زرو

ناول

نصير احمد احمدي

Download from:aghalibrary.com

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

(۱)

له عمره ځوان سړي پر خپلو لندو وروځو خپل خړ شکېدلی لستوڼی تېر کړ؛ هسکې وني ته یې وکتل؛ پښه یې وښوېده؛ کوږ شو؛ په غېږ کې نیولي وچ لرگي ترې ولوېدل؛ باد تېز و؛ د ږلۍ وړې داني یې پر لمر سوځولي مخ، توره نرۍ غاړه او چاودو لاسونو تېرې لگېدې.

سړي د ونې پنډې تنې ته خپل خوار ولي ولگول، ټوخي واخیست؛ خولې ته یې لاس ونیو؛ په لاړو کې یې د وینو سره څاځکي ښکارېدل.

ږلۍ غټه شوه؛ د ونې پاڼې گډې ورسره راتلې؛ غولی ماتو شنو پاڼو او سپینو دا نو ونیو.

د سړي ژامې وکړېږېدې، خپل خوار زنگنونه یې د ټټر له راوتلیو پوښتیو سره ولگول، مخامخ یې وکتل. تېز باد د ونو گڼې ببرې څانگې پړسولې وې...کله کله به تورې وریځې وغړمبېدې، د سړي په سترگو کې به د برېښنا سپینه لیکه تېره شوه.

له پورته د لویو تېږو تر مینځ نرۍ اوبه راماتې شوې، اوبو لوېدلې پاڼې او وچ خلي ټولول... سړي په ببړه ور مېږ کوږ کړ، د ده له غېږې لوېدلي لرگي بچ ول، اوبه په ځنگ ترې تېرېدلې.

سړي غولي ته وکتل، خلی یې ور واخیست، د مېږیانو له غاره راوتلې گردې گردې وړې خاورې یې هسکې ودرولې.

وخت ووت؛ ږلۍ ودرېده؛ وریځې د غره پر شنو ونو راټيټې شوې.

سړی حرکت وکړ؛ د لویو ډبرو څنډو ته لا د ږلۍ دانې پرتې وې؛ سپینو دانو له ځمکې خړ رنگ اخیستی و.

سړي وچ لرگي په غېږ کې ونیول، په لویو، وړو لندو ډبرو کې مخ پورته لاړ، لاندې، په دره کې د سیند غړمبهاری خوت.

دی گڼو ونو ته ننوت، له شنو پاڼو راڼه څاځکي راتویېدل... یو ځای ودرېد، سترگې یې څو ځله ټینگې کړې؛ ټیټ شو؛ گڼ واښه یې سره واړول؛ یوه طوطي منډه واخیسته، مات، شین وزر یې له ځانه بېل نیولی و.

Download from:aghalibrary.com

ليکوال: نصيراحمد احمدي

سړی ورغی، طوطي يې تر روغ وزر ونيو، طوطي چغهارې کړې.
سړي شاوخوا وکتل، تر يوې هسکې ونې لاندې، په لندو وښو کې ماته ځاله پرته وه.
سړی له ګڼو ونو ووت، د غره په لمن کې خلاص ځای و، د چارمغزو تر هسکې ببرې ونې لاندې له تېږو او لرګيو د جوړې جونګړې دروازه باد ښوروله....

(۲)

سړي سترګې ومونښلې، د اېږ لوی پوستکی يې له خپل ټټره وښوياوه، شاوخوا يې وکتل، په بېړه له جونګړې ووت، طوطي يې له لندو وښو ور واخيست، ودرېد، يودم يې ووېل:
_ها! نه!
طوطي يې له لاسه ولوېد، منډه يې واخيسته، د يوه قبر تر څنګ ودرېد، درب شو، زنګنونه يې په ختو کې ننوتل، په بېړه يې د قبر پر سر ږلۍ وهلي ګلان نېغ ودرول، د لرګي ږنګه شناخته يې سمه کړه، سړه سا يې وايسته:
_اه! زما ښکلې زرو! ما وبښه!

Download from:aghalibrary.com

لیکوال: نصیراحمد احمدي

له قبره رغړېدلې وړې سپینې تېږې یې بېرته پر خپلو ځایونو کېښودې. جونګړې ته ننوت، غلی کېناست.

د طوطي چیغې شوې، سړي په بېړه ښکاري ټوپک ور واخیست، د باندې ووت، له نارې سره د ګېدړې ببره لکۍ په ګڼو ونو کې ننوته. سړی ورغی، طوطي یې ور پورته کړ، بېرته جونګړې ته راغی.

طوطي یې د ایږ پر پوستکې پرېښود، غلی کېناست، له لیرې د سیند د اوبو شنهاری راته.

سړي له زړې کاسې درې چهارمغز ور واخیستل، ډبره یې ورته ونیوله، سپین چارمغز یې خولې ته واچول، د باندې ووت، سهارني لمر د غره په لمن کې د ونو له پرېولو پاڼو ژېړه رڼا پورته کوله.

سړی قبر ته کېناست، د ګلانو څو مات بوټي یې ترې لېرې کړل، کړپ شو، طوطي د جونګړې له خلاصې دروازې را ووت. سړی ورغی، د طوطي مات وزر ته یې لاس ور ووړ، طوطي کرېږې کړې.

سړي وویل:

_راځه!!!

طوطي یې پر خپله اوږه کېناوه، په ګڼو ونو کې ننوت. مخکې لاړ، لوېدلې ځاله یې ور واخیسته، ونې ته وخوت، بېرته کښته شو، پر یوه تیږه کېناست، پورته یې وکتل، د طوطي شین، مات وزر د ګردې ځالې له تورو خلو راوتلی و.

سړی ولاړ شو، په ګڼو نیالګیو کې ننوت، خو بېرته لنډ راوګرځېد، ونې ته ور وخوت، ورو یې وویل:

_د نورستان دا ګڼ ځنګل، مات وزر او زما غوندې یوازېتوب، مړ دې بولم.

شېبه وروسته د قبر تر څنګ غلي ناست و. طوطي یې له اوږې ټوپ کړل، په لوېشت وښو کې روان شو، مات وزر پسې ځړېده....

سړي د قبر پر شناخته لاس کېښود، د تندي ګونځې یې ژورې شوې، ورو یې وویل:

Download from:aghalibrary.com

ــــــــــــــــــــ لیکوال: نصیراحمد احمدي

ـ زرو! ما خپله خواري وکړه، نه یې مني.

ببرته یې سر وځړېد. د پښو ترپکې یې واورېدې، مخ یې واړاوه، په ډبرو کې هوسۍ گرځېده....

سړي خلاصې دروازې ته وکتل، ټوپک د جونگړې دېوال ته ولاړ و. ببرته یې سر وځړېد، قبر ته یې وکتل، موسک شو:

ـزرو! سخت شرط دې راته اېښی!

هوسۍ ته یې وکتل، د غره په لمنه کې بې غمه روانه وه. له پرېولې پوستکي یې سره بخونه رڼا پورته کېدله.

یودم یې ورمېږ کوږ کړ، طوطي نه و. سړي منډه واخیسته، د ونې په یوه وهل شوي مونډه پورې را شنې ځانگې یې سره واړولې، پرېووت، سترگو ته یې د شنو وښو تېرې څوکې ودرېدلې، د دوو لویو تېږو تر مینځ د طوطي شنه لکۍ ښکارېدله.

لاس یې ور وغځاوه، طوطي کرېږې کړې، د سړي لاس ته یې د خپلو پښو تېره نوکان ونیول، سړي ډک لاس را وایست، طوطي روغ وزر رپاوه.

سړي وویل:

ـاه! زرو، په څه نالت (لعنت) شي دې مینه راغلې وه.

جونگړې ته لاړ، طوطي یې کونج ته پرېښود، غلی کېناست.

لاس ته یې وکتل، پر خړ پوستکي یې د طوطي تېرو نوکانو سرې لیکې جوړې کړې وې.

ولاړ شو، د جونگړې یواځینۍ دریڅې ته ودرېد، لمر ته د وریځو سپینه لویه ټوټه ور روانه وه. په نور اسمان پسې یې وکتل، د غره تر څوکې پورې شین و.

کړپ شو، په بېړه یې مخ واړاوه، سترگې یې رډې راوختې، چیغه یې کړه!

ـپام!

په وچو وینو سور، سپین ټکری یې له غولي را پورته کړ، گوتې یې پرې وتپولې، څنډه یې لنده وه.

Download from:aghalibrary.com

لیکوال: نصیراحمد احمدي

سرې ړنگې خټینې کاسې ته لاس کړ، کاسه د طوطي تر سر تېره شوه، پر دېوال ولگېده، طوطي کرېژه کړه، د کاسې ماتې ټوټې راولوېدې.

سرې دېوال ته کېناست، ټوخي واخیست، یودم یې ټکری پر ټټر پورې ټینگ ونیو، له سترگو یې راڼه څاڅکي را مات شول، پر سپېرو ډنگرو اننگو ورغړېدل، د ږېرې په گڼو تورو وېښتو کې ورک شول.

ورو یې وویل:

_اه، زرو! وبښه، ستا ټکری مې سم نه و راځړولی.

د باندې ووت، ټکری یې پر وښو هوار کړ، د ټکري تر څنگ اوږد وغځېد. پورته یې وکتل، په هسکه طیاره پسې دوې سپینې لیکې روانې وې.

د سرې سترگې سره ورغلې، یو وخت یې باڼه خلاص کړل، طوطي یې پر ټټر ناست و. سرې وښورېد، طوطي وښو ته ټوپ کړل.

سرې وویل:

_په ځینو خبرو باید پوه شې.

ټکری یې ور واخیست، جونگړې ته ننوت. طوطي یې په درېڅه کې کېناوه، ویې ویل:

_ها کونج ته ایښې گیلاس، دېگ، بدنۍ، اره، توره چایجوشه ... بلا نه وهي، له اوسپنې جوړ دي، د ایږ پوستکی او بالښت هم نه خرابېږي، فرش هم نه شته چې چټل شي، خاورې دې، مازې جارو غواړي، خو...

غلی شو، په وچو وینو لړلی ټیکری یې د ښځینه زړو جامو تر څنگ را وځړاوه، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

_خو له دې دوو جوړو جامو او ټکري لیرې گرځه! نه به منښوکه ور وړې او نه هم تېره نوکان.

غلی شو، ویې ویل:

_هو رښتیا! ټوپک هم هېر نه کړې.

Download from:aghalibrary.com

سړي ټوپک ته لاس ور وغځاوه، له کاشه یې یو یو کارتوس را وایست، لمن یې پرې تېره کړه، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

_لس کارتوسه ول، خو څلور ترې وېشتل شوې دي، یوه ګولۍ د یوې هوسۍ سر ته سیخه شوه، د خولې خلاصېدو ته نه شوه پاتې، پوهېږې، دې ته جنګي کارتوس وایي، د مردکۍ غوندې یوه غټه چره لري، دوې نورې یوه ابړ وخوړې، پوستکی یې وینې، لوی و، په یوه ګولۍ یې چاره نه کېده، څلورمه د یوه انسان تر زړه وخته.

سړي ببرته کارتوس په کاش کې واچول، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

_د وزر زخم دې لا تازه دی، راځه، یوه چاره به یې وکو.

ټوپک یې غاړې ته واچاوه، طوطي یې ور واخیست، د باندې ووت، ویې ویل:

_یوه بله! د زرو له قبره به هم لېرې ګرځې، د قبر پر سر ګلان په اواره کې نه موندل کېږي، غره ته پسې ختلی یم، یو یو مې له رېښنو سره راکښلی دی، دا دوه کاله لومړۍ څرمنی (پسرلی) همداسې کوم، خو دا ګلان ډېر نازک دي، د یخنۍ تاب نه لري، د غره پر سر د لومړۍ واورې سوړ باد یې وچ کړي.

سړي ګام واخیست، طوطي یې له اوږې وښوېد، خو د پښو تېره نوکان یې د سړي د واسکټ شکېدلې جېب ته سیخ شول، روغ وزر یې ورپاوه، بېرته اوږې ته وخوت.

سړی لاندې درې ته کښته شو، د سیند اوبه د غره له پرښو سره لګېدلې، سپین ځګونه یې پر سر روان ول....

سړی د اوبو له ژۍ سره مخ پورته لاړ، لنډ راتاو شو، غره ته وخوت، د ګټو ونو په مینځ کې ودرېد، شاوخوا یې وکتل، ټیټ شو، یو سپین ګل یې را وشکاوه، سترګو ته یې ونیو، د ګل په سپینو پاڼو کې سرې نرۍ لیکې تېرې وې.

د ګل پر پاڼه یې غاښونه ټینګ کړل، لاړې یې تو کړې، ویې ویل:

_نه پوهېږم، هېر مې دي، ډېر وخت ووت، خو زرو همداسې یو ګل را شکولی و.

له ونو ووت، په بوټو کې مخکې لاړ، اخ یې کړل، کېناست، تېره اغځۍ یې تر زاړه بوټ وتلې و. بوټ یې وایست، د کینې پښې د بټې ګوتې لاندنۍ برخه یې وینې وه.

Download from:aghalibrary.com

په بوټ کې نښتی اغزی په اسانۍ وخوت، بېرته یې ګامونه واخیستل، یوه هسک بوټي ته ودرېد،د ګل وړه پاڼه یې په خپلو ګوتو کې وسولوله، ګوتې یې ژبې ته ور وړې،ویې ویل:

_دا خو هیڅ خوند نه لري.

طوطي یې له اوږې ټوپ کړل، ګڼ بوټي ته ننوت.

سړي وخندل:

_نه نو، اوس سره ملګري یو، کله دې پرېږدم.

لاس یې ور وغځاوه، طوطي یې له نریو ښانګو را وایست، په خپل څنګانه یې کېناوه، ورو یې وویل:

_ګوره! له ډېر وخته راهیسي مې انسان نه دی لیدلی، کله کله جونګړې ته نږدې د څهار مغزو ونې ته غږېږم، د زرو کیسې ورته کوم، خو ونه یې نه اورې، نه پوهېږم، یا به ماته همداسې ښکاري، خو اوس ته په ګوتو راغلی یې، نو دومره نخرې مه کوه.

ولاړ شو:

_راځه، هغه ګل باید پیدا کړو.

د ټوپک کنداغ له لویې ډبرې سره ولګېد، له پورته وړې تېږې راورغړېدې.

سړي په بیړه د ټوپک خوله، پورته سیخه کړه، ټیټ شو، یوه وړه ډبره یې راواخیسته، ببر بوټي یې پرې وویشت، سویې ټوپ کړل.

سړي سړه سا واخیسته، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

_یو ځل مې په سیند کې کبان نیول، له ونو لوی ابړ راووت، مجبوره وم، اوبو ته مې ور ټوپ کړل، بلې غاړې ته ووتم

سړی د باران د رڼو اوبو ډنډ ته ودرېد، کېناست، په اوبو کې یې خپل مخ ته وکتل، خړې شونډې یې موسکۍ شوې:

_اه! زرو! غم دې څومره ژر وخوړم.

په اوبو کې یې پر اوږه ناست طوطي ته وکتل، ویې خندل:

لیکوال: نصیراحمد احمدي

_د زرو له مرګه راوروسته مې خپل مخ ته نه و کتلي، توبه، یو ځل، یواځې یو ځل، څومره وخت؟ امممم، نه پوهېږم، خو د زرو له مرګه یواځې څو میاشتې تېرې وې چې په جونګړه کې غونډل وچیچلم، تندی مې خوړین شو، آینه نه وه، د چینې په ډنډ کې مې خپل مخ وکوت، خو اوس بده بلا رانه جوړه شوېده، ککرۍ ته مې وګوره! لوڅه ده، اه! د مخ ګونځې مې سم سیوري لري، د دېرش کلن سړي نو دومره زوړ مخ وي!
سړي یودم وخندل، په اوبو کې یې ګوتې ننه ایستې، څېره یې ړنګه شوه، ویې ویل:
_ورک یې که. ښکلی یا بدرنګه، پروا یې نه لرم، زرو نشته.
ولاړ شو، طوطي ته یې تر څنګ وکتل، ویې خندل:
_دومره بدبد مه راته ګوره! د زرو تر مرګ مخکې داسې نه وم، هوار مخ او اوږدې څڼې مې درلودې، د زرو پر زنګانه به مې سر کېښود، هغې به مې په ګڼو تورو وېښتو کې نرۍ ګوتې تېرولې، د دنیا خوند پکې پروت و.
سړ ی غلی شو، یودم یې وخندل:
_یوه ورځ یې په ګوتو کې توره سپږه ورغله، خو د زرو تندی ګونځې نه شو، پوهېده، د ځنګله ژوند و، شامپو او د نریو ښاخونو ږمنځ به مو له کومه کوله! تر غرمې یې زما وېښته سره واړول، خوند یې کاوه، خو بله سپږه یې ونه مونده.
په سبا یې جونګړې ته نږدې سابه پخول، ورغلم، سر مې یې پر ځنګانه کېښود، لنډه یې رایاده کړه چې وېښته دې پاک دي، بله سپږه نشته. خواست مې ورته وکړ، خو دې خندل او همدا یوه خبره یې ټینګه نیولې وه.
جونګړې ته ننوتم، د اېږ د پوستکي تېره وېښته مې سره واړول، خپلې ناولې جامې مې وکتلې، خو سپږه نه وه چې پر اوږه یې کېږدم، زرو ته ووایم چې وګوره! دا سپږه مې اوس له وېښتو را ولوېده. اه! هغه سات مې له خدایه یوه سپږه غوښته، یواځې یوه سپږه، که پاچا وای، نو هماغه وخت مې ټوله پاچاهي په یوه سپږه ورکوله.
سړی غلی شو، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
_راځه! په ګل پسې راغلي یو.

روان شو، مخکې لاړ، بېرته راوګرځېد، ولاړې هسکې تورې تېږې ته یې په ځیر وکتل، په بېړه یې د تېږې پر سر د مرغانو وچه چټلي پاکه کړه، کېناست، پر تېږه یې لاس تېر کړ، سترګې یې ډکې شوې:

_په ټول غره کې تر دې ښکلې تېږه نشته.

ویې ټوخل،په سوځېدلې سا یې وویل:

_دا ځای و.

تر ډبرې راوګرځېد، ویې ویل:

_د ډبرې شمال خواته درې، څلور ګامه فاصله وه.

ټوپ یې واچاوه:

_یو، دوه، درې.

ودرېد، شاوخوا یې وکتل، بل ګام یې واخییست:

_څلور.

کېناست، په خوند یې وویل:

_ستړیا ارزېده.

شین بوټی یې ور وشکاوه، طوطي ته یې وکتل، پر ډبره ناست و، د ټټر مرۍ، شنې بڼکې یې باد پړسولې وې.

ورغې:

_ورته وګوره! غوټۍ یې لا نه دې سپړلې، خو زړه ته مې ولوېده چې زرو همدا بوټی راښودلی و.

سړي په خپلو تېرو نوکانو غوټۍ خلاصه کړه، یوه پاڼه یې خولې ته واچوله، په خوند یې وویل:

_نه یم غلط، خوږوالی لري، بس، یواځې پاڼې یې نه دې سپړلي، په دې غره کې به دې ایله د جوزا اخېر ته هډونه تاوده شي.

ټوخي واخیست، له خولې یې لاړې باد شوې.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

له بوټې يې څو وړې غوټۍ ور ټولې کړې، په غروي کې يې وسولولې، ويې ويل:
_يوه ورځ مې لاس په اره ژوبل کړ، زخم يې نه سره ورته، له زرو سره همدې غره ته راوختم، هوا توده وه، ګلان مو په اسانۍ پيدا کړل. زرو د ګلانو پاڼې په خپل غروي کې وسولولې، زما پر لاس يې راکېښودې، ښه مې په ياد دې، زرو همدې ډبرې ته ولې لګولي و.
سړی غلی شو، سولولې غوټۍ يې د طوطي پر مات وزر کېښودې، طوطي کرېږه کړه.
سړي وخندل:
_خو ما درد نه احساساوه، يا به مې زخم ته پام نه و، زرو ته مې کتل او پر خپل لاس مې د هغې د تودو ګوتو له لګېدو خوند اخيست، خو ته نه يې ګرم، زما زيږ لاس او د زرو پستې ګوتې، ډېر سره ليرې دي.
غلی شو، له خپلې لمنې يې نرۍ تراڼه وايسته، د طوطي وزر يې پرې وتاړه.
ويې ويل:
_د زرو د خولې خبره درته کوم، انا يې کوچۍ وه، په يوناني دواوو ښه پوهېده، دې ته يې هم د ځينو بوټو رازونه ويلي وو، نه پوهېږم، زما لاس خو ټک پټرى شو، ولې به نه جوړېده، د زرو ګوتې پرې لګېدلې وې.
ټوپک يې ور واخيست، طوطي يې پر خپله اوږه کېناوه، مخ کښته روان شو. څومره چې لاندې ته، د سيند د اوبو شېهارى تېزېده.
سړی يو ځای ودرېد، طوطي ته يې تر څنګ وکتل، ويې ويل:
_ته به وږی يې!
لاره يې چپه کړه، پر يوې لوړې وخوت، بېرته کښته شو، په نرۍ دره کې د شاتوت زړې ونې ته ودرېد، پورته يې وکتل، ويې ويل:
_لا خام دي.
په تګ کې يې وويل:

_دا ونه هم راباندې گرانه ده، زه او زرو به کله کله ورته راتلو، زرو به د ونې لاندینۍ پاڼې په پخو توتو پسې اړولې، خو ما به د هغې په توتو ککړې سرې خولې ته کتل.
سړی سیند ته کښته شو، یو دم یې وخندل:
_اوس به دعا راته وکې!
ټوپک یې نیالگي ته ودراوه، پر ملا کړوپ شو، غټه ډبره یې واړوله، تندی یې تریو شو:
_نشته.
د سیند څنډې ته ورغی، بله ډبره یې ورغړوله، یودم یې د دواړو لاسونو غریوي سره وجنگول:
_پیدا مې کړل.
طوطي یې پر یوه هواره ډبره کېناوه، ټیټ شو، لاس یې د طوطي سترگو ته ونیو، په دوو گوتو پسې یې سور اوږد چینجی ځړېده.
سړي په خوند وویل:
_نه پوهېږم، ماهیان خو یې په شوق خوري.
چینجۍ یې د طوطي مښوکې ته نږدې پر هواره ډبره کېښود، خو طوطي ور ونه کتل.
د سړي تندی تریو شو:
_فکر نه کوم چې تر ماهیانو دې پاک خوره اووسې. زه په همدې سرو چینجیو ماهیان نیسم، بس، تر اوسه یو چنگک هم خالي نه دی راختلی.
سړي د خپل زاړه کمیس غاړه خپلې پزې ته ورنږدې کړه، ویې ویل:
_دومره بوی یې نه ځي، خو اوس تیار د سیند غاړې ته راغلی یم.
کمیس یې وایست، د پښتیو هډوکي یې راوتلي وو، تر ښی اوږې لاندې یې د مرمۍ د لگېدو ننښه ښکارېدله.
کمیس یې په اوبو کې وواهه، بېرته یې پر هواره ډبره کېښود، د کمیس پر غاړه یې یو موټی لندې شگې وموښلې، اوبه یې پرې تېرې کړې، ونې ته ور وگرځېد، کمیس یې لمر ته راوځړاوه، بېرته طوطي ته راغی، ویې ویل:

_خوښه دې، ته به وړی یې.
سړي وټوخل، ویې ویل:
_دومره هم نه یې راباندې ګران، خو د زرو له خاطره دې عزت کوم، پوهېږې! د جونګړې پر سر د څهارمغزو په ونه کې یوه طوطي ځاله جوړه کړې وه، چغهارې یې تېرې لګېدې، خو د زرو له لاسه مې کار نه پرې درلود. زرو ته یې خوند ورکاوه، ډېره یې ورسره جوړه وه، طوطي اموخته و، څړمونۍ (پسرلی) به راغی او د لومړۍ واورې تر اورېدو مخکې به یې ځاله پرېښودله، زرو به خندل، ویل به یې چې زموږ ژوندۍ جنتري ده.
یوه غرمه په جونګړه کې وېده وم، د زرو چیغې مې واورېدې، په بېړه د باندې ووتم، زرو د طوطي مات وزر په خپلو ګوتو کې ټینګ نیولی و. علت مې وپوښت، په ژړا کې یې رایاده کړه، چې د طوطي چغهارې شوې، پورته مې وکتل، کوچیني باز له ځالې پورته کړی و، وړی یې نه شوای، لاندې راولوېد.
طوطي مې راواخیست، پر سترګو یې خړه پرده راغلې وه. یوه شېبه ژوندی و، بیا مړ شو.
د زرو په وینو سرې ګوتې مې په خپلو لاسونو کې ټینګې ونیولې، هغې زما پر اوږه سر کېښود، په ژړا کې یې وویل:
_ځاله خالي شوه.
سړي د طوطي د مښوکې لاندینې برخه په ګوته ووهله، ویې خندل:
_اوس پوه شوې چې ولې راباندې ګران یې؟
سوړ اسویلی یې وایست:
_اه! که دې زما زرو لیدلې وای، یوې خندا یې وزر در جوړاوه.
ولاړ شو:
_راځم.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

د ډبرو خواته ورغی، شاوخوا یې وکتل، له سکرو یې یو سکور راپورته کړ، بېرته طوطي ته راغی، په خوند یې وویل:

_ښه دي کړي، ډاډه یم چې د چینجي په خوړلو به نه یې پښیمانه شوی.

سړی پر هواره ډبره پړمخې پرېووت، طوطي یې تر څنګ کېناوه، سکور یې په دوو ګوتو کې ونیو، ویې ویل:

_اول به د زرو سترګې درته رسم کړم، داسې. ام، د زرو سترګې تورې وې، د سترګو کسي یې یو څه غټې ښکارېدل، هه! په دې ترتیب.

یودم کېناست، رسم کړې سترګې ته یې وکتل، تندی یې تریو شو:

_دا سترګه غټه راغله، خو د زرو سترګې وړې وې، دومره اوږده باڼه یې نه لرل، ښکلې نه ده، له زرو سره غټې سترګې ښې نه ښکارېدې.

واسکټ ته یې لاس ور وغځاوه، پر انځور کړې سترګه یې تېر کړ.

ویې ویل:

_له سره به یې جوړ کم... ام، په دې ترتیب، وړې او یو څه اوږدې، کرارې سترګې... داسې.

اوس د بلې سترګې وار دی. د زرو د دواړو سترګو تر مینځ فاصله لږ ډېره وه، هه! دا یې هم بله سترګه.

نېغ کېناست، ډبرې ته یې وکتل، په خوند یې وویل:

_دې ته وایي د زرو سترګې.

بېرته پر ډبره ور ټیټ شو:

_اوس یې د پزې وار دی.

شیبه وروسته یې سکور یوې خواته کېښود، د لاس څنګله یې ډبرې ته سیخه کړه، لاس یې تر زنې لاندې کړ، ډبرې ته یې وکتل، یودم یې واسکټ تر کونج ونیو، ویې ویل:

_د زرو پزه دومره هسکه نه وه.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

د واسکټ ژۍ یې په خپله ژبه لنده کړه، د رسم کړې پزې لاندینۍ برخې ته یې ونیوله، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:

_دومره بد بد مه راته ګوره، دوولس کاله مې مکتب ویلی، د رسم نومرې مې تر ټولو ډېرې وې.

ډبرې ته یې وکتل:

_زرو یو څه لنډه پزه درلوده، په دې ترتیب...پزه یې د سترګو له مینځه نرۍ را جلا شوې وه، خو وروسته لږ پلنوالی پکې راغلی و...داسې.

سرې سر پورته کړ، بېرته پر ډبره ور ټیټ شو:

_اوس یې د خولې وار دی، لاندینۍ شونډه یو څه ډکه لیکم ، خو پورتنۍ شونډه یې نرۍ راغلې وه.

سرى کېناست، خړې شونډې یې موسکۍ شوې:

_دې ته وایي د زرو خوله، هماغسې سره راټوله ده، خو سور رنګ نشته، د هغې شونډو سرخي لرله.

اه! تر غومبرو لاندې ژور ځایونه مې څنګه هېرېدل!

ټیټ شو، خو بېرته نیغ کېناست:

_نه، زرو په دې رسم کې نه دې خندلي، دا وړې ژورې یې یواځې په خندا کې راتلې، اه! د هغې په خندا پسې خپه یم. هو ربښتیا، زرو پراخ سپین تندی درلود، د وېښتو رسمول به یې تندی ښکاره کړي.

پر ډبره پرېووت:

_ام، وېښته یې تور ول، کټ مټ لکه دا سکور، خو دومره سپېره نه ښکارېدل، بس! خدایي ځلا یې درلوده.

یودم یې تندی تریو شو، مات سکور یې اوبو ته واچاوه، ویې ویل:

_نه پوهېږم، ترباران یوه ورځ مخکې دلته ولمبېدم، یخني مې وشوه، اور مې بل کړ، خو فکر کوم وروستي باران له سکور سېکه ایستلې ده.

سړی ستوني ستغ پرېووت، لمر ته یې وکتل: سترګې یې پټې کړې:
_طوطي! لمر تر تا بختور دی، زرو یې لېدلې وه.
غلی شو، ویې ویل:
_زرو له ونې ټیټه وه، خو نرۍ ښکارېدله، په تګ کې به یې تور وېښته له ملا بېل ورسره تلل.
سړي سوړ اسویلی وایست،سترګې یې پټې کړې، ویې ویل:
_ طوطي! کاشکې دې زما وړه پاچاهي لیدلې وای.

(۳)

شغال کوکه کړه، سړي سترګې پرانیستې، تیاره وه، دروازې ته یې وکتل، د دړو له چاکونو دوه ستوري مالومېدل.

سړي پر غولي لاس تېر کړ، د چهارمغز مات پوستکی په ګوتو ورغی، کړپ شو، پوستکی پر کاسه ولګېد، پر ځمکه د طوطي د مات وزر کرښنده غبر واورېدل شو.
سړي وویل:
_اه! ښه ده چې ژوندی یې.
سترګې یې سره وروستې، ویې ټوخل، ټوخي یې زور واخیست، لاس یې وتپاوه، جام یې شونډو ته ونیو، دوه، درې غوړپه اوبه یې تر ستوني تېرې کړې.
ولاړ شو، وړې لرګینې کړکۍ ته یې لاس ور وغځاوه، پر مخ یې سوړ باد ولګېد. د باندې یې وکتل، پر ونو د ستورو تته رڼا پرته وه.
سړی بېرته خپل ځای ته راغی؛ د ابړ پوستکی یې پر زنګنو ور وښویاوه؛ غلی پرېووت.
ټټر یې دروند شو؛ لاس یې ور وړ؛ طوطي کرېژه کړه.
سړي چیغه کړه:
_نه دې خورم.
طوطي یې تر غاړې ونیو؛ پر خپل ټټر یې کېناوه. طوطي ټوپ کړل، سړي لاس پسې ور واچاوه، په ګوتو کې یې مړې بڼکې پاتې شوې.
سړی غلی پرېووت، خو وروسته سلګیو واخیست، په غریو کې یې وویل:
_طوطي! ته باید زما خبرې واورې!
غلی شو، یودم یې تر خولې تېره کوکه راووته!
_اه زرو، زړه مې چوي.
ولاړ شو، د باندې ووت، پر قبر ور پرېووت، غریو واخیست:
_زرو! یواځې یم، ډېر یواځې! ان طوطي هم زما خبرې نه اوري!
سړی غلی شو، بغور (غمبوری) یې د قبر پر وړو ډبرو ولګاوه، ډبرې سړې وې، ورو یې وویل:
_سهار یو وار خپل پخواني کور ته ورځم.

(٤)

د سړي پښه وښويېده، ټوپک له تېږې سره ولګېد، له پورته غټه ډبره راغله، سړي ځان ځنګ ته کړ، پر اړخ ولوېد، لاندې ورغړېد، له اغزو ډک بوټی يې اوږې ته سيخ شو، (اخ) يې کړل، تېږې تېږې ته يې لاس ور واچاوه، تېږه ښويه وه، ګوتې يې بېلې شوې، د يوې ونې تر تنې يې غبرګ لاسونه را تاو کړل. همالته اوږد وغځېد.

باڼه يې خلاص کړل، د لمر تېږې وړانګې يې سترګو ته سيخې وې، ورمېږ يې کوږ کړ، طوطي پر يوه شنه ډبره ناست و.

سړي ښی لاس وخوځاوه، حرکت يې درلود، کيڼ لاس يې پر ځمکه ولګاوه، درد نه و. سر يې پورته کړ، په احتياط کېناست، په کيڼ زنګون کې يې څړيکه شوه، زنګون ته يې وکتل، خړه، زړه ټوټه په وينو سره وه.

سړي پايڅه پورته کړه، د زنګون پوستکی يې تېږې ورسره وړی و. بوټ يې وايست، د پښې ګوتې يې خوځېدلې.

سړی ورو ولاړ شو، مخ پورته وخوت، لوېدلی ټوپک یې ور واخیست، طوطي ته ورغی، پر تېږه کېناست، لاندې یې وکتل، یودم یې سر وخوځاوه، په خندا یې وویل:

_په سخته کې به مرگ هم منډې درنه وهي، ته ورته وگوره، پنځه، شپږ متره لاندې ورغړېدم،نه مې ورمېږ را لاندې شو او نه مې هم سر ته کومه تېره ډبره سیخه شوه.

سړي لاندې وکتل، لیري، د گڼو ونو تر مینځ په تش چمن کې له ختو او ډبرو جوړه جونگړه ښکارېدله.

سړي په خوند وویل:

_طوطي! پوهېږې چې دا جونگړه مو څه وخت جوړه کړه؟

طوطي پر ډبره ناست ملخ ته کتل...

د سړي سترگې وځلېدې:

_دې ځای ته اول د زرو ور پام شو، له لوړې یې ولید، خوند یې ورکړ، کله چې ورکښته شوو، د اوسېدو له پاره سم راته وایسېد. زرو خوشاله وه، پر مټ یې کلکه چونډۍ راولگوله، په خوند یې وویل:

_انتخاب مې څنگه دی؟

وروسته یې درې څلور گامه واخیستل، په شنه چمن کې یې یوه تېږه کېښوده، ویې ویل:

_تر دې ځایه به یوه کوټه جوړه کړو.

بیا یې له ونې لوېدلی چهارمغز ور واخیست، د کیڼې سترگې پاڼه یې سره وروستل، لاندینۍ شونډه یې په غاښونو کې ټینگه کړه، چهارمغز یې وار کړ، لېرې ورغړېد، ویې ویل:

_تر هاغه ځایه به د لرگیو یوه کټاره راوگرځوو، بس، د ترکاریو د کرلو له پاره ښه ځای دی.

بیا ماته راغله، اوږه یې راسره وجنگوله:

_څنگه! زما نخشه دې خوښه نه شوه؟

ومې ويل:
_نه
په تندي کې يې ګونځې پيدا شوې، دواړه شونډې يې سره ورغلې:
_ام م م..... بخيلي مه کوه، دا راسره ومنه چې ښکلې خبره مې وکړه.
ومې ويل:
_خو يو څه کم دي، د ماشومانو کوټه!
زرو وخندل، پر غاړه يې کلکه خوله راولګوله.
سړی غلی شو، غاړې ته يې لاس ور ووړ، ورو يې وويل:
_اه! څه توده خوله.
مخ يې واړاوه، د لمر وړانګې يې پر سترګو ورغلې، اوښکې يې پکې ځلېدلې.
سړی ولاړ شو، طوطي ته يې وکتل، له ژېړې مښوکې يې د ملخ خړ وزر راوتلی و.
سړي وويل:
_راځه! سلامت ورځ مزل پاتې دی.
ګام يې واخست، خو بېرته ودرېد، پايڅه يې ور پورته کړه، د زنګانه وينه وچه وه، بېرته يې حرکت وکړ، ژوبله پښه يې درنه پسې اخيسته. يو ځای ودرېد، د ټوپک کولنګ يې کش کړ، ورو يې وويل:
_پوهېږې، دا ځای ابړ لري، لاندې هم کله کله راپيدا شي، خو وخت يې مالوم دی، کله چې د غره څوکې ډېره واوره ونيسي، نو ابړ، لېوان او نور ځناور د غره لمنو ته راکښته کېږي.
سړي بېرته ټوپک اوږې ته واچاوه، ورو يې وويل:
_له دې وروسته ونې ګڼې دي، ښه ده، په دې غره کې د لرګيو د وړلو لاره نشته، که نه نو اوس به په سيوري کې نه تلو.

(۵)

سړی د غار خولې ته ودرېد، ټوپک يې پر يوه هواره ډبره کېښود، د دوو تېږو تر مينځ راوتلی بوټی يې وشانده، د بوټي پاڼې يې پزې ته ور نږدې کړې، سا يې کش کړه، تر ډېره يې سترګې پټې وې.... بېرته يې ټوپک ور واخيست، غار ته ننوت.

غار ارت و، سړي يوائې يو ځای ملا کږوپه کړه، بېرته نيغ شو. مخکې لاړ، په پراخ ځای کې ودرېد، ځای د يوې غټې کوټې په اندازه و.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

سړي شاوخوا وکتل، ټوپک يې کېښود، ښويې ولاړې ډبرې ته کېناست، ډبره له سپينو ليکو ډکه وه.
سړي شونډې ور نږدې کړې، ډبره يې ښکل کړه، له خاورو يې د ماتې پيالې لاستی راپورته کړ، لمن يې پرې تېره کړه، په زړه پورې يې ونيو.
ولاړ شو، د پيالې لاستی يې له ماتو بنګړيو، زړې ښځينه چپلکې، د مبايل له شکېدلي سپېره پوښ او جارو سره کېښود. په خاورو کې ستوني ستغ اوږد وغځېد، پورته يې وکتل، له ډبرو وچ وابښه راوتلي وو.
سړي سره سا وايسته، سترګې يې پټې کړې، په اوبو کې د ځاځکو د لوېدو غږ راته.
په اوبو کې چړپا شوه، سړی په بېړه ټوپک ته ور وښوېد، ګيدړې مخامخ منډه راواخيسته، ټوپ يې کړل، لنده لکۍ يې د سړي پر مخ ولګېده، ښويه له غاره ووته.
سړي لاړې تو کړې، خپل لستوڼی يې پر خوله تېر کړ، طوطي ته يې وکتل، د دوو ډبرو په مينځ کې ننوتی و.
ولاړ شو، د کوټې په بل سر کې پرې شوي غار ته ودرېد، ملا يې کړوپه کړه، مخکې لاړ، چونګی يې واورېد، سړي ټوپک هماغه خواته ور واړاوه، يوه شېبه ودرېد، سترګې يې له تيارې سره اشنا شوې، د اوبو د کوچيني ډنډ پر ژۍ د ګيدړې بچيان پراته وو.
سړي خپلې پزې ته لاس ور ووړ، پورته يې وکتل، د اوبو دوهم ځاځکی يې سترګې ته سيخ شو، خوله يې وازه کړه، ځاځکی يې پر شونډو ولګېد، ويې خندل، بېرته خپل ځای ته راغی، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:
_اه! دومره ډار هم ښه نه دی.
طوطي يې د ډبرو له مينځه را وايست. اوږد وغځېد، طوطي يې پر خپل ټټر کېناوه، ورو يې وويل:
_پوه شوم، دې ځای خوند درنه کړ، خو مجبوره يې چې يوه شپه همدلته تېره کړې، پوهېږې، په دې ځای کې مې ډېر يادونه پراته دي.
سړي يودم وخندل، د طوطي مښوکه يې په خپله ګوته ووهله، ورو يې وويل:

لیکوال: نصیراحمد احمدي

_هاغه هواره ډبره وینې؟ لیکو ته یې وګوره، همدا سپینې لیکې د زرو د لاس ننښې دي.
یوه ورځ د خوړو په موندلو پسې د باندې ووتم، ساعت، نیم ساعت وروسته بېرته راغلم، زرو په یوه سپینه ډبره همدا لیکې ایستلې، زما په لیدو یې راته وویل:
_نن مو څوومه ده؟
پوه شوم چې د ورځو حساب کوي، هره لیکه، مانا یوه ورځ.
ورو مې وویل:
_دلته دې دومره ژر زړه شین شو؟
په بېړه یې راته وکتل، زرو خپله غوسه نه شوی پټولی، هر څه یې په څېره کې راتلل، په غوسه کې به یې شونډې رپېدلې.
خبره مې واړوله، خو هغه ولاړه شوه، لېرې کېناسته. ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ټینګ ونیو، زرو یو دم وژړل. په ډک ستوني یې وویل:
_بیا داسې ونه وایې.
زنه مې د هغې پر ککرۍ کېښوده.
زرو وویل:
_په اور او اوبو، دواړو کې درسره یم.
ومې ویل:
_اتمه.
په ژړاکې یې وخندل:
_د څه اتمه؟
_نن مو اتمه ورځ ده چې دلته اوسو.
زرو په بېړه تیرې ته ورغله، دوې نورې لیکې یې هم وایستې.
سړی ټوخي واخیست، خبرې یې پرې شوې. ویې ویل:

لیکوال: نصیراحمد احمدي

_زرو به هره ورځ یوه لیکه ایستله، ټولې څلور شپېته لیکې دي، څه باندې دوې میاشتې.
سړی غلی شو، ورو یې ویل:
په دې ځای پسې مې د ژوند خوږې شېبې تړلې دي.
طوطي ته یې وکتل، ویې خندل:
_غزني ته به نه یې تللی، ډاډه یم، که غرېدای، ځواب به دې (نه) و. ځکه غزني سوړ ولایت دی، زه همالته پیدا او را لوی شوی یم، په اته ویشتو کالونو کې مې شین طوطي ونه لید.
ما په لومړي ځل شنه طوطیان دوه کاله مخکې د لته د نورستان په ځنګلونو کې ولیدل. اه، کیسه مې کوله، د غزني د قره باغ او مقر تر مینځ یو غر دی، خلک یې د (شیر غر) بولي، ماشوم وم، له خپل پلار سره همدې غره ته په بوټو پسې لاړم، د سپیرو غرونو په مینځ کې همدا یوه غره ونې درلودې، ګڼې نه وې، د ترخو بادامو درې_ څلور سوه زړې ونې ولاړې وې.
پلار مې د غره ترخو او ګونګلانو (یو غرنی بوټی دی) ته د کولنګ تېره څوکه ونیوله، له وار سره به بوټی له رېښو سره راوخوت.
له پلاره مې وپوښتل:
_دادا! ولې د بادامو ړنګې، وچې ونې نه وړو؟
پلار مې په بېړه راته وکتل، تندی یې تریو و، په خشکه یې وویل:
_توبه وباسه! بیا داسې چټیات ونه وایې!
ما د بادامو ونو ته وکتل، تر ونو لاندې رالوېدلي، زاړه وچ ښاخونه پراته وو.
پلار مې وویل:
_ګناه لري؟
حیران شوم:
_څه ګناه، هسې ورستېږي، ښه ده چې تنورورباندې بل کو.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

پلار مې کولنګ کېښود، راغی، په جګو پښو راته کېناست، زما پر اوږو يې غبرګ لاسونه کېښودل، ورو يې وويل:

_ګوره کامرانه زويه! تر اوسه دريو کسانو دا لرګي خپلو کورونو ته وړي دي، خو ښه ورځ يې ونه ليده،د يوه غبرګې غواوې مړې شوې، د دويم په کور کې له درېيو پښتو (نسلونو) راهيسي جينکۍ زېږېدلې، درېيم ته هم خدای لويه رسوايي ور واړوله، لور يې له يوه اوښپه سره وتښتېده.

پلار مې ولاړ شو، کولنګ يې ور واخيست، ويې ويل:

_نو چا چې د ترخو بادامو دا لرګي وړي دي، ښه ورځ يې نه ده ليدلې.

ومې ويل:

_دا کسان پېژنې؟

پلارمې يوه بوټي ته کولنګ ور واچاوه، پرته له دې چې راته وګوري، ويې ويل:

_نه، دا پخوانۍ اوازې دي، په وړکتوب کې مې له خپل پلاره واورېدې!

_نو ولې؟ په دې ونو کې څه دي چې ...

پلار مې په خبره کې راولوېد:

_اوس دا بوټي راپسې راټول که.

تر غرمې د خرې مضبوط بار برابر شو، د راتګ په وخت مې پلار لاره کړه کړه.

ومې ويل:

_کلی خو هاخوا دی.

پلار مې وخندل:

_راځه!

خره په سپېرو تېږو کې کښته روانه وه. ځای ځای به يې ټوپه ووهله، خو زما پلار قوي متې درلودې، ټول عمر يې په نجارۍ کې تېر کړی و، بار يې لوېدو ته نه ورکاوه.

يو ځای يې خره ودروله، پلار مې تر مټ ونيولم، ارت غار ته ور ننوتو، په پراخ ځای کې له سپينې تيږې جوړه ښځه ناسته وه.

پلار مې غبرګ لاسونه لپه کړل، شونډې یې وخوځېدې، خو پوه نه شوم چې څه وایي، وروسته یې زما له اوږې سره خپله څنګله وجنګوله، ورومې کتل، په اشاره یې پوه کړم چې دعا وکه!
وار له واره مې د روزیګل نوی بایسکل سترګو ته ودرېد.
ومې ویل:
_خدایه، روزیګل له بایسکله خلاص که.
روزي ګل زموږ همزولی و، مکتب ته به یوځای پلي سره تلو، خو وروسته یې پلار نوی بایسکل ورته واخیست، کله چې به تر موږ تېر شو، نو له روان بایسکله به یې پښه وغځوله، د بوټ پونده به یې د لارې مږو خاورو ته سیخه کړه، ټول ماشومان به پولې ته وختل.
پلار مې تر مټ ونیولم، ویې ویل:
_د ښځې تر مخ د جامو مینځلو تشت وینې؟
لاندې مې وکتل، سپینه ډبره د کاسې په څېر جوړه شوې وه.
پلار مې وویل:
_سلګونه کاله پخوا، همدې ښځې دلته جامې مینځلې، یودم کوپار ورباندې راغلل، ښځه په خپل عزت ووېرېده، خدای ته یې لاسونه لپه کړل، د نازولو بندګانو دعا ژر قبلېږي. ښځه په تېږه بدله شوه.
پلار مې پر اوږه سوک راکړ:
_اوس پوه شوې چې په دې غره کې د بادامو دا وچ لرګي ولې څوک نه شي وړلی! د خدای د دې نازولې له ښېرا څخه وېرېږي.
شاوخوا مې وکتل، پر یوه هواره تېږه، غوږ مات شیطان څراغ او څو خیرن زاړه بوتلونه پراته وو.
پلار مې وویل:

_دې ځای ته هندوان هم اخترام (احترام) لري، بس، يواځې ، څو کاله مخکې لا دلته هندوان او سکان راتلل، ديگ به يې کاوه، وروسته به يې د شړشمو په تېلو څنې غوړې کړې، دايره به يې جوړه کړه، تر شيطان څراغ به راگرځېدل.
سړی يو ناڅاپه نبغ کېناست، واسکټ او کميس يې په بېړه وايستل، کميس يې ټکواهه، وړه څرمبنکۍ پر ځمکه ولوېده.
سړي وخندل:
_اه! له غونډله مې زړه چوي.
بېرته يې کميس واغوست، خو واسکټ يې تر سر لاندې کړ، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:
_هغه مجسمه مې بيا ونه ليده، زموږ له سيمې ليرې وه، د پښو درې _څلور ساعته مزل يې غوښت، خو له کوچيانو به خبرېدم چې مجسمه په خپل ځای ولاړه ده، ان طالبانو د بودا مجسمه ړنگه کړه، خو د (شير) د غره مجسمې ته يې څه ونه ويل، خو د کرزي د حکومت په پنځم، شپږم کال خبر شوم چې چا له بېخه اره کړې ده. خلکو دوې خبرې کولې، ځينو ويل چې د امريکايانو څرخکې ورته کېناستې، خو نور په دې باور و چې مجسمه تر پاکستانه ورسېده.
سړي سړه سا وايسته، طوطي ته يې وکتل، ويې ويل:
د شير غار هندوانو او مسلمانانو ، دواړو ته داسې مقدس و، لکه ماته دا ځای، زه په کال کې دوه درې ځله دې غار ته راځېژم.دا ځای د زرو له خاطرو ډک دی، په هره تېږه يې لاس لگيدلی.
يودم کېناست، غولي ته يې وکتل:
_طوطي! زرو به همدلته گرځېده، په خاورو کې به يې اوس هم پلونه پاتې وي، هاغه تېږه وينې؟ ولي به يې ورته لگولي وو؛ خبرې به يې کولې؛ خندل يې، خندا به يې په ولاړو تيږو ولگېده، انعکاس به يې وکړ، بېرته به راوگرځېده. اه! دا غار ډېر بختور دی، د زرو خندا يې اورېدلې ده.

زرو

ليکوال: نصيراحمد احمدي

راڅه!

سړی په بېړه ولاړ شو، طوطي يې تر وزر ونيو، طوطي کريژه کړه، سړی واړه غار ته ننوت، ويې ويل:

_په اوبو کې د ځاځکو د لوېدو غږ اورې!

د ګيدړې بچيان وچونګېدل.

سړي وويل:

_د چت پر سر، لږ پورته يوه چېنه بهېږي، دا ځاځکې د هماغه چېنې زېم دی، زرو به چينې ته نه تله، بس، چې تندې به واخيسته، دې ځاځکوته به يې خوله ونيوله.

ما هم ترې زده کړل، خو د زرو پېښې مې نه شوای کولای، تل به مې مخ او غاړه لانده وو.

اه! راڅه، راڅه چې هغه بوټی در وښيم.

سړی له غاره ووت، د لمر سترګه د مخامخ غره پر څوکه ولاړه وه، ونې توربخونه ښکارېدلې، مازې څوکو يې ژېړه رڼا کوله.

سړی د غار خولې ته ودرېد، د بوټي پاڼې يې وښورولې، پزه يې ورنږدې کړه!

_اه: څومره خوږ بوی، پوهېږې! زرو د دې بوټي په بوی نه مړېده، د ورځې به څو ځله دې بوټي ته درېده، سترګې به يې پټې وې، د بوټي له بوی څخه به يې خوند اخيست.

سړی پورته وخوت، د چينې رنې اوبه يې خپل مخ ته ور واچولې، کېناست، طوطي يې له زنګانه وښويېد، اوبو ته يې مښوکه ور ټيټه کړه.

سړي پورته وکتل، د غره سپينه څوکه نېغه ولاړه وه، لمر ته سيخو واورو ژېړه لمبه کوله.

سړي وويل:

_يوه ورځ له زرو سره پورته وختم، دوبی و، تر واورو ورسېدو، زه ودرېدم، خو زرو په ځپلکو کې مخکې تله، ځای ځای به ټيټه شوه، له سپينو واورو راوتلي ژېړ ګلان به يې راوشکول.

په اول کې يې باک نه کاوه، خو وروسته يې د پښو ګوتې سرې شوې، تر تورې پورې مې په غېږ کې راوړه.
سرې يودم وخندل:
_اه طوطي، د زرو خندا دې نو نه وه ليدلې، زړه يې له ښځه ايست. پوهېږې، زرو مې په لومړي ځل دوه نيم ، درې کاله مخکې ولېده، ما د کړکۍ له پاره لرګی اره کاوه چې يوه ماشوم چيغه کړه، ور ومې کتل، نهه يا لس کلن هلک په حويلۍ کې منډې وهلې، خپل سر او ورمېږ ته يې ځپېړې نيولې وې، په منډه کوټې ته ننوت، سر مې پسې ونه ګرځاوه، بېرته مې اره راواخيسته، خو شېبه وروسته مې د يوې نجلۍ خندا واورېده، ښکلې خندا، زړه يې له ښځه ايست. ور ومې کتل، د کوټې له وره لومړۍ يوه ځوانه نجلۍ راووته، بيا ځپلکه پسې راغله، نجلۍ سر ټيټ کړ، ځپلکه د غواوو پښو ته نږدې ولګېده.
نجلۍ په کړکۍ کې ودرېده، په خندا يې وويل:
_چينجيه! پړسېدلې پزه دې وخورې!
يودم يې په چوتره کې منډه واخيسته، له کوټې هماغه ماشوم را ووت، پزه يې ډومبک ولاړه وه.
نجلۍ دالان ته ننوته، ماشوم هم ورغی، د يوې ښځې چيغه مې واورېده!
_سترګې لرې که نه، په ذغالو کې وختې.
نجلۍ وويل:
_ادې! ورور مې کرار که!
چوپه چوپتيا شوه، د ښځې لوړ غږ مې واورېد:
_وه زويه، کرار کېنه! له بمبرو (غومبسو) څه بلا غواړې.
بېرته په خپل کار بوخت شوم، خو وروسته مې د اوبو د بمبې غږ واورېد، ور ومې کتل، هماغه نجلۍ ولاړه وه، خوږه راباندې ولګېده.
له دالانه د ښځې غږ راغی!

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

ـزرو، برګې غوا ته دوه سطله اوبه کېږده، له سهاره راهیسې تږې ولاړه ده.
سړی غلی شو. شونډې یې موسکۍ شوې، ورو یې وویل:
ـاه، زرو، څومره خوږ نوم، نجلۍ زرو نومېدله.
د زرو نیکه په خپل پخواني کور کې نوې کوټې جوړې کړې وې، څلور خونې، درې تشنابه، دهلېز او د اور ځای. دې ټولو کړکۍ او دروازې غوښتې. پلار مې نجار و، د ټولو مزدوري یې یولک اوغانۍ ورسره خلاصه کړې وه.
ما هم د نجارۍ په کار کې تجربه لرله، د مکتب له وخته به دوکان ته تلم، خو له دولسمه وروسته مې یواځې نجاري کوله.
پلار به مې هم کله کله د نجارۍ نوي فرمایشونه راوړل، کوم وخت چې به کار راباندې ډېر شو، لاس به یې راسره ووړ.
ګذاره کېدله، دوه تنه وو، زه او پلار. د مور مې کلونه مخکې زړه ودرېد، مشر ورور مې له طالبانو سره د جنګ لومړي خط ته لاړ، مړی، ژوندی یې غیب شو. کشری هم په وړوکوالي کې شنې غاړې ونیو، تر ډاکټره ونه رسېد، بس، زه او پلار پاتې و، تر کور، په سارا خوشاله وم.
د زرو له نیکه سره مې په اوله کې ویلي و چې د دومره ورونو او کړکیو جوړول میاشت غواړې، کور مې لیرې دی، نه شم تلای، ده هم بله پکې ونه کړه، ویې ویل چې د شپې د تېرولو ځای له ما وغواړه.
په اول ماښام یې جومات ته بوتلم، اه، زړه مې ولړزېد، اوه، اته متره توره کوټه وه، په بر سر کې یې بله لرګینه دروازه ښکارېدله، ورغلم، دروازه مې خلاصه کړه، د فرضو ځای و. څراغ مې ورته ونیو، محراب په تورو دېوالونو کې سپین ښکارېده، ګچ یې ور کړی و.
بېرته د سنتو ځای ته راغلم. زړې توشکې هوارې وې، له سره زاړه فرش نه نمجن بوی ولاړېده. د څراغ پلته مې لوړه کړه، پر چت لوګي وهلي تور لرګي پراته ول، له پورته د غڼو ځالې راځړېدلې.

ماخستن هماغه ماشوم ډوډۍ راوړه چې غومبسو پسې اخیستی و، د پزې پاړسوب یې لا نه و ناست، د نوم پوښتنه مې ترې وکړه، خو ماشوم کاسه کېښوده او په بېړه له جوماته ووت.
د ماخستن جمې ته پنځه، شپږ کسان راغلل، زه هم په کتار کې ورسره ودرېدم. څلور رکعته لمونځ په ارامۍ سره ادا شو، خو په سنتو او وترو کې د ځمکې دربا خته...د زنګنونو د لګېدو وار نه کېده.
نهه رکعته وروسته یواځې ملا صیب پاتې و، هغه هم لنډه دعا وکړه او له جوماته ووت.
اوږد وغځېدم، وروسته مې د وره د خلاصېدو غږ واورېد. ماشوم و، ګیلاس او چایجوشه یې کېښوده. د نوم پوښتنه مې ترې وکړه، ماشوم په پټه خوله دسترخوان ټول کړ.
لیندۍ ته مې پام شو، ربړ یې د ماشوم د تخرګ له جېبه راوتلی و. د هغه د خوښې خبرې مې راواخیستې:
_یاره، ورک یې که، د چټکي ویشتل ډېر سخت کار دی، زړه به دې خوړین کړي.
ماشوم نیغ را وکتل، دسترخوان یې پرېښود.
ومې ویل:
_ما رنګارنګ مرغان ویشتلي دي، خو چټکی ټوپونه وهي، تر اوسه د لیندۍ ګیټۍ (تیږه) نه ده ورته سیخه شوې.
د ماشوم سترګې وځلېدې، په خوند یې وویل:
_چټکی نو څه شی دی، همدا نن مې له ونې کښته راوغورځاوه.
ومې ویل:
_لینده به دې اصله وي.
ماشوم په بېړه لینده را وایسته، څراغ ته یې ونیوله، کش یې کړه، ویې ویل:
_ ارزانه لیندۍ هم شته، خو په دې مې دوه لسګونه ور وګڼل.

لینده مې ترې واخیسته، کش مې کړه، ومې ویل:
_اصلي ده، سور ربړ ژر نه شکېږي.
ماشوم په خبره کې راولوېد:
_مخکې به مې د بایسکل له ټوپه لینده جوړوله، خو وار یې مړ و، ګیټۍ به یې تر مرغانو نه شوای رسولای.
غلی شو، لینده یې رانه واخیسته، په خوند یې وویل:
_شین توپۍ دې ویشتلې ده؟
_نه
_شین غاړی؟
_ام م م ... نه
تندی یې تریو شو:
_نو ته ام ځانته ښکاري وایې؟ تا څه ویشتلي دي؟
لاره رانه ورکه شوه:
_ما، ما، هېڅ، هو رښتیا! زموږ په کلي کې خړې مرغۍ ډېرې دي، خړه مرغی، یوځل...
ماشوم په خبره کې راولوېد:
_خړه مرغۍ نو څه شی ده، د لاس په لوټه به یې ام بوخه راواړوم. خړې مرغۍ خو ان په غزني (ښار) کې هم شته، که نر یې سارایي مرغان ووله.
ومې ویل:
_نو ته غزنې ته هم تللی یې؟
_هو، مکتبونه لا نه و شروع، له نیکه، خور او مور سره د غزني زیارتونو ته لاړم.
د ماشوم د غبرګولو له پاره ښه موقع وه، ومې ویل:
_ښه نو، له دې دومره لوی کوره، یواځې درې نفره لاړئ؟
ماشوم وویل:

_پلار او ترونه مې نه وو، که نه هر څرمونی دوه _درې پسونه د زیارتونو له پاره اخلي.
ومې خندل:
_ ترونه! مانا ډېر ترونه لرې.
_هو، درې ترونه، پلار او دوه ترونه مې په سعودي کې دوکانونه لري، کشر تره مې په کابل کې ډاکټري وايي.
_نو کوچينان يې چېرې دي؟
_مشر تره مې کډه ورسره بيولې، اووه اجونه يې کړې، د هغه بل کډه د پلار کره په شپو تللې، کشر تره مې لا تر اوسه واده نه لري.
_نو هغه کوچيني ماشومان دې څه کېږي چې په سرای کې گرځېدل؟
_دواړه مې ورونه دي.
ومې ويل:
_ښه ده چې په کور کې مو جينکۍ نشته.
د ماشوم تندی تريو شو:
_ولې نشته، يوه مشره خور لرم، نن مې جنگ ورسره وکه، پزه مې نه وينې، بمبرې وچيچلم، خو دې راپورې خندل.
ماشوم کاسه ور واخيسته او له کوټې ووت.
اوږد وغځېدم، سترگې مې پټې کړې، په چت کې موږکان چونگېدل.
د پېريانو او دېوانو خيالي تصويرونو خوب ته نه پرېښودم....
يو دم چيغې شوې، زړه مې خولې ته راغی، پر زاړه فرش د دوو پيشوگانو جنگ و، يوې بلې ته يې نوکارې ور لگولې... د بالښت وار مې پرې وکړ، دواړه په منډه له کوټې ووتې.
ټوخی مې واووريد، يو بوډا په وره کې ودريد، زړې، شکېدلې جامې يې په تن وې.
بوډا وويل:
_که ولي نه يم، خالي ام نه يم، پوهېدم چې حاجې نواب به دې دلته راولي.

مخکې راغی، د خوشایو سوړ بوی یې ورسره راووړ، زما پښو ته نږدې توشکه یې سمه کړه، اوږد وغځېد.
شېبه وروسته یې وویل:
_ځوانه، په خوب کې خو به خرهاری نه کوې؟
زما ځواب ته ماتله نه شو، بله خبره یې وکړه:
_ټیټ بالښت دروخاله، خرهار ی دې دروي، له خوبه به مې نه باسې.
څه مې ونه ویل.
بوډا یوه شېبه غلی و، بیا یې وویل:
_مه خپه کېږه، بیگا یو سوالگر راغلی و، تر سهاره یې خرهاری خوت، یوه سترگه خوب دې راباندې حرام شي!
ومې ویل:
_نو ته د شپې دلته وېدېږې؟
بوډا سړه سا وایسته!
_هو، حاجي غلامالي (غلام علي) په اوله کې راته ویلي و چې په کور کې ځای نشته.
په خبره کې ور ولوېدم:
_دا حاجي څوک دی؟
_زه یې مزدور یم، درې غواوي او شل پسونه ورته ساتم، د دومره گورم (پادې) مړول اسانه کار نه دی، ټوک ټوک یم.
ومې ویل:
_د دې کلي له کورونو مالومېږي چې دا خلک په نس ماړه دي، خو جومات یې خوار دی، ولې؟
بوډا وخندل:

_بې اتفاقي دې خدای په بوټي هم نه ور ولي، په یوه خوله نه دي، حاجي لالو جومات جوړاوه، خو نور کلیوال ورته ودرېدل چې نه، جومات به بیا د حاجي لالو په نوم یادېږي.
ومې ویل:
_خو په ګډه دې پیسې سره ټولې کړي.
_دا خبره بیا د حاجي لالو په نپس (نفس) نه وه برابره، ضد ونیو، ویل یې چې که داسې وکړی، نو جومات در پاته دی. یا به یې زه جوړوم، یا مو همدا سل کاله پخوانۍ جومات ښه دی.
بوډا کېناست، یوه چونډۍ نصوار یې تر ژبې لاندې کړل، په خوند یې وویل:
پوهېږې، حاجي لالو هم ځانته من وایي، اوو اتو کلیوالو ته یې په ګټه پیسې ورکړې دي، خبره یې چلېږي.
ومې ویل:
_دا بل حاجي څه نومېږي؟
_کوم؟
_دا زه چې نجاري ورته کوم.
بوډا وخندل:
_څومره هېرجن یې، په اوله کې مې درته وویل چې حاجي نواب.
ومې ویل:
_دا څنګه سړی دی.
بوډا تفدانۍ ته لاس وروغځاوه:
_په کم نپسي کې یې وړې ده، زامن یې د عربو په ریالونو کې مست دي، خو د ده مغروري به ونه وینې. په کور کې یې له سرو غالیو ځای نه کېږي، خو دی په خاوور کې پیتاوي ته ناست وي، غریبانو ته ام لاس نیسي، هاغه بله ورځ یې ماته هم یو سلګون راکو، پوهېږې، سږ کال یې خالي شپږ لکه اوغانۍ ذکات وایست.

بوډا غلی شو، څراغ ته یې ور پو کړل، تر یو څه وخته غلی پروت و، وروسته یې خرهاری شو.
تر ډېره ویښ وم، بیا مې سترګې سره ورغلې وې، یو وخت مې اوړه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، ملا له څراغ سره راته ولاړ و، په توره ږېره کې یې د اوبو نښتو ثاڅکو ژېړه لمبه کوله.
د باندې ووتم، له لښتي چړپا راتله، ورغلم، په تیاره کې مې زوروره ناره واورېده:
_وه د خدای بنده! پام ! مه راځه! لوڅ یم.
همالته اوداسه ته کېناستم، اوبه سړې وې.
بیګانی بوډا مې څنګ ته ودرېد، څادر یې په خپله پکه ککرۍ تېراوه، په لړزانده غږ یې وویل:
_تو، لانت په شیطان، په دې سپینه ږېره یې تر اوبو وایستم.
اودس مې وکړ، جومات ته ورغلم، له لمانځه وروسته کلیوالو خپل سرونه په څادرونو کې پټ کړل، ټول زنګېدل، کله کله به د خرهاري غږ هم واورېدل شو.
د سهار په خړه کې له جوماته ووتم، د حاجي نواب د کور دروازه خلاصه وه، نېغ نویو کوټو ته لاړم، اول مې له یوې دړې څخه د لیندې یو ښایسته دوه غاښی جوړ کړ، بیا مې یوه چوکاټ ته رنده ونیوله.
له غوسې ډک ښځینه غږ مې واورېد:
_مرداره شې، سمه ودرېږه.
ور ومې کتل، د زرو مور د غوا تې پرېمینځل.
بېرته په خپل کار بوخت شوم، خو وروسته مې د زرو غږ واورېد، سر مې پورته کړ، زرو پر اخوره ناسته وه، له خپلې مور سره یې خبرې کولې....
په څېر مې ورته وکتل، د نجلۍ مخ ته سهارنۍ ژېړې وړانګې سیخې وې، پر سپینو غومبرو یې د ښو تور سیوري پراته ول.

زرو یودم راته وکتل، ژر مې دېوال ته ولاړ لرگی راکوږ کړ، لرگی دروند و، یو گام شاته شوم، لرگی کړکۍ ته له پرې شوې ځایه لاندې ولوېد، له درب سره غوا وترهېده، ښځې په بېړه لرگي ته وکتل، ځان مې تر دېوال پټ کړ.
د ښځې بونگی مې واورېد، ور ومې کتل، غوا کراره ولاړه وه، د دیگ پر تل باندې د شیدو د دارو د لگېدو غږ راته.
زرو ته مې وکتل، خندل یې.
د لمر وړانگې تودې شوې، بېگانی ماشوم له پیالو سره راغی، وار له واره مې د لیندې دوه غاښی ورته ونیو، ماشوم غوټه کړه، دوه غاښی یې زما له گوتو وایست، په خوند یې وویل:
_دا دې څه وخت جوړ کو؟
دسترخوان مې خلاص کړ، وچ تود پاستی پکې پروت و.
ماشوم ته مې وکتل، له لیندې څخه یې زوړ دوه غاښی خلاصاوه.
ومې ویل:
_نوم دې څه دی؟
_شریف الله!
چایجوشه مې راواخیسته،د شیدو چای و، خو مالگه یې ډېره درلوده، ومې ویل:
_دا چای دې ادې پوخ کړی؟
ماشوم په نوي دوه غاښي رابڼ تاړه...
لینده مې ترې واخیسته، ومې تړله. ماشوم لینده کش کړه، تندی یې تریو شو:
_د لیندې په تړلو نه پوهېږې! یوه خوا یې لنډه ده.
لینده مې بېرته خلاصه کړه، له سره مې وتړله، ماشوم په لینده کې یوه وړه تېږه کېښوده، لینده یې چوترې ته ونیوله، کړنگ شو، بدنۍ لاندې راولوېده.
زرو په چوتره کې ودرېده، په لوړ غږ یې وویل:
_اې چینجیه، ودرې، نیکه به درسره گوري.

زرو بدنۍ ور واخیسه، د اور خونې ته ننوته.
ومې خندل:
_نو ته چینجی یې؟
د ماشوم غومبرې سره شول:
_خو چینجو خوړم.
یودم یې خبره واړوله، لینده یې کش کړه:
_اول به د بمبرو ځاله پرې ولم.
ومې خندل:
_پرونی حال دې هېر شو! پزه دې اوس هم.....
په خبره کې راولوېد:
_هغه خو دوه غابښی سم نه و، تیږه د ځالې تر څنګ ولګېده، خو دا وار...
غلی شو، د پاستي ژۍ یې ور پرې کړه، په ډکه خوله یې وویل:
...خو دا وار ستن هم نه رانه خطا کېږي.
ټوخی مې واورېد، ماشوم په بېړه لینده په جیب کې واچوله. حاجي نواب و، راغی، مخامخ په اره شوې دړه راته کېناست، ماته یې وکتل، ویې ویل:
_کامرانه بچو، د کوټې یوې دروازې تاو کړی، سمه نه پورې کېږي. بیا یې په کراره وګوره.
ومې ویل:
_سمه ده حاجي صیب، بس، نیمه پیاله چای پاتې دی.
حاجي خپل لمسي ته مخ ور واړاوه:
_شریفه، بیا یې درسره راوله.
ورو ولاړ شو، له کوټې ووت.
شېبه ووته، ماشوم یو دم ترپ کړل، کړکۍ ته ودرېد، پورته یې وکتل، په خوند یې وویل:

_د شامتورو سپل دی.
منډه یې واخیسته، پسې غږ مې کړ:
_چېرته؟
په منډه کې یې راته وویل:
_د کور مخته د لښتي پر ژۍ اموخته دي، پرون مې هم وار پرې وکو.
پیاله مې کېښوده، زړور چوترې ته ورغلم، دومره باک یې نه راته، د نجارۍ له پاره ډېرو کورونو ته ورغلی وم، په یوې خبرې مې سر خلاص و، زموږ خلک کسبګر خپل سیال نه ګڼي، له ډم، نجار، زرګر . پښ... څخه یې سترګه نه کېږي. نه څوک مخ ترې پټوي او نه یې هم په سیالانو کې شماري.
په چوتره کې مې یوه ناره ونیوله:
_حاجي صیب!
له یوې کوټې د حاجي غږ راغی.
_راځه!
ورغلم، حاجي د کوچیني دالان او کوټې تر مینځ په وره کې ولاړ و.
د کوټې دروازه مې پورې کړه، ځای ته نه ورتله.
حاجي وویل:
_هر څړمونی یې همدا حال وي.
ومې ویل:
_د ژمې په وتو سره ځینې ورونه تاو پیدا کوي.
کېناستم، د دروازې لاندنۍ څنډې ته مې رنده ونیوله، د حاجي غږ مې واورېد:
_زرو بچو، پیالې ټولې که.
نجلۍ ته مې لار ورکړه، د ټکري پسته پیڅکه یې زما پر مخ تېره شوه.
حاجي وخندل:

_یاره کامرانه! پلار دې سم پرنګی دی، غلط یې کړم، د نجاري دا کارونه په دومره ډېره اجوره نه ارزېدل.
تر څنګ مې زرو ته وکتل، له دسترخانه یې پیالې ټولولې.
ومې ویل:
_حاجي صیب، دا قیمتي نه وینې، ولور دې اتو لکو اوغانیو ته رسېدلی. چې پلار مې تا یا کوم بل څوک غلط نه کړي، نو څنګه به خپل یواځیني زوی ته کوژده کوي؟
حاجي وخندل، زرو ته مې وکتل، پر شونډو یې موسکا پرته وه.
زرو ووته، دروازه جوړه شوه.
سړی غلی شو، طوطي یې پر ځمکه کېناوه، د باندې ووت، لمر تر غره پټ و، د شنو ونو پر سر، کتار زاڼو وزرونه وهل...
سړی بېرته خپل ځای ته راغی، ودرېد، له لمانځه وروسته یې طوطي ته وکتل، مات وزر یې له ځانه بېل نیولی و.
سړی ورغی، له جېبه یې مات چهارمغز را وایستل، ویې ویل:
_نن به په همدې ګذاره کوو.
اوږد وغځېد، ویې ویل:
_د حاجي نواب په کور کې مې د نجارۍ یوه هفته ووته، یوه ورځ ستړی شوم، ماسپښین مې سر ولګاوه، سترګې مې سره ورغلې، خو یودم چیغې شوې، کېناستم، زرو لوخ سر منډې وهلې، د څا سر ته ودرېده، تېره کوکه یې تر خولې راووته:
_هلئ! نادر څا ته ولوېد.
منډه مې واخیسته، اوبو ته مې وکتل، تیاره وه. د بوکې په پړي پسې مې لاس ونیو، لاندې کښته شوم، په خاورو کې کېندل شوې زینې لندې وې، پښه مې وښوېده، ځان مې کابو کړ، تر اوبو پورته ودرېدم، څلور، پنځه کلن ماشوم په بوکه پسې لاسونه نیولي وو.
ماشوم مې تر ولي ونیو، د هغه څېرې ته مې وکتل، سترګې یې رډې راختلې وې.

زرو

ليکوال: نصيراحمد احمدي

ماشوم مې اوږې ته راپورته کړ، غاړې ته مې سرې اوبه راغلې، چيغه مې کړه!

_هلک ښه دی.

د زرو د مور غږ مې واورېد، په ژړا کې يې وويل!

_د خدای روی ومنه، دورواغ خو به نه وايې؟

په زحمت پورته وختم، په اخيري زينه کې ګڼ لاسونه راوغځېدل، ماشوم يې زما له اوږې پورته کړ. له څا ووتم، څو کليوال ولاړ وو، زرو ته مې وکتل، کوچينی ورور يې په غېږ کې ټينګ نيولی و. دې او ماشوم دواړو ژړل....

بېرته کوټې ته لاړم، غاړه مې په څادر وچه کړه، د حاجي نواب غږ مې واورېد، غږۍ مې اوږده کړه، حاجي د خپل لمسي پر سر لاس ايښی و، له يوه کليواله يې په څا کې د ماشوم د لويدو کيسه اورېدله.

زرو په بېړه خپل ورور ور واخيست، په چوتره کې يې لمر ته لوڅ لغړ ودراوه، وچې جامې يې ور واغوستې.

انګړ ته ډله ښځې راغلې، نارينه د باندې ووتل، ښځې چوترې ته ور وختې، د زرو له مور سره ودرېدې، يوه شېبه يې شکرونه وايستل، بېرته د باندې ووتې.

مازديګر مې کار بس کړ، شريف چای راووړ، عجيبه وه، د معمول خلاف دوې پراټې هم ورسره وې. ماشوم وار له واره په خوند وويل:

_يوه شامتوره مې بوځه راواړوله.

ومې ويل:

_دا پراټې چا درکړې؟

_خور مې.

غلی شو، يو دم يې وويل:

_ساخت (په لينده کې د ډبرې د اېښودو ځای) جوړولی شې؟

ومې خندل:

_وبه يې ازمايم.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

ماشوم منډه واخیسته، شېبه وروسته یې یو بوټ راووړ، ویې ویل:

_چرم دی، ښه ساخت ترې راځي، نه؟

بوټ مې را واخیست، نوی و.

ومې ویل:

_دا دې له کومه کو؟

_د نیکه بوټ دی، ژمی یې په پښو کوي.

ومې خندل:

_که یې پوښتنه وکړه بیا؟

د ماشوم تندی تریو شو:

_تر هغه وخته به یې هېر وي.

ومې ویل:

_نوی بوټ مه خرابوه، د ساخت له پاره به یو بل څه پیدا کم.

د باندې مې وکتل، تر چوترې لاندې زړه چرمې څپلۍ پرته وه. ماشوم مې پسې ولېږه، څپلۍ یې راوړه، د رندې پر ژۍ مې چرم ترې واړاوه، ګلالی ساخت مې ورته جوړ کړ.

ماشوم لینده وتړله، کش یې کړه، په خوند یې وویل:

_اوس نو سم ټوپک شو.

شکېدلې څپلۍ یې ور واخیسته، له کوټې ووت.

له چوترې د زرو له غوسې ډک غږ راغی!

_چینجیه، زما په څپلۍ دې څه کړي؟

ور ومې کتل، زرو په لاس کې شکېدلې څپلۍ نیولې وه.

جارو یې ور واخیسته، ماشوم په منډه نویو کوټو ته راغی، زما تر څنګ ودرېد.

په وره کې مې د زرو غږ واورېد:

_خدایکه رانه خلاص شې.

ور ومې کتل، د زرو د ګلدارې لمنې څنډه ښکارېدله.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

بوټ مې ور واچاوه، بوټ د وره له چوکاټ سره ولګېد.

ومې ویل:

_ورور دې له دې ساخت جوړاوه.

بوټ ته سپین لاس ور وغځېد، زرو په ټیټ غږ وویل:

_ودرېږ، نیکه به دې کار کوي.

یوه شېبه غلې وه، وروسته یې وویل:

_کور ودان، که ته نه وای، زما کوچینی ورور به چا له ځا را ایست!

سړي وټوخل، طوطي ته یې وکتل، مړې سترګې یې ورته نیولې وې.

سړي په خوند وویل:

_ سهار چې کله له جوماته د کار ځای ته ورغلم، د ناولو جامو تړلې غوټه مې نه وه. د چایو په وخت کې مې له شریف څخه پوښتنه وکړه، ماشوم وویل چې د جامو غوټه یې خور ور واخیسته، ماخستن یې پرېمینځلې، اوس هم د کوټو تر شا پر وچو لښتو هوارې دي.

د لسو بجو ناشته حاجي نواب راوړه، چایجوشه، دسترخوان او ګیلاس یې پر غولي کېښودل، ځادر یې خلاص کړ، یو جوړ اوتو شوې جامې پکې پرتې وې.

ویې ویل:

_زرو ویل چې په غوټه کې د جامو اوتو خرابېږي، بس، چې دا خیرنې شوې، شریف ته یې ورکړه چې کور ته یې یوسي او یو بل جوړ کالي درته راوړي.

حاجي وټوخل، زما پر اوږه یې لاس کېښود، په ټوخي کې یې وویل:

_نجاري هسي یوه بانه ده، بس، خدای زما د لمسي د ژغورلو له پاره رالېږلی وې.

غرمې ته مې سړه تبه شوه، سر او اوږو مې درد کاوه، د کار کولو سېکه نه وه را پاتې.

یوه بجه شریف راغی، پتنوس یې کېښود، ښوروا وه..خو دوه ګولې مې هم ونه خوړې.

شریف کاسې ته لاس ور وغځاوه، په ډکه خوله یې وویل:

_ترخه خو نه ده؟

ومې خندل:
_نه.
_نو بيا دې ولې تندی خولې دی؟
ومې ويل:
_تبه مې ده.
شريف وويل:
_د بايسکل ځنځير لنډولی شې؟
_هو.
تندی يې تريو شو:
_له مکتبه راتلم، بايسکل ځنځير واچاوه. نه کېده، تر کوره مې راکش کو.
ماشوم غلی شو، يودم يې وويل:
_رايې ولم؟
_څه؟
_بايسکل.
ومې ويل:
_نه، اوس ناروغ يم.
ماشوم په بېړه له کوټې ووت. بېرته راغی، په لاس کې يې د گوليو پاکټ نيولی و.
ومې ويل:
_دا د څه له پاره دي؟
_نه پوهېږم، زرو راکړې، ويل يې چې تبه پرې کوي.
يوه گولۍ مې خولې ته واچوله، خو مازديگر ته مې حال لا پسې بدتره شو، پښې مې مړې وې، سر مې گرځېده، د ولاړېدو توان مې نه درلود.
يو وخت مې اوږه وخوځېده، سترگې مې رڼې کړې، حاجي نواب مې سر ته ناست و، د څراغ په ژېړه رڼا کې يې د مخ گونځې ژورې ښکارېدلې.

څنګلي مې غولي ته اړم کړي، خو حاجي مې پر اوږو زور راووست، بېرته پرېوتم.
حاجي په خندا کې وویل:
_کامرانه بچو، ماته خو ډېر پیاوړی ښکارېدې، خو یوې تبې را پرېیستې.
یودم یې جدي څېره ونیوله.
_وه د خدای بنده، چې تبه دې وه، ماته به دې څوک رالېږلي و، څه په ډاګ خو نه وې پروت. اوس مې هم په جومات کې تر سترګو نه شوې، خدایي دلته راغلم، په خوب کې دې زګیروي ختل.
حاجي چیغه کړه!
_شریفه.
ماشوم له پتناسه سره راغی.
حاجي وویل:
_د شیدو چای یې درته پوخ کړی.
جېب ته یې لاس کړ:
_ها، دا ګولۍ به دې ښه کړي.
ګولۍ مې وخوړه.
حاجي ورو ولاړ شو، ګېلاس مې کېښود، لاسي ساعت ته مې وکتل، جومات ته د تګ له وخته درې ساعته تېر ول. په زحمت کېناستم، بوټونه مې په پښو کړل، درب شو، رڼاولړزېده، دوړه د څراغ پر پلته راغله.
ور ومې کتل، د شریف پښو ته پلاستیکي فرش پروت و.
ماشوم وویل:
_نیکه مې ویل چې تبه دې ده، نن شپه همدلته پرېوزه.
ماشوم د لرګي اره شوې وړې ټوټې په پښه ووهلې، فرش یې هوار کړ، بېرته له کوټې ووت. شېبه وروسته یې توشکه او بالښت راووړ، توشکه یې هواره کړه، کېناست، ویې ویل:

لیکوال: نصیراحمد احمدي

_نو بایسکل پاتې شو؟

له چوترې د زرو غږ راغی!

_شریفه!

ور ومې کتل، زرو له څراغ سره ولاړه وه.

شپه وروسته مې د شریف غږ واورې :

_دا کمپله نوې ده، په خاورو کې به سپېره شي.

زرو په ټیټ غږ وویل:

_چینجیه، تا خو نه ده اخیستې.

ماشوم راغی، کمپله یې کېښوده، ویې ویل:

_دا کمپله مې پلار له عربو راوړې ده.

پرېوتم، کمپله مې پر پښو راکش کړه. تر دې دمه مې دومره پسته کمپله نه وه لیدلې. سهار مې د شریف غږ واورېد، سترګې مې رڼې کړې، لمر هسک ولاړ و. ماشوم پتنوس کېښود، ماته یې وکتل، ویې ویل:

_کمپله دې سپېره کړې ده.

پښو ته مې وکتل، د کمپلې پیڅکه له پلاستیکي فرشه وتلې وه. کیناستم، کمپله مې راټوله کړه.

ماشوم وویل:

_دا کمپلې دولس دانې دي، ټول یو رنګ لري، موږ یې یوائې میلمنو ته ور وړو.

ومې ویل:

_نو ماته مو ولې راوړه؟

_خدای خبر، زرو راولېږله.

ورو ولاړ شوم، پښې مې سپکې وې، خو په اوږو کې مې لا مړ درد احساساوه.

بدنۍ مې راواخیسته، چوترې ته ووتم، مخ ته مې څو لپې اوبه ور واچولې، لستوڼۍ مې پرې راکش کړې. بېرته کوټې ته راغلم.

ماشوم په تریو تندي وویل:
_اوس به مکتب ته په پښو ځم!
ومې خندل، ماشوم مې په رینچ او پلاس پسې ولېږه. پیاله مې راډکه کړه، د ماشوم غږ مې واورېد:
_بایسکل کوټې ته درولم؟
د باندې ووتم، د بایسکل ځنځیر مې خلاص کړ، یوه حلقه مې تر وایسته، بېرته مې ور واچاوه.
ماشوم په خوند وویل:
_سم شو؟
_هو، خو لږ تېل غواړي.
ماشوم په بېړه کوټې ته ننوت. بېرته راغی، د شاړشمو له تېلو ډک بوتل یې راته ونیو.
ځنځیر مې غوړ کړ، ماشوم وویل:
_زه به یې کش وګورم.
پر بایسکل یې پښه واړوله، دوه ځله تر ځا راوګرځېد، ویې ویل:
_بد نه دی، خو د پخوا غوندې کش نه لري.
بېرته د کار ځای ته راغلم، کمپله مې ټوله کړه، د لرګیو ځینو تختو صافېدا غوښته، چاره نه وه، په وچ زور مې ملا ورته وتړله.
مازدیګر مې د سطل کړنګ واورېد، ور ومې کتل، شریف و، ستمی یې خوت. سطل ته مې وکتل، له اوبو مړه تاوونه پورته کېدل.
ماشوم وویل:
_د لامبلو له پاره مې درته راوړې.
منډه یې واخیسته، شېبه وروسته بېرته راغی، په لاس کې یې صابون او تولیا نیولې وه.
ومې ویل:
_تودې اوبه دې ولې راوړې؟

ماشوم وویل:
ـزرو راکړې، ویل یې چې پاک کالي له لمبلو پرته مه اغونده.
ماشوم د باندې ووت.
تشناب ته ننوتم، دېوالونه یې خام ول، خو غولی سیمنټ شوی و. ولمبېدم، جامې مې بدلې کړې، ماښام جومات ته لاړم، تبه مې پرې وه، ولي مې هم درانه نه راته اېسېدل.
سړی غلی شو، طوطي ته یې وکتل، په تیاره کې سم نه ښکارېده.
د طوطي تر مښوکې یې گوته لاندې کړه، طوطي ټوپ کړل، د سړي له ټټره وښویېد.
سړي طوطي ور واخیست، د باندې ووت، پر یوه هواره ډبره کېناست، پورته یې وکتل، د سپوږمۍ رڼا پر نږدې ستورو پرته وه، خپ ښکارېدل، خو ازادو ستورو تېزه رڼا کوله.
یو دم یې وخندل، خوله یې اسمان ته ونیوله، چېغه یې کړه!
په غره کې د شغالانو کوکې پورته شوې.
سړي وخندل:
ـزه او زرو به ډېر وخت، ماښام تیاره همدلته ناست وو، ستورو ته به مو کتل. زرو به یودم ناره کړه، د هغې له نارې سره به د غره شغالانو کوکې کړې، زرو به خندل، د شغالانو له انگولاوو به یې خوند اخیست.
سړي سړه سا وایسته:
ـشغالان بختور دي، د زرو ناره یې اورېدلې وه.
ولاړ شو، طوطي یې ور واخیست، څو گامه مخکې لاړ، له ونو لویدلې وچ ښاخونه یې راټول کړل، بېرته هوارې ډبرې ته رواگرځېد، وچ واښه یې تر لرگیو لاندې کړل، لایټر یې ورته ونیو، وچو وښو خوله واخیسته. طوطي ته یې وکتل، په سترگو کې یې سره لمبه ښکاریدله.
سړي خپل لاسونه اور ته ونیول، ویې ویل:
ـزه او زرو په همدې وخت کې دلته راغلو، واوره د غرو له لمنو ټوله وه، خو لا هم سوړ باد لگېده. موږ به دلته اور بلاوه، تر ډېره به ورته ناست وو، انگار به مو غار ته ووړ.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

سړي وټوخل، ټوخی یې تېز شو، له خولې یې لاړې راغلې، اوږد وغځېد، لستوڼی یې پر خوله تېر کړ.
چوپه چوپتیا وه، کله کله به یوه کونګ ناره کړه.
سړي سره سا وایسته، ویې ویل:
_درې ، څلور ورځې ښه وم، خو یو ماښام بیا تبه راباندې راوګرځېده، د شپې لړزې ونیولم، سهار ته په جومات کې د مزدور سپین ږیرې تندی تریو و، ویل یې چې ټوله شپه دې زګیروي ختل....
تر غرمې مې ایله د یوې دروازې چوکاټ جوړ کړ، نه کېده، سبکه رانه ختلې وه. مبایل مې راواخیست، چارج نه و پکې پاتې.
دوه ځله مې د باندې وکتل، بایسکل نه ښکارېده، شریف لا له مکتبه نه و راغلی.
کېناستم، د زرو کوچنی ورور په چوتره ګرځېده، لمن یې ټوله نیولې وه، پرتوګ یې نه و اغوستی، ژامه یې خوځېدله....
ورغږ مې کړل. راغی، تر کړکۍ لاندې راته ودرېد، په لمن کې یې وچه ډوډۍ پرته وه.
تلیفون مې ورته ونیو، ومې ویل چې کورته یې یوسه، چارج یې کړه.
د زرو دوی د کور پر سر دوې شمسیانې ولاړې وې، برق یې درلود، پخوا مې هم مبایل د چارج له پاره شریف ته ورکړی و.
ماشوم وچې سترګې راته نیولې وې.
د زرو غږ مې واورېد:
_نادره، مبایل راواخله.
ماشوم هماغسې ولاړ و.
_زرو راغله، مبایل یې زما له ګوټو وایست. بېرته چوترې ته وخته، په وره کې یې مخ راواړاوه، کوټې ته ننوته.
مازدیګر ته بیا لړزې واخیستم، پلار ته مې تلیفون وکړ، را یاده یې کړه چې سهار وخته درځم.

ماخستن د سپین ږیرې د شکایت له لاسه د بوټو د ایستلو په ځای کې پرېووتم.
سهار مې پلار راغی، ویې ویل چې ډاکټر ته لاړ شه، تر هغو مه راځه چې ښه شوی نه یې.
له شریفه مې خپلې جامې وغوښتې، لنډه شېبه وروسته یې تړلې غوټه راوړه، د کلاه په دروازه کې مې ورمېږ کوږ کړ، زرو په چوتره ولاړه وه. ماته یې کتل...
طوطي یودم کرېږې کړې، سړي ډېرې ته لاس ور وغځاوه، شاوخوا یې وکتل، گیدړه غار ته نږدې ولاړه وه، سترگو یې سپینه رڼا کوله.
سړي ورو پلتۍ ووهلې، طوطي یې پر خپل ځنگانه کېناوه، گیدړې ته یې وکتل، نه وه.
سړي د اور پر سر څو وچ لرگي کېښودل، لمبه تر وچو لرگو راوگرځېده. ورو یې وویل:
_نېغ د ولسوالۍ بازار ته لاړم، ډاکتر له معایناتو پرته دوا راته ولیکله، د تبې علایم یې ملاریا گڼله.
 غرمه خپل کور ته راغلم، ټول کور مو یوه خیرنه کوټه، ورۍکی دهلېز او تشناب و. نیغ کوټې ته ننوتم، پلار خپله بستره نه وه ټوله کړې، کاسه او پیاله ناولې پراته وو.
ښنې مې مړې وې، خو مجبوره وم، لومړی مې کوټه جارو کړه، بیا مې د گاز پر ډبه د ناولو لوښو د پرېمینځلو له پاره اوبه کېښودې.
اوږد وغځېدم، تېرو یادونو ته لاړم، یو وخت به په همدې کوټه کې له مور، پلار او کوچني ورور سره گډ ویدېدم، خو وروسته چې یو څه غټوکی شوم، د خوب له پاره به له مشر ورور سره جومات ته تلم.
د دروازې ټکېدا له تېرو یادونو راوایستم، ورغلم، ادکې ترور پر تندي ښکل کړم، ویې ویل چې ماشومانو کور ته د راتگ په وخت لیدلی وې.
ادکه ترور عمر خوړلې ښځه وه، زموږ په گاونډ کې اوسېدله، زما د مورکۍ له مرگه وروسته یې پر موږ پام وو، ځکه مې ادکه ترور بلله.
غرمه یې د شیدو چای او وچه ډوډۍ راوړل، را یاده یې کړه چې ناروغ یې، د شیدو تود چای به دې هډونه تاوده کړي.

تر ناوخته ويده وم، ماښام جومات ته لاړم، جمعه تېره وه، د جومات ملا په وره کې په مخه راغی، وار له واره يې راته وويل:

_سور شوروي، جمه تېره شوه، ته اوس راغلې!

ملا سپين ږيرى و، له شلو کالو راهيسته يې زموږ د کلي ملايي کوله، کليوال خوشاله ورنه ښکارېدل، ويل يې چې له نيستۍ سره سره سېرچشمه انسان دی، د ځمکې د حاصلاتو په وخت مو دومره نه ځوروي، تر اوسه درمند ته نه دی راغلی چې د غنمو تللو ته کينې، خروارونه وشمېرې او د غنمو د اندازې له مخې خپله برخه ببله کړي. خو له ما سره يې نه لګېده.

زه له رنګه سور وم، سور شوروي به يې بللم. لومړی يې زما خپل نوم راته اخيست، کامران، خو وروسته مې نوم بدل شو، سور شوروي. دا نوم پخوانۍ کيسه لري، يو وخت مې د کوچيني ورور تبه شوه، د ځلورو ،پنځو کالو وو، په دوو ورځو کې يې د سرو غومبرو پر ځای هډوکي راوختل، پلار مې همدا ملا ورته راووست، ملا صيب مې د ورور تبه وچکۍ وبلله، ويې ويل چې د غزني د اولياوو په زور به يې زما دم ټک پټری کړي.

پلار مې له کوټې وايستم، خو شېبه وروسته يې ببرته راغږ کړل، پيسې يې راته ونيولې، ويې ويل چې د کلي له دوکانه درې اصيل چاقوګان راوړه.

دوکان ته مې منډه کړه، هغه وخت زړې پيسې وې، يو اصيل چاقو يې په اتيا زره اوغانۍ را بيه کړ.

د پلار په راکړو پيسو دوه چاقو ګان کېدل، درېيم مې په پور واخيست. د کور دروازې ته له مشر ورور سره يو ځای ور ورسېدم، د هغه په لاس کې هم دوه چاقو ګان ول، رایاده يې کړه چې دا دوه پنج ټکه چاقوګان يې له سردار خانه امانت راوړل.

کوټې ته ورغلو، د ملا صيب تر مخ يو چاقو او د پيازو د سپينولو زړه چاړه پرته وه.

چاقو مې وپېژاند، زما د پلار چاقو و، پلار به مې يوائې د نوکانو اخيستلو ته له صندوقه را ايست، ويل يې چې چاريکاري چاقو دی، ان د دروازې ځنځير هم خوري.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

ملا صیب شپږ چاقو ګان او یوه چاړه ور واخیسته، شونډې یې وخوځېدې، له چاقو ګانو ډک لاس یې خولې ته ور نږدې کړ، له چوف سره یې بیا څه وویل، وروسته یې زما پلار ته اشاره وکړه چې زوړ فرش ټول کړي.

ماشوم یې پر ساړه غولي پرې ایست، په هر چاقو یې یوه لیکه ترې راوایسته...

له کوټې د وتو په وخت کې یې ټول چاقوګان جیبونو ته واچول، چاړه یې په لاس کې وه، زما مور ته یې وویل چې کوټې ته به رڼا نه راځي او ماشوم باید تر څلوېښتو ورځو له ساده چای او وچې ډوډۍ پرته بل څه ونه خوري.

د ملا صیب له تګ وروسته مې مور د کوټې په یوائېنۍ دریڅه کې زوړ بالښت کېښود، ورځ رابانديې شپه شوه، د لاس ګوتې نه ښکارېدې. له چوترې مې د پلار غږ راغی، ور ووتم، د پلار تندی تریو و، له مشر ورور سره مې له سردار خانه په پور د راوړو چاقوګانو په اړه غږېده.

مور مې دوه سطله راته ونیول، ویې ویل چې د کلي له کارېزه اوبه راوړه.

کارېز ته نرۍ لار تللې وه، یو ځای ودرېدم، د لارې پر غاړه له شنې سپاندې زموږ د پیازو د چاړې ژۍ راوتلې وه.

چاړه مې کورته راوړه، پلار مې سپک کړم، د ملا صیب د خولې خبره یې راته وکړه، ویل یې چې دم مه بې تاثېره کوه، د دم چاقو او چاړه باید له کوره بهر تر خاورو لاندې شي.

پرچاړه مې د کور مخې ته خاورې واړولې.

په درېیم سهار مې مور چیغې کړې، په بېړه کوټې ته ورغلم، مور مې د خپل کوچني زوی سر پر خپل زنګانه ایښی و، ژړل یې.

پلار او مشر ورور مې د نجارۍ دوکان ته تللي وو، مجبور شوم، ګاونډیانو ته مې چیغه ور ورسوله. راغلل، یوه د ماشوم نبض وکوت، ویل یې چې ساه پکې چلېږي.

بل کته شوې خره راوسته، نه مې هېرېږي، مور مې د خرې د کټې پر سر سره برېستن وغوړوله.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

کليوالو زما ورور ځنځولی خرې ته ور پورته کړ. ما د خرې پړی ونيو، خو يوه ځوان راته وويل چې ډاکټر ليرې دي، کوچنی يې، نه شې تلای.

ورور ته مې وکتل، سر يې پر برېستن لګولی و، د سترګو سپينوالي يې خړه پرده نيولې وه.

له کلي ووتم، پورته پراخه دښته پرته وه، د يوې سپرغې (د کاربز څا) پر سر کېناستم، لمر تود و، د ارخېړکو (زرکو ته ورته يو ډول خړ مرغان چې په دښتو کې ګرځي) کوررړا خته.

کلي ته مې وکتل، په خړو کورونو کې د جومات مناره سپينه ښکارېدله.

غرمې ته يې زما ورور مړ راووړ ، دومره پوه شوم چې تر ډاکټره نه و رسېدلی.

په هدېره کې ملا صيب نصيحت کاوه، همدا يوه خبره يې ټينګه نيولې وه، ويل يې چې اجل په ډاکټرانو نه راګرځي.

شپېه وروسته هديره تشه شوه، د څلور کلن ورور پر سر مې څلور خرواره خاوره پرته وه.

د ورور پر قبر پربوتم، د زړه له اخلاصه مې وژړل....

ورور مې کوچينی و، خوږې خبرې يې کولې، مچو يې په سخته راکوله، ويل يې چې مخ مې لندېږي، خو ما به په يوه ځل پنځه مچې ترې اخيستې، دواړه سره غومبري، تندی، زنه او د پزې څوکه.

د پزې د څوکې په مچو بې يې وخندل، په وړه ژبه به يې راته وويل:

_مردار خوره.

د ورور د مرګ په درېيمه د ولسوالی بازار ته لاړم، سودا مې اخيسته، په يوه دوکان کې مې شناخته چاقوګان وليدل، ورغلم، د ګوړې د ټوکری تر څنګ زما د پلارچاريکاري چاقو او د سردار خان دوه پنځه ټکه چاقوګان ايښي ول.

دوکاندار شناخته سړی و، ډېر وخت به مې سودا په پور ترې وړه، رایاده یې کړه چې دا چاقو ګان مې ستاسو د کلي له ملا صیبه واخیستل، نغدې مې څلور نیم لکه ور وګڼلې.

مازدیګر جومات ته لاړم، ملا صیب ته مې د کلیوالو تر مخ وویل چې د دم چاقوګان مې په بازار کې ولیدل.

کلیوالو سپک کړم، ماخستن مې پلار یوه جانانه څپېړه راکړه، ویل یې چې په عالمانو پسې دومره لوی تور مه تړه.

بس، له هغې ورځې د ملا صیب راسره ولوېده. کامران په سور شوروي بدل شو.

سړي وټوخل، په سره انګارکې یې لنبته ووهله، نیم سوځېدلی دوګن لرګی یې ترې لیري کړ، شاوخوا یې وکتل، یوه پلنه اوږده تېږه یې راواخیسته، انګار یې پکې ټول کړ، طوطي یې پر اوږه کېناوه ، انګار یې ور واخیست، غار ته ننوت.

(٦)

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

د سړي پر غومبري څه ولګېدل، سترګې يې رڼې کړې، د طوطي ژېړه منښوکه وه.
سړی کېناست، ورمېږ يې کوږ کړ، د غار خوله ژېړې رڼا نیولې وه. ويې ویل:
_اه، لمر راختلی دی.
تر څنګ ایښې پلنې اوږدې تیږې ته يې وکتل، مړې ابرې پکې پرتې وې.
سړی ولاړ شو، له سپینو لیکو ډکه تیږه يې ښکل کړه، طوطي ته يې وکتل، ويې ویل:
_د تګ وخت دی.
غرمه سیند ته ورسېد، ټوپک يې یوې تېږې ته ودراوه، له جېبه يې د ماهیانو چنګک راوایست، یوه ډبره يې واړوله، د چینګک پر څوکه پورې يې سور چینجی وپېیه.
طوطي ته يې وکتل، ويې ویل:
_په تېزو اوبو کې چنګک سر ته راځي، ماهیان به په مړو اوبو کې پسې غواړې.
چنګک يې اوبو ته ورواچاوه، پر یوه هواره ډبره غلی کېناست.
نیم سات وروسته د سرو لمبو پر سر په لنده لښته درې پېیلې ماهیان تاوېدل.
سړي دوه ماهیان وخوړل، درېیم يې د ځادر په پیڅکه پورې وتاړه، ماسپښین په جونګړه کې خوب یووړ.
ماښام يې طوطي ور واخیست، د جونګړې په زینه کې کېناست، د زرو قبر ته يې وکتل، پاتې کیسه يې راواخیسته:
_درې ورځې ووتې، تبه مې نه پرې کېده، په څلورم سهار په زحمت ولاړ شوم، سر راباندې وګرځېد، پر مخامخ دېوال ورغلم، نور مې څه نه دې په یاد.
یو وخت مې د یوه ماشوم چیغې واورېدې، په سترګو مې زور راووست، سر ته مې د سپینې چپنې سړی ولاړ و، ستن (پېچکاري) يې ډکوله.
یوه هفته د غزني د ښار په ملکي شفاخانه کې وم، پلار مې ویل چې د ادکې ترور لمسي بې هوښه موندلی وې.
له شفاخانې نه د تګ په وخت ډاکټر راته وویل، چې له وجوده دې لا ملاریا سمه نه ده وتلې، له دوا سره به قوي خواړه خورې.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

مازدیگر کورته راغلو، پلار مې راته وویل چې د حاجي نواب د کور د کارونو وخت تنګ و، نیمایي مې بل نجار ته په اجاره ورکړل.

سهار ته مې پلار د حاجي نواب کور ته لاړ، ادکې ترور راغله، د سپیلنیو له دودولو سره به یې پزه هم پورته کش کړه، ژړل یې.

غرمې ته مې اوبه تودې کړې، تړلې غوټه مې خلاصه کړه، د زرو په لاس اوتو شوې جامې مې راواخیستې، نه پوهېږم چې ولې! زړه مې نه غوښتل چې د جامو اوتو مات شي.

ماسپښین په دښته کې د سپرغې پر سر کېناستم، په لومړي ځل مې د زرو څېره سترګو ته نېغه نېغه کېدله.

ښه شوم، خو د حاجي نواب کور مې بیا ونه لید، درې میاشتې وروسته مې په ذهن کې د زرو نوم هم نه و پاتې .

خوشاله وم، غم مې نه پېژاند، تر مازدیګره به مې په دوکان کې نجاري کوله، بیا به د مکتب په میدان کې والیبال ته تلم، ونه مې ښه وه، په شوټ کې مې جوړه نه درلوده.

یوه ورځ مې په دوکان کې کارکاوه، زنګ راغی، نا اشنا نومره وه، زنګ د مبایل د شنې تنۍ له ټینګولو مخکې غلی شو.

مازدیګر مې والیبال کاوه، له دښتې سرې دوړې راغلې، ټولو منډه کړه، ما هم څادر راواخیست، ګڼو ونو ته ننوتم. ځای ښه و، دوړې یې له زوره ایستلې.

د دوړو څپه تېره شوه، له ګڼو ونو راووتم، د والیبال په میدان کې هېڅوک نه و، د خپل کلي خواته مې مخه کړه، زنګ راغی، غرمنۍ نومره وه، مبایل مې غوږ ته ونیو، د پیالو کړنګ مې واورېد، تلیفون قطع شو.

زنګ مې ورته وواهه، ځواب یې نه راکاوه.

ماښام تیاره مې د کاریز په اوبو اودس وکړ، کلي ته مې وکتل، د ډېرو کورونو په دریڅو کې ژېړه رڼا ښکارېدله، یونیم ځای به سپین ګروپ هم بل و.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

همالته مې ځادر هوار کړ، نیت ته مې شونډې جوړې کړې، تیلفون راغی، تر ډېره یې غږ نه کاوه، بیا مې ټیټه نرۍ ژړا واورېده، یوه ښځینه ژړغوني غږ راته وویل:

_ زرو یم، له تا پرته مې مړه بوله.

لاس مې له غوږه ولوېد، پښې مې ولړزېدې، تلیفون مې بېرته غوږ ته ونیو، قطع و.

روان شوم، شېبه وروسته د کور دروازې ته ولاړ وم.

مخ ته مې سپینه رڼا راولوېده، سترګو ته مې لاس ونیو، پلار مې په وارخطایي وویل:

_کامرانه بچو، ښه یې؟

له مخه مې د لاسي بتۍ رڼا لیرې شوه، پلار مې تر مټ ونیولم، جټکه یې راکړه!

_جنګ دې کړی؟

ومې ویل:

_نه.

_نو ولې داسې سپېره یې، خولۍ او ځادر دې چېرته دي؟

روان شوم،پلار مې راپسې غږ کړ:

_چېرته؟

ومې ویل:

_خولۍ او ځادر راوړم.

پلار مې څه ونه ویل، ما یوازې په دروازه باندې د ځنځیر د لوېدو غږ واورېد.

پر راغلی لار مخکې لاړم، سپینه خولۍ مې له سپېرو خاورو راپورته کړه، ځادر کارېز ته نږدې هماغسې هوار پروت و. همالته کېناستم. تلیفون مې را وایست، نومره مې له سره وکتله، هماغه غرمنۍ نومره وه.

یودم مې وخندل، له ځان سره مې وویل:

_کوم ملګری به مې و، خپل ږغ به یې بدل کړی وي.

بېرته مې د زړه دربا ډېره شوه:

_نه، نو زرو یې څه پېژندله.

ماخستن تر ډېره خوب نه راته، دوه درې ځله مې راغلې نومره ووهله، تلیفون بند و.
سهار له پلار سره د ولسوالي بازار ته لاړم، څټک خطا شو، اخ مې کړل، د مېخ پر ځای مې د خپل کیڼ لاس بټه گوته وهلې وه.
پلار مې په بېړه راغی، زما گوتې ته یې وکتل، په غوسه یې وویل:
_پکر (فکر) دې چېرې دی؟
پلار مې له خپل ځادره یوه نرۍ تراډه وایسته، خو وینه نه تکیه کېده، دواخانې ته ورغلم، زما پر گوته یې سره دوا ووهله، سپینه ټوټه یې ترې تاو کړه.
بېرته د نجار ي دوکان ته راغلم، پلار مې په سړه سینه وویل:
_کامرانه بچو، له تېر ماښامه سم نه راته ښکارې، رنگ دې هم ژېړ دی، بیا خو به ملاریا نه وي درباندې راگرځېدلې؟
پلارته مې ډاډ ورکړ چې ښه یم.
اره مې راواخیسته، پلار مې یودم زما لاس ونیو، چیغه یې کړه!
_پام، جوړ شوی چوکاټ دې اره کړ.
ارې ته مې وکتل، غاښونه یې په ښویه لرگي کې ننوتي و.
پلار مې پر اوږه لاس راکېښود، ویې ویل:
_ماته سم نه ښکارې، کورته لاړ شه.
ومې ویل:
_ښه یم.
پلار مې سروخوځاوه، سوان یې ور واخیست، د نجارۍ د دوکان په بل سر کې کېناست، سوان یې د ارې پځو غاښونوته ونیو.
د باندې ووتم، تر سړک واوښتم، ولاړ موټر ته مې ډډه ووهله، مبایل مې غوږ ته ونیو، د مقابل لوري ټیټ غږ مې واورېد:
_ښه یې؟
ومې ویل:

زرو

ليکوال: نصيراحمد احمدي

_څوک ياست؟

_زرو.

_دروغ وايې!

غږ يې ژړغونی شو:

_هو، دروغ وايم.

تليفون وچونگېد، قطع شو.

بيا مې په شنه بټنه گوته کېښوده، زنگ ورته ، خو ځواب يې نه راکاوه.

گام مې واخيست، د برک نيولو له تېرې کغا سره د مردارو اوبو لښتې ته ولوېدم.

چيغې شوې، خلک راغلل، يوه راپورته کړم، ورون مې درد کاوه.

د پلار چيغې مې واورېدې، د تونس موټروان ته يې سوکان نيولي وو. تر خولې يې پوچ، پاش راوتل...خو موټروان يوه خبره کوله، ويل يې چې زه نه يم ملامت، سړی يو ناڅاپه سړک ته راغی.

ورغلم، له موټروانه مې ښښنه وغوښته، پلار مې په حيرانۍ راته کتل...

د نجارۍ له دوکانه مې له اوبو ډکه شنه پلاستيکي بدنۍ راواخيسته، د باندې راووتم، اوبه مې پايڅې ته ونيولې، توره بويناکه خټه يې ورسره يووړه.

د اوبو پر توره ليکه د پلار زاړه بوټونه ودرېدل، سر مې هسک کړ، پلار مې مجبوره کړم چې کورته لاړ شم.

پاو وروسته د ټيټې غونډۍ پر سر ولاړ وم، د بازار د سړک دواړو غاړو ته سپېره دوکانونه ښکارېدل، په گنج (د ځارويو د پلورلو ځای) کې نری بړبوکی تاوېدله.

له غونډۍ کښته شوم، په لمنه کې دوې تورې کيږدۍ ولاړې وې، څو وړو خيرنو ماشومانو په يوه کوچني وري پسې منډې وهلې. وری او ماشومان تر کيږدۍ راگرځېدل....

د کلي په فصله کې مې ځانته پام شو، نه پوهېدم چې يونيم ساعت لار مې په څومره وخت کې وهلې وه.

پر يوه پوله کېناستم، پټې سپېره ول، يو ځای د تراکتور له سلنسره تورې لوخړې ختې، د مني کښت ته يې د غنمو د کرلو له پاره ځمکه اړوله.
زړه مې طاقت نه کاوه، مبایل مې غوږ ته ونيو، د يوه ماشوم اشنا غږ راغی:
_هلو، څوک يې؟
زړه مې غټ کړ:
_حاجي نواب غواړم.
ماشوم وويل:
_نيکه مې په کور کې نشته، دا نومره دې له کومه کړه؟
ښځينه ناره مې واورېده:
_چينجيه، زما مبایل دې ولې در اخيستی؟
تليفون مې قطع کړ، د زړه ټکان مې ډېر شول، له شکه پرته زرو وه.
شېبه وروسته زنګ راغی، ښځينه ټيټ غږ وويل:
_اوس خو يوه شوې چې دروغ نه وايم، ته راباندې ګران يې.
تليفون قطع شو.
_اه! په اته ويشتو کالونو کې په لومړي ځل يوې نجلۍ راته وويل:
"ته راباندې ګران يې " .
زړه مې بې واره درېبده، خو دا ځل دا دربا بده نه راباندې لګېده، يو نری خوند مې ترې اخيست، ځان مهم راته ښکارېده، وړه خبره نه وه، يو خوار نجار پر يوې ښکلې نجلۍ ګران و.
سړی غلی شو، د زرو پر قبر يې خپله زنه ولګوله، ورو يې وخندل، څو ځله يې يوه خبره تکرار کړه:
يو خوار نجار پر يوې ښکلې نجلۍ ګران و، يو خوار نجار پر يوې ښکلې نجلی ګران...
يو خوار نجار په ....

یودم یې وخندل، بېرته یې تندی تریو شو، پر وړو ډبرو یې شونډې کېښودې، سر یې پورته کړ،سړه سا یې وایسته:
_اه! ژونده څه کانې دې وکړې.
پر قبر پرېووت، سترګې یې پټې کړې، ویې ویل:
_ژوند مې بدل شو، نه کارخوند راکاوه او نه والیبال، له ډوډۍ به ژر ولاړېدم، تل به مې ګوښه ځای پسې غوښت. ژوندی سات به هغه و چې له زرو سره به مې په تلیفون کې خبرې کولې.
خو دا غړېدا ډېره نه وه، زرو وېرېدله چې څوک ورباندې پوه نه شي.
یو ځل مې د لیدو هیله ترې وکړه، خو د زرو خوښه نه وه. ویل یې چې کلي ته به نه راځې.
دوه ځله مې پلار لاس نیولی تر ښاره بوتلم، وینه یې معاینه کړه، ملاریا نه وم.
یوه ورځ یې په دوکان کې تر پایځې ونیولم، په اشاره یې وپوهولم چې کېنه.
پلار مې وویل:
_کامرانه بچو، څه خبره ده؟
ومې ویل:
_هېڅ.
_ناروغ یې؟
_نه.
_پورووړی ؟
_نه.
_میین؟
زړه مې ولړزېد:
_نه.
پلار مې چیغه کړه!

لیکوال: نصیراحمد احمدي

نو یودم داسې څه ټکه دربانديې راپرېوته؟ همدا اوس د ښوروا په کاسه کې وختې.
بوټ ته مې وکتل، په څوکه پورې یې لنده ډوډۍ سرېښ وه.
د څنګ قصاب راغی، په وره کې ودرېد، زما پلار ته یې وکتل، په بېړه یې وویل:
_د کونډې زو، څه خبره ده، ناره دې تر بازار تېره شوه.
قصاب زما دپلار همزولی و، ټوکې یې سره لرلې.
پلار مې غلی و.
قصاب وخندل:
_نن خو دې سم د مینده پسه مخ نیولی دی، خیر، مخکې مې په یوه چاغ سخوندر چاړه تېره کړه، که کورته تلې، یو پاو غوښه درسره واخله.
قصاب بېرته خپل دوکان ته لاړ.
پلار مې وویل:
_ګوره بچو، دا څه موده مې دربانديې پام دی، کار ته دي لاس نه ور ټېټیږي، غلی یې، نه څه خورې ، نه څه څښې، لمونځ دې هم پرېښی، ماته ووایه، که کوم غم لرې په ګډه به یې سپک کړو.
پلار مې د دوو زامنو مرګ لیدلی و، ځکه یې پر ما ډېر پام کاوه، ان په نوي زلمیتوب کې به چې کله په اوږی کې له پلار سره له دوکانه کورته تلم، سیوری یې راباندې کاوه، د لمر خوا به ده نیولې وه، خو دا غم مې نه شوای ورسره شریکولی.
په لنډ وخت کې مې پیاوړی وجود بې سېکه شو. اره، څټک او رنده درانه راته ایسېدل، له دوکانه به وختي وتم، دښتې او یواځیتوب ته به مې پناه ور وړه.
منی تېر شو، د جدي په وروستیو کې واوره او ورېده. کار کم و، دوکان ته ډېر نه ورتلم.
یو سهار تلیفون راغی، زرو وه، په ژړا کې یې راته وویل چې د ترور سړی یې راغلی و، خپل زوی ته یې غواړي.
ټېکه نه راتله، د پلار تر راتګه مې صبر نه شوای کولای، په لوېشت واوره کې مې د ولسوالي بازار ته مخه کړه. بوټونه مې ټېټ وو، واوره ور لوېده.

لس بجې دوکان ته ورسېدم، د پلار تر څنګ ودرېدم، راپام یې نه شو، پر یوه پرې شوې شلګون یې رابرټېپ نښلاوه.
ومې ویل:
_کوژده کوم.
پلار مې سر پورته کړ، راوتلې سترګې یې له حیرانۍ ډکې وې. ولاړ شو. مخامخ راته ودرېد، ویې ویل:
_په سد یې؟
د کار پر مېز کېناستم، بوټ مې وایست، په جرابو پسې نښتې واوره مې وڅنډله.
ورو مې وویل:
_د حاجي نواب لور راته وغواړه.
پلار مې یواځې وخندل. لاړ، په ټیم کې پرتو سکروټو ته یې لاسونه ونیول.
له دوکانه راووتم، د غونډۍ تر سره مې په یوه سا ځان ورساوه، ستوني ستغ پرېوتم، مړه واوره مې په دواړو غوږونو ولګېده. سترګې مې پټې کړې. کاغ شو، په ببړه مې ور مېږ کوږ کړ، له سپینې ډبرې تور کارغه والوت.
کېناستم، په مړه ږیره پورې نښتې واوره مې وڅنډله. هارن مې واورېد، د غونډۍ په لمنه کې تونس موټر ولاړ و، کښته شوم، موټروان مې کلیوال و، تر کوره تود ورسېدم.
مازدیګر مې پلار راغی، بخارۍ ته نږدې کېناست، وار له واره یې وویل:
_کامرانه بچو، نن دې څه چټیات ویل؟ چورتي دې کړم.
پلار ته مې وکتل، یخني یې د پزې څوکه سره کړې وه.
له چایجوشه مې پیاله ډکه کړه، په بخارۍ پسې مې یو بل لرګی پورې کړ. غلی کېناستم.
پلار مې د ګوړې ټوټه خولې ته واچوله، ویې ویل:
_ګوره بچو، پوهېږم چې ځوان یې، واده غواړې، خو له خپلې برستنې سره به پښې غځوو.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

پلار مې وېوخل، د کوټ له جېبه یې یو پاکټ ګولۍ را وایستې، یوه یې خولې ته واچوله، د چایو غوړپ یې پسې وکړ، سړه سا یې وایسته، ویې ویل:

_ګوره زویه! باور وکه چې زه هم له دې غلي کوره ستړی شوی یم، غواړم چې یوه ګلالۍ نږور ولرم، په کور کې مې د لمسیانو شور وي، یو څه مات کړي، یو څه توی کړي، وخاندي، وژاړي، د یوه پزه ور پاکه کم، بل مې ږیره کش کړي، درېیم مردکۍ رانه وغواړي، خو هر څه خپل ځای لري، بس، په خپل سیال او نسب کې یوه نجلۍ راوښیه، ځان به ګرو کم، تاته به ناوې راولم.

څه مې ونه ویل، ورځې ووتې، ځمکه توره شوه،د بادامو ونو سپین ګلان ونیول.

زړه مې ډاډه و، زرو راته وویل چې نیکه مې د ترور د زوی دوستي ونه منله.

خو اول څرمونی مې بیا لینګي ورپېدل، د زرو پلار او تره راغلي وو، زرو یې په عربو کې یوه تربره ترې غوښته.

په هماغه ورځ مې بیا پلار ته ور یاده کړه چې زرو راته وغواړي، سپک یې کړم، خو ماته د پلار کمزوري معلومه وه، د خداي په ځمکه کې یې له ایرانه ورټ (کرکه) کېده، نه و ملامت، ایران ته تللي ځوانان به لا معتاد راتلل او یا به یې جنازې راوړل کېدې.

پلار ته مې وویل:

_سمه ده، نوایران ته ځم.

ځمکه ورباندې سره شوه، د شپې یې دوه ځله له خوبه راپورته کړم، ویل یې چې سم سړی یې، د لېونو پېښې مه کوه.

خو زما یوه خبره وه. یا زرو، یا ایران.

پلار مې مجبور شو، یو کلیوال یې ورسره کړ او حاجي نواب ته په مرکه ورغلل.

کله چې بېرته راغی، کوټې ته ننوت، په چیغو چیغو یې وژړل.

تر ماخستنه یې یوه خبره هم ونه کړه، دا ځل یې زه سر ته کېناستم، پرتندي مې ښکل کړ، سترګې یې رنې شوې، ټوخي واخیست، په ټوخي کې یې وویل:

_زويه، سپک دې کړم، حاجي نواب د کليوال تر مخ راته وويل چې يوه روپۍ سړی يې، بيا دې دېخوا ونه گورم.
سهار مې زرو ته زنگ وواهه، خو تليفون يې بند و.
دوې ورځې وروسته نا اشنا نومره راغله، زرو وه، ژړل يې، رايادہ يې کړه چې پلار مې څپېړې راته ونيولې، تيلفون يې رانه يوور، سلامته ورځ يې د غواوو په غوجله کې واچولم، ويل يې چې مرداره يې، د نجار له زوی سره دې لاره جوړه کړې وه.
ورځې ووتې، د زړه درزا مې ډېره شوه، په ولاړېدو کې به سر رابانديې گرځېده.
زرو تليفون ونه کړ.
طاقت نه راته، يو ماخستن د زرو دوی کلي ته ورغلم، په تياره کې د حاجي نواب تر کلا راتاو شوم، خو کلاه ته د ورننوتو لاره نه وه.
د ورځې به مې لس ځله د تليفون شنه تڼۍ ټينگه کړه، خو د زرو تليفون بند و. بل سهار يوه نا اشنا نومره راغله، زرو وه، ويل يې چې سبا بېگا ته يې مالگه (شيريني) وړي.
تليفون قطع شو، خو پاو وروسته بيا زنگ راغی، زرو ژړل، ويې ويل چې د موږکانو دوا يې موندلې ده.
زړه مې خولې ته راغی، ورته ومې ويل، چې لېونتوب مه کوه. ته...
په خبره کې راولوېده، ويې ويل:
_زه دربانديې گرانه يم؟
_هو!
زرو يوه شېبه غلې وه، ما يې يواځې د ژړا غږ اورېده، وروسته يې په غريو کې وويل:
_ماخستن راشه او ما له دې ځايه بوځه.
ځای پر ځای کېناستم.
زرو وويل:
_ووېرېدې؟

غلی وم.
ويې ويل:
_پوهېدم چې دومره زړه نه لرې. بس نو، سهار به مې د جنازې خبر واورې.
چيغه مې کړه:
_دومره بې عقلي مه کوه.
په غريو کې يې وويل:
_سهار سپېده چاود، پر بام د موږکانو له دوا سره درته ولاړه يم، د غزني په اولياوو لو (قسم) درته کوم، که مې د د ښتې لخوا د بجلۍ (لاسي بتۍ) رڼا ونه ليده، مړه مې بوله.
تليفون قطع شو.
ټيکه نه راتله، دښتې ته ووتم، د سپرغې پر سر کېناستم، دښته شنه ښکارېده، ليرې د غونډۍ په لمنه کې تور وري څرېدل.
غرمه کورته راغلم، يوه هګۍ مې په غوړو کې ماته کړه، له ډوډۍ وروسته پرېوتم.
يو وخت مې اوږه وخوځېده، سترګې مې رڼې کړې، پلار مې په غوسه و، ويل يې چې ولې دوکان ته نه وې راغلی!
ټوله شپه مې په ويښه تېره کړه، کله کله به مې د پلار مخ ته لاسي بتی ور واچوله، ستوني ستغ پروت و، د تندي ګونځو يې سيوري درلودل. سپينه ږېره يې ټټر ته سيخه وه، سره راټوله او کږه ښکارېدله.
د شپې دوې بجې ولاړ شوم، په لومړي ځل مې د پلار جيبونه وپلټل، پيسې مې وشمېرلې، اتلس سوه افغانۍ وې.
کوټ مې واغوست، پټو مې تر ځان تاو کړ، د پلار مخ ته مې بتۍ ور واچوله، د ماشوم غونډې وړه وړه ساه يې اخيسته، غلی ويده و.

کېناستم، د پلار تندی مې ښکل کړ، زګېروی يې شو، اړخ يې بدل کړ. د پلار پښو ته ور وښويېدم، د هغه پر چاودو پښو مې شونډې کېښودې، پښې يې سړې وې. يوه شېبه مې د پلار مخ ته وکتل، د څېرې هره ګونځه يې د غمونو نښه وه.
پلار مې ډېر غمونه ليدلي وو. د طالبانو وخت و، مشر ورور مې ټوپک واخيست، د طالبانو له يوه ګروپ سره جنګ ته لاړ، مياشتې ووتې، درک يې مالوم نه شو. زه هغه وخت په دوولسم صنف کې وم، تر غرمې به مې درس وايه، وروسته به دوکان ته ورتلم.
د قوس مياشت وه، له امتحانه وروسته دوکان ته ورغلم، هېڅوک نه و، کتابچه مې کېښوده، ټيټه ژړا راغله، ور ومې کتل، د پلار سپېره لمن د لرګي له لوېې تختې راوتلې وه، ورغلم، پلار مې د تختو په مينځ کې ناست و، ژړل يې...
د هغه پر اوږه مې لاس کېښود، پلار مې په بېړه را وکتل، تر لاس يې کش کړم، په غېږ کې يې ټينګ ونيولم، ژړا يې زور واخيست.
وروسته غلی شو، خو اوښکې يې نه تم کېدی، زما غاړه به کله کله توده شوه، پوهېدم، د پلار اوښکې وې.
د ځنګ قصاب راغی، تر لاس يې ونيولم، دواړه د باندې ووتو، قصاب په ماته خوله راياده کړه چې د خدای امر ومنه! مشر ورور دې پور پرې کړی.
پر ځړېدلي ورون ورغلم، خو د قصاب غبرګ لاسونه راوغځېدل، يو وخت مې سترګې رڼې کړې، دوکان له خلکو ډک وو، پلار مې توبې ايستلې، قصاب مخ ته سړې اوبه را اچولې.
يوه هفته ووته، د ورور مړی مې ونه ليد..
پلار مې د طالبانو قوماندان ته ورغی، ځواب يې منفي و، ويل يې چې په اول خط کې جنګ دی، مړي نه شو را ايستلی....
په دوهمه ورځ مې پلار ته چا مشوره ورکړه چې په خپله دې د جنګ ساحې ته لاړ شي.

پلار مې قصاب ته ورغی، دوه سوه لکه شنې اوغانۍ يې په پور ترې راوړې.
مور مې حيرانه وه، خو پلار مې ورته وويل چې په وردګو کې يې د نجاري له پاره ارزانه لرګي موندلي دي.
سهار وختي له کوره راووتو، هغه وخت لاره خرابه وه، ماسپښين کابل ته ورسېدو. په کوټه سنګي کې مو يوه کوټه کرايه کړه، سهار وختي مو له سراي شمالي حرکت وکړ، د لارې دواړو غاړو ته زرګونه تاکونه اره شوي وو، ړنګ کورونه په لوګي تور ول، لسو بجو ته په اول خط کې وو.
د استالف د ولسوالۍ سوځيدلي کلي د جګړې لومړۍ کرښه وه.
د منطقې شناخته طالبان مو وموندل، يوې زړې کوټې ته يې بوتلو، دېوال ته رنګارنګ وسلې ولاړې وې.
بخارۍ ته مو لاسونه ونيول، دوه شناخته طالبان زما دورور د مرګ شاهدان ول، ويل يې چې ټټر ته يې د راکټ مرمۍ سيخه شوه، تر نامه پورته نه و.
د شپې تر ناوخته مې د پلار سونګېدا اورېده، سپېده چاود نږدې ډزې شوې، لمر ختو ته کراري وه.
د ورځې مو ځينې نور کسان هم وليدل چې د خپلومړو په موندلو پسې راغلي ول.
غرمې ته د سيمې څو سپين ږيرې راغلل، د مړو له خپلوانو سره يې چنې ووهلې، سپين ږيرو ويل چې د خط هاغه غاړه وسلوال هر جسد په څلوېښت لکه راکوي، دوی ته هم بايد يو څه پاتې شي.
خبره خلاصه شوه، د هر مړي د راوړلو پر سر پنځوس لکه افغانۍ وټاکل شوې.
په دوهمه ورځ شپږ لاسي کراچۍ راغلې، ټولې له مړو بار وې، موږ هم په بېړه ورغلو، يخ وهلې جسدونه پراته ول.
سر مې وګرځېد، د ونې ښاخ مې ونيو.
دوه درې ځايه چيغې شوې، ځينو خلکو خپل مړي موندلي وو، خو زما د ورور جسد نه مالومېده.

یو ځای دوو کسانو یو بل ته څېرې ونیولې، غږ یې راته، په یوه غوځ شوي لاس یې جنګ و، یوه ویل چې زما د ورور جسد ته وګوره، لاس یې نشته، تا راوړی، خو بل ویل چې نه، دا مې د زوی لاس دی، په کوچنیتوب کې کالدانه پرې راختلې وه، ړوند یې؟ نه وینې؟ پر مټ یې د کالدانې ننبه ده.
منډه مې کړه، کوټې ته ننوتم.
د جګړې په اول خط کې مو یوه هفته تېره کړه، د مړو سوداګرو څو ځله مړي راوړل، خو زما د ورور جسد یې ونه موند.
نا امیده کلي ته راغلو، خلک راغلل، مور مې خبره شوه، تر خولې یې زوروره ناره راووته، ځاې پر ځای پرېوته، مازدیګر یې زما د کشر ورور تر څنګ خاورې پرې واړولې.
پلار مې ناروغه شو، یودم یې په ملا کې کوږوالی راغی، نیغ نه شوای ګرځېدلای.
سړی غلی شو، لستوڼی یې پر خپلو سترګو تېر کړ، پورته یې وکتل، سترګې یې سرې وې. سړه ساه یې وایسته:
_اه پلاره، په څومره بېوسۍ کې مې پرېښودې.
بېرته یې د زرو د قبر پر وړو تېږو خپله زنه ولګوله، ویې ویل:
پلار مې هماغسې پرېښود، د شپې دوې بجې له کوره ووتم، د باران واړه څاڅکي پر مخ ساړه لګېدل.
سات وروسته مې د زرو دوی کلي ته نږدې دمه ونیوله، له جېبه مې لاسي بټۍ را وایسته، مخکې لاړم، لاسي بټۍ مې څو ځله بله کړه، د حاجي نواب کور ته نږدې کېناستم.
د دروازې ورو کړپ مې واورېد، زرو راغله، ژړل یې، دواړه چوپه خوله روان شوو.
د الله اکبر ناره مو د ولسوالۍ په بازرا کې واورېده، دواړه د یوه تړلي دوکان ترمخ کېناستو، د دوکانو دروازې بندې وې، تړلو قصابیو ته سپي پراته ول، کله کله به له لیرې د چوکېدار ناره راغله:
_ها ها های، څوک یې؟ وینم دې.

زرو

ليکوال: نصيراحمد احمدي

زرو ته مې وکتل، پر زنګونو يې تړلې غوټه او د غوټې له پاسه خپل تندی ایښی و، ژړل يې...

يو سراچه موټر لنډ راتاو شو، د څراغونو ژېړه رڼا يې راباندې ولګېده، بريک يې ونيو، ناره يې کړه!

_غزني (د غزني ښار) غزني!

موټر ته ور وختو، سات وروسته د غزني په ښار کې وو، د کابل اډې ته ورغلو، موټر تيار ول، نهه بجې کابل ته ورسېدو. نيغ پل محمود خان ته لاړو، کرولاوي او سراچې تر تورخمه تلې.

په سروبې کې ډوډۍ ته ودرېدو، خو زرو يوه ګوله هم ور پورته نه کړه، ورو، ورو يې ژړل...تر دې دمه يې يوه خبره هم نه وه کړې.

جلال اباد ته نږدې موټر پنجر شو، هوا ګرمه وه، د ونې سيورې ته کېناستو.

زرو ته مې وکتل، مخ يې پټ و، مازې زنه يې ښکارېدله، پر زنه يې رڼه اوښکه راڅوړنده وه.

په لومړي ځل يې په خوابدي غږ وويل:

_چېرې ځو؟

ومې ويل:

_پېښور ته.

غلې وه.

ومې ويل:

_د تګ له پاره دوه ځايه لرو، يا نورستان يا پېښور. خو پېښور ښه راته ښکاري، هلته مې د يوه ملګري کور دی، د ورور غوندې راته ايسي، څه وخت به په پېښور کې تېر کو، بيا به په بل ځای پسې غواړو.

زرو تړلې غوټه خلاصه کړه،له قات شوي ټکري يې بنډل پيسې راوايستې، ويې ويل:

_ها! دا به دې په کار شي.

مجبور وم، د پلار له اتلس سوه افغانیو، پنځه سوه راپاتې وې.
له بنډله مې پنځه زرګونه رابېل کړل، پاتې پیسې مې زرو ته ونیولې.
په غریو کې یې وویل:
_درسره دې وي.
ومې ویل:
_د پېښور پولیس نه دې در مالوم، له سړي پوستکی باسي.
زرو څه ونه ویل، پیسې یې په غوټه کې کېښودې.
مازدیګر تورخم ته ورسېدو، افغانۍ مې کلدارې کړې، تر ځنځیر واوښتو، دوو پولیسو راته کتل، خو څه یې ونه ویل.
په کارخانو کې یې موټر ودراوه، یوه پولیس دروازه خلاصه کړه، په لسو، دولسو مساپرو کې یې وار له واره ماته وویل:
_له کومه راغلې.
ومې ویل:
_له کابله.
_پاسپورټ لرې؟
_نه.
_را کوز شه.
له موټره کښته شوم، زرو هم راپسې راغله.
پولیس د موټر بانټ پر لرګي وواهه، چیغه یې کړه!
_ځه نو، څه له ولاړ یې.
موټروان راکښته شو، کرایه یې رانه یووړه.
پولیس تر لستوڼي ونیولم، ویې ویل:
_افسر له ورځو.

تر سړک واوښتو، تک تور برېتور افسر پر څوکۍ ناست و، د شیدو له چایه ډکه، وړه، خیرنه پیاله یې په لاس کې وه.
پولیس زما لستوڼی پرېښود، ناست سړي ته یې وویل:
_سر (صیب)! له دې ماجر سره کاغذونه نیشته .
ناست افسر ولاړ شو، مخامخ راته ودرېد، په ډډ غږ یې وویل:
_وه هلکه، دهشتگر شانتې ښکارې.
ومې ویل:
_صیب! خوار نجار یم، دلته مې ناروغان راوستي.
زرو ته یې وکتل، په ملنډو یې وویل:
_دا خو هوکه ناروغه نه ښکاري.
جېب ته مې لاس کړ، دوه سوه کلدارې مې ورته ونیولې.
افسر یواځې وخندل، بېرته پر څوکۍ کېناست.
زرو ته مې وکتل، لړزې اخیستې وه....
برېتور افسر وویل:
_مړه، څرمن دې د ازبکانو په څېر سره ښکاري، د ازبکستان دهشتگر خو به نه یې؟
تذکره مې ورته ونیوله.
تذکره یې ور واخیسته ، پرته له دې چې ورته وگوري، پر مېز یې کېښوده.
ویې ویل:
_دا نجلۍ دې څه ده؟
زړه مې ولړزېد:
_خپله.
چیغه یې کړه؟
_څه دې کېږي! خور؟
_نه.

کېناست، تذکره يې ور واخيسته، خپلو سترګو ته يې ونيوله، ويې ويل:
_وه نجلۍ، دېخوا راشه.
زرو په لړزېدلو ګانومو ور نږدې شوه.
برېتور افسر وويل:
_دا هلک څه نومېږي؟
زرو په مات، ګوډ غږ وويل:
_کا، کامران.
د والد نوم يې څه دی؟
_څه؟
_د پلار نوم؟
زرو ماته وکتل، په لومړي ځل يې ځېره تر تندي پورې لوڅه وه، سترګې يې وېرې نيولې وې....
د پوليسو افسر وويل:
_ښه نو، پته ولګېده، نجلۍ دې راتښتولې ده.
يودم يې چيغه کړه!
_دا دواړه تانې له بوځئ.
مخې ته يې ودرېدم، دوه زرګونه مې ورته ونيول، زارۍ مې ورته وکړې، خو بريتور افسر پر څوکۍ ناست و، ټنډه يې تروه وه.
بل پوليس تر مټ ونيولم، په غوسه يې وويل:
_هله نو پاڅه!
د زرو ژړغونی غږ مې واورېد:
_د خدای روی ومنئ، تاسو به هم خور او مور لری.
برېتور افسر ولاړ شو، تر زرو راوګرځېد، په ملنډو يې وويل:
_خو زما مور او خور ستا شانتې مردارې نه دي چې له پردي سړي سره وتښتي.

په سترګو مې تیاره راغله، برېتور افسر مې تر ګرېوان ونیو، دوو نورو پولیسانو منډه راواخیسته، پر ژامه مې کلک سوک وخوړ، ځای پر ځای کېناستم.
خلک راته ودرېدل، خو افسر چیغه کړه!
_هله شابه، شور مه کوئ، دهشتګر دی، له تومانچې سره مو نیولی.
وېرېدلي خلک په خپله مخه لاړل.
افسر د خپل کمیس غاړه سمه کړه، مخامخ راته کېناست، ویې ویل:
_تاته پته شته ده چې زموږ په ایین (قانون) کې د پولیس وردی (دریشي) ته لاس اچول څو کاله جېل لري؟
غلی وم.
ورو یې وویل!
_ښځه دې هم راتښتولې، پاتې ژوند به په جېل کې تېر کړې.
چیغه یې کړه:
_تانې له یې بوځئ. کېس (دوسیه) ور له واچوئ.
زرو رامخته شوه، له غاړې یې غاړګۍ را خلاصه کړه، پر مېز یې کېښوده.
پولیسو یوبل ته وکتل، یوه غاړګۍ ور واخیسته، د غاړګۍ پر یوه ځای یې غاښونه ټینګ کړل.
سترګې یې وځلېدې:
_سوچه سونا (سره زر) دي.
برېتور افسر په بېړه شاوخوا وکتل، غاړګۍ یې په جېب کې واچوله، یودم یې وخندل:
_مړه ماجره، تر تا خو هوکه زما دا خورکۍ هوښیاره ده.
خپلو ملګرو ته یې وکتل، چیغه یې کړه:
_هلۍ! څه له ګورئ! سترګې مو نیشته، مېلمنو له دود پتي (د شیدو چای) راوړئ.
ومې ویل:
_نه یې څښو.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

_ښه نو، شابه، ځئ!

روان شوو، یوه پولیس راپسې غږ کړل:

_د لاین په ګاډو کې لاړ شئ. ټکسي ډېرې روپۍ درله وړي.

تر یوه ځایه پلي لاړو، زرو ژړل. له هغې مې غوټه را واخیسته، یوې ټکسي ته مې لاس وښوراوه، ماښام تیاره د مهاجرو یوه کیمپ ته ورسېدو. د ملګري کور ته مې یو ځل پخوا هم ورغلی وم، نانوایي یې ښه نښه وه، په اسانۍ مې وموند.

ملګري مې له خلاص زړه غېږ راکړه، یوه وړه نجلۍ راغله، زرو یې د کور کوټو ته بوتله، زه هم مهمانخانې ته ور وختم.

ډله کسان ناست وو، ملګري مې راته وویل چې دا یې د ورور مېلمانه دي.

ملګري مې دوکانداري کوله، خو وروڼو یې په پاکستان کې درسونه ویلي وو، په انګلیسي ښه پوهېدل او په وطن کې یې وظیفې لرلې.

یو یې د فواید عامې په وزارت کې انجنیر و، بل یې په کمپیوټر کې وړې وه، په کندز کې یې له یوې موسسې ډالري تنخوا اخیسته.

ملګري مې ناست مېلمانه راته معرفي کړل، ټول اووه کسه وو، دوه وروڼه له جرمني راغلي ول، څلورو نورو لوړې زده کړې درلودې، په پېښور کې اوسېدل، خو کارونه یې په وطن کې وو. یا یې په حکومت کې وظیفه درلوده او یا یې له موسسو سره کار کاوه.

پاتې په عمر پوخ سړی له رنګه خړ ښکارېده، بې واره یې ټوخل، د کابل له سروبي څخه د تداوۍ له پاره پېښور ته راغلی و.

له ډوډۍ وروسته جومات ته لاړو، کتارونه سم شول، دواړو غاړو تر پایڅو کشولم، ویل یې چې پښې دې ارتې ونیسه، که نه نو تر مینځ مو شیطان تېرېږي.

د چایو په وخت کې له جرمني راغلي سړي د جرمنې کیسې راواخیستې، ویې ویل چې ژوند ستړی دی، زه د تیلو په یوه پمپ کې کار کوم، میرمن مې مازدیګر څلور بجې یوې مغازې ته ځي، ډېر نه سره وینو، د شپې دولس بجې چې کورته راشي، زه ویده یم، دوی لوڼې مې پوهنتون وایي، زوی مې په اتم صنف کې دی.

وروسته سياسي بحث تود شو، ټولو افغان حکومت ته د کوپر په سترګه کتل، جهاد او مهاجرت يې فرض ګاڼه.
ما او کليوال سړي يواځې د دوی خبرې اورېدلې.
مېلمانه ناوخته خپلو کورونو ته لاړل، زه او کليوال سړی پاته شوو.
ملګرى مې له يو جګ اوبو سره راغی، په ګيله من انداز يې راته وويل:
_ناځوانه يې! نه دې کوژدې ته خبر کړو او نه هم واده ته. هر څه دې پټ تېر کړل.
غلی وم.
ملګري مې وويل:
_ورېنداره ناروغه ده؟
مخکې تر دې چې څه ووايم، ويې ويل:
_زړه مه خوره، سهار به يې تر ټولو تکړه ډاکټر ته بوځو.
کوربه ګروپ مړ کړ او له کوټې ووت.
ګرمې وه، په يوه څادر کې پرېوتم.
کليوال هم اوږد وغځېد، تر ډېرو يې زګيروی و، وروسته يې په ټيټ غږ وويل:
_توبه خدايه! ښځه، مېړه او پېغلې لوڼې يې د کوپر په وطن کې اوسي، يو بل نه سره ويني، خو په خپل وطن کې جهاد روا بولي، يو څه نسبي کراري يې هم نه راباندې لورېږي... نور په خپل وطن کې له خپل حکومته ډالري تنخوااخلي، خو حکومت کوپر ورته ښکاري، توف! په کومه کاسه کې يې چې خوري، متيازې هم پکې کوي.
بېرته يې زګېروی شو....
ستړی وم، د سهار تر لمانځه په ځان نه وم پوهېدلی.
د لمر ختلو په وخت کې مې ملګرى راغی، دستار خوان، پيالې او پتنوس يې کېښودل، خو ټنډه يې تروه وه، تر پايه يې يوه خبره هم ونه کړه.
له دروازې مې د زرو ژړغونی غږ واورېد:
_اې! راووځه!

لیکوال: نصیراحمد احمدي

په بېړه مې څادر راواخیست، د باندې ووتم. زرو له غوټې سره ولاړه وه، له سترګو یې مړې اوښکې څڅېدلې.

ومې پوښتل:

_څه خبره ده؟

د زرو ژړا زرو واخیست:

_له دې ځایه ځو.

_ولې؟

_دا خلک وایي چې ته مرداره یې!

په لومړي ځل مې د هغې سر پر خپل ټټر پورې ولګاوه، بغور (غومبری) یې تود و، ژړل یې....

غوټه مې ترې واخیسته، له کوره ووتو.

ساعت وروسته د قصه خواني په بازار کې وو. یوه پي، سي، او مې ومونده، له جېبه مې وړه کتابچه را وایسته، د یوه ملګري نومره مې ووهله، په تلیفوني شبکه کې په اردو ژبه د یوې نجلۍ ثبت شوی غږ راغی، دومره پوه شوم چې دا نومره بنده ده.

بې هدفه روان شوو، یوې کوڅې ته ننوتو، زرو ته مې وکتل، سترې ښکارېدله، پر خولې شوي تندي پورې یې تور وېښته سریښ ول.

د یوې وړې هدېرې پر غاړه د ګڼو ونو سیوري ته کېناستو.

چوپه چوپتیا وه، کله کله به له مخامخ واړه جوماته په یوه غږ د قران شریف تلاوت راغی.

زرو په غریو کې وویل:

_هېڅ مې هم نه دې ورته ویلي، خو پوه شوه.

ومې ویل:

_څوک؟ په څه؟

سړه سایې وایسته:

_د ملګري مور دې اول ښه وه، فکر یې کړی و چې زه ستا کډه یم، خو وروسته شک ور ولوېد، پوښتنې یې شروع کړې، پو شوه،سهار یې راته وویل چې که مرداره نه وای، له پردې سړي سره به نه را تېښتېدې.
غلې شوه، سر یې پر زنګنو ولګاوه.
جومات ته مې وکتل، ومې ویل:
_له دې خبرو باید خلاص شو.
نېغ یې راته وکتل، په غومبرو کې یې سرخې پیدا شوه، سر یې وخوځېد.
له سترګو یې پوه شوم چې زماد خبرې په مانا پوهېدلې ده.
جومات ته ورغلم، ملاصیب ماشومانو ته قران شریف وایه. یوه شېبه ودرېدم، د ملا راپام شو، راغی، ورته ومې ویل چې نکاح تړم.
ملا په حیرانۍ راته وکتل، د هدېرې خواته مې اشاره وکړه، زرو د ونې سیوري ته ناسته وه.
ملا وویل:
_مړه، خپل، پردي لری، که اچانک (هسې) راغلې یاست؟
غلی وم.
ملا وخندل:
_اچها (ښه)، ټیک ده، په شرعه کې عیب نیشته، هله نو، مړه ، څه خواږه ماږه خو راوړه، شاهدان به زه درله پیدا کم.
روان شوم، ملا په خندا راپسې غږ کړ:
_خو ګوره، لږ نوره خرچه مرچه هم درباندې راځي.
دوکان نېږدې و، کولچې، کیک او نور خواږه مې راواخیستل. زرو ته راغلم، هغه مې تر لاس ونیوله، د جومات په چوتره کې کېناستو.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

ملا دوه له عمره غټ طالبان راوستل، نکاح ساده وه، د منلو او نه منلو نخرې یې نه درلودې، دواړو (هو) کړه. کولچې او نور خواږه پر وړو طالبانو ووېشل شول، دوولس سوه کلدارې یې شیرینې یوړه. خلاص! له جوماته راووتو.

یوه هوټل ته ورغلو، د کرایې کوټې یې درلودې، خو پاسپورټونه شرط ول. بل ادرس مې وموند، کوټه یې نه راکوله، خو د پیسو ډېرېدا چوپه خوله کړ.

کیلې مې ترې واخیسته، په کوټه کې دوه نفره کټ و، خو زرو پر ځمکه پرېوته، د شپې تر ناوخته یې ژړل.

سهار وختي د موټرو اډې ته راغلو، اته بجې په جلال اباد کې وو، ماښام د نورستان مرکز ته ورسېدو.

ښار کوچنی و، د ترور کور مې په یوه تلیفون وموند. ورغلو، ترور مې غېږ راکړه، خو زرو ته یې په کرکه وکتل، مخامخ یې ورته وویل چې زما وراره دې په بدۍ اخته کړ.

ماخستن مې د ترور خاوند راغی، سترې مشې یې سړه وه، له خبرو یې وپوهېدم چې زما او د زرو د تېښتې خبره چا په تلیفون کې ورته کړې وه.

تر ډوډۍ وروسته یې نصیحت راواخیست، ویل یې چې له دې نجلۍ تېر شه.

لنډ مې وپوهاوه، چې خبره خلاصه ده، له زرو سره مې واده کړی.

د ترور خاوند مې نجاري کوله، شپږکاله مخکې نورستان ته په کار پسې راغلی و، همدلته یې نجاري وموندله، کار یې ښه و، کور یې ور وغوښت، پاخه یې واړول.

دوی په یوه کرایي کور کې اوسېدل، کور تنگ و، درې کوټې یې درلودې، دروازې ته نږدې کوټه یې د میلمنو کوټه بلله. په پاتې دوو کوټو کې مې ترور او د هغې مشر زوی ته تازه راواده کړې ناوې اوسېدله.

ترور مې له عمره پخه ښځه وه، درې زامن یې درلودل، مشر یې په جلال اباد کې پوهنتون وایه، دوه نور یې په دوولسم صنف کې ول.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

زه به د میلمنو په کوټه کې له دوو ترور زیانو سره ویدېدم. دوی به له خپل پلارسره ماښام تیاره کور ته راتلل، تر غرمې یې مکتب وایه، پاتې وخت به د نجاري په دوکان کې ول.
په دوو ورځو کې مې زرو ونه لېده، کورته نه ورتلم، له تازه راواده کړې ناوې حیا راته درېده. بس، یواځې یو ځل د باندې ووتم، ټوټه مې واخیسته، خیاط ته مې وویل چې همدا یو جوړ جامې لرم، تر ماښامه یې راته وګنډه.
ډېر وخت به مې د کتابونو په لوستلو تېراوه، په کوټه کې وړه الماری وه، ګڼ کتابونه پکې ایښي ول. پر دېوال ښکاري ټوپک له چرمې کاش سره راځړېده. له بېکارۍ به مې کله کله په کاش کې ټومبلي کارتوس شمېرل. پوره لس دانې ول.
یواځېتوب مې زړه خوړ، په درېیمه ورځ د ترور له خاوند سره د نجاري دوکان ته لاړم، تر غرمې مې کار وکړ،سترې شوم، د ځنګله د چهارتراشو تراشلو زور غوښت. خو په دوهمه ورځ مې لاس سم چلېده، تر ماښامه مې سلامت ور جوړ کړ.
په پنځمه ورځ مې د ترور یو زوی کارته نه راغی، ورور یې ویل چې ناروغه و.
مازدیګر مې په سر درد شول، کورته وخته لاړم. د میلمنو په کوټه کې پرېوتم، ترور مې چای راووړ، سترې وه، ویل یې چې ټوله ورځ یې جامې پرېمینځلې.
بېرته له کوټې ووته.
زرو راغله، ژړل یې.
په بېړه مې وویل:
_ولې؟
هماغسې یې ژړل...
ومې ویل:
_ترور مې څه درته ویلي دي؟
_نه.
_ناوې یې؟

_نه
_نو څه ټکه راپرېوتې ده؟
ژړا یې زور ونیو:
_له دې ځایه ځو.
ومې ویل:
_څه خبره ده؟
_نه شم درته ویلی.
تر مټ مې ونیوله:
_سپینه خبره وکه.
سر یې وخوځېد:
_ترور او د ترور ناوې دې په حویلۍ کې جامې مینځلې، ما کوټه جارو کوله، د ترور زوی دې راغی، غېږ یې رانه وګرځوله، پورې مې واهه، ورته ومې ویل چې له کوټې ووځه، که نه نو چیغې وهم.
ګرندي ګامونه یې واخیستل، خو په وره کې یې نوک ونیو، راته ویې ویل، چې دومره ځان پاک پاک مه ښیه، که مرداره نه وای، نو له کامران سره به نه راتښتېدې.
په زړه مې اور بل شو، د زرو سر مې په خپل ټټر پورې ولګاوه، ومې ویل:
_سمه ده، خو بس، دا یوه شپه صبر وکه، سهار په خره به له دې ځایه ځو.
ماخستن مې د ترور زوې ونه لید، ورور یې ویل چې نن شپه نه راځي، د یوه ملګري میلمه دی. سهار په خره مې ټوپک راواخیست، د کوټې په وره کې کیناستم.
سړی غلی شو، سړه سا یې وایسته، طوطي یې ور واخیست، کوټې ته ننوت.

(۷)

سړي سترګې رنې کړې، طوطي ته یې وکتل، پر ځنګ ړنګ و. ور وښویېد، لاس یې ور ووړ، د طوطي غاړه کږه شوه.
سړی کېناست، د طوطي سترګو ته یې ور پو کړل، د سترګو خړه پرده یې یوې خواته لاړه. جام یې ور واخیست، د طوطي په خوله کې یې څو ځاځکي اوبه وڅڅولې. د باندې ووت، طوطي یې پر شنو وښو کېناوه. طوطي هماغسې کږه غاړه نیولې وه.
شېبه وروسته یې طوطي ور واخیست، سینې ته کښته شو. ډبرې یې واړولې، سور چینجی یې ومونده، خو طوطي خپله مښوکه ور ټیټه نه کړه.
سړی پر یوه لویه ډبره کېناست، طوطي یې خپلو سترګو ته ونیو، په خواره خوله یې وویل:
_خیر دی، مه مره!
ویې ټوخل، خولې ته یې لاس ونیو، غروي ته یې وکتل، د وینو سره ځاځکي پرې ښکارېدل.
سړي خپل لاس په اوبو کې وواهه، بېرته پر ډبره کېناست، غریو واخیست:
_د زرو کیسه به چاته کوم.
سړي پورته وکتل، د سهارني لمر وړانګې مخامخ شنه غره ته سیخې وې، ونو ژېړه لمبه کوله.
سر یې وځړېد، طوطي ته یې وکتل، په خوند یې وویل:
_ښه دې وکړل، چینجی به دې سترګې رنې کړي.

طوطي يې ور واخيست، غره ته وخوت، تر ونې لاندې يې د تېر کال لوېدلي چهارمغز ور ټول کړل، ډبره يې ورته ونيوله، په ډکه خوله يې وويل:
_اوړی ښه و. رنګارنګ ميوې پيداکېدلی، خو ژمی مې ټول د ماهيانو په غوښو تېر کړ. پوهېږې! زررو مختلف سابه پېژندل، زما يې يواځې د دوو دريو نومونه زده دي، سارمی، شلخي، شېزې، بس، همدومره.
يودم ولاړ شو، څو ګامه يې واخيستل، له ځمکې يې په ختو لړلی شين کوچنی کاغذ ورپورته کړ، شونډې يې پرې کېښودې، بېرته خپل ځای ته راغی، خپله بټه ګوته يې پر کاغذ تېره کړه،ويې ويل:
_د زرو همدا ژاولې خوښېدلې، غره ته مې سلامت کارتن ورته راووړ.
غلی شو، سوړ اسويلی يې وايست:
_اه! پر دې کاغذ د زرو ګوتې لګېدلې دي.
اوږد وغځېد، سترګې يې پټې کړې، ويې ويل:
_د ترور له کوره خړ سهار را ووتو، د بازار شمال لور ته غځېدلې دره مو په مخه ورکړه. ځای ځای به د غره په ډډه کې څو کورونه په مخه راغلل، څومره چې به پورته تلو، ونې ډېرېدلې.
يو ځای کېناستو، زرو وويل:
_چېرته ځو؟
ومې ويل:
_نه پوهېږم.
تر ډېره غلی وه، بيا يې په غريو کې وويل:
_داسې ځای نشته چې هلته انسانان نه وي؟
غرمه يوه کوچيني کلي ته ورسېدو. زرو د سيند پر غاړه راته کېناسته. د کلي دوکان ته ورغلم، د ديارلسو سوو افغانيو پاکټي کېک، بيسکيټ، جوس، شيدې ... يو چاقو، د لاسي بټی بېطری او دوه سګريټ لايټره مې واخيستل.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

مازدیگر مې د ونو په مینځ کې اور بل کړ، نږدې کلی مو دوه، دوه نیم ساعته مخکې پرېښی و.

زرو ته مې وکتل، غلې ناسته وه، په سترګو کې یې د اور لمبه ښکارېدله.

ورغلم، تر څنګ یې کېناستم، په خوابدي غږ یې وویل:

_په کور کې به څه حال وي؟

ومې ویل:

_ نور په دې خبرو پسې مه ګرځه.

غلی وه.

ومې ویل:

_پښیمانه یې؟

سر یې زما پر اوږه کېښود:

_نه.

د زرو پښو ته مې وکتل، د ښی پښې پر بټه ګوته راختلې تڼاکه یې چاودلې وه.

له خپل څادره مې وړه ریتاړه وایسته، ګوته مې ور وتړله.

د هغې پلاستیکي څپلکو ته مې وکتل، ومې ویل:

_پام مې نه و، که نه په دوکان کې زنانه بوټ هم خرڅېدل.

زرو څه ونه ویل.

ماخستن مې پر اور څو نور وچ لرګي کېښودل، زرو ته مې وکتل، سر یې پر تړلې غوټه ایښی و، یوه خوا مخ او لوڅه غاړه یې رڼا ته سیخ ول، ښکلې ښکارېدله.

ورغلم، تر څنګ یې پرېوتم، څه یې ونه ویل.

پورته مې وکتل، په ګڼو پاڼو کې یو نیم ستوری ځلېده. ورمېږ مې کوږ کړ، زرو ستوني ستغ پرته وه، سترګې یې پټې وې.

پراړخ را واوښتم، ښی لاس مې د هغې پر ټټر کېښود، زګیروی یې شو. کینه څنګله مې ځمکې ته سیخه کړه، مخ مې ور نږدې کړ، پر شونډو مې توده ساه ولګېده.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

زرو یودم سترګې رڼې کړې، پورې یې وهلم، په ټکري کې یې ځان وپېچه. کېناسته. تېزه تېزه ساه یې وهله، اور ته یې وچې سترګې نیولې وې.

ولاړ شوم، د اور بلې غاړې ته مې د ټوپک پر کنداغ سر ولګاوه، څادر مې په سترګو راکش کړ.

پاو ووت، زرو ورو ورو ژړل...وروسته راغله، زما تر څنګ کېناسته، په ژړغوني غږ یې وویل:

_خفه شوې؟

غلی وم.

پر تندي یې لاس راکېښود.

ومې ویل:

_خو ما او تا واده کړی، ته ...

په خبره کې راولوېده:

_پوهېږم، خو اوس نه، له زړه مې وینې څاڅي.

مخ مې لوڅ کړ، د زرو پر لندو اننګو کې د اور لمبې ښکارېدلې. ..

سر یې زما پر ټټر کېښود، په غریو کې یې وویل:

_د خدای روی ومنه، مه خفه کېږه! ښه!

څه مې ونه ویل، چوپه چوپتیا وه، کله کله به په اور کې د پرتو لرګیو ټکا خته.

وخت ووت، زرو هماغسې زما پر ټټر سر ایښی و، سترګې یې پټې وې، وړه وړه ساه یې اخیسته.

یو وخت مې سترګې رڼې کړې، سهار و، زرو پر مړو ایرو لرګي ایښودل.

تیمم مې وواهه، د اسمان د یوې څنډې له رڼا مې قیبله ومونده. ودرېدم، شېبه وروسته مې سلام وګرځاوه، زرو ته مې وکتل، لایټر یې نه شو بلولی. ورغلم، اور مې بل کړ.

په لمر ختو دواړه روان شوو، څومره چې پورته تلو، د ونو وهل شوي مونډان کمېدل.

تر غرمې مو مزل وکړ، ابادي نه وه. ماسپښین تر یوه غره واوښتو، لاندې سیند و، څپې یې په غوړونو ښې لګېدې.
 تر مازدیګره د سیند له څنډې سره مخ پورته وختو، بیا مو لار کږه کړه، ماښام مو د یوه ټیټ غره پر سر سا ونیوله. همالته مو د ونو په مینځ کې اور بل کړ، د شپې له زرو لیرې پرېوتم.
یو وخت مې تندی سوړ شو، سترګې مې رڼې کړې، رڼا وه، زما پر سر څو متره پورته په ونه کې یو کارغه ناست و.
زرو راته وکتل، له خندا شنه شوه.
اه! په خندا کې څومره خوږه ښکارېدله.
یودم غلې شوه، بېرته یې پر غوټه سر کېښود.
د څادر پیڅکه مې پر تندي تېره کړه، د کارغه چټلي وه.
غرمه سپینو واورو ته نږدې شوو، د غره په ډډه کې مو یو غار وموند.
سړې سترګې رڼې کړې، طوطي ته یې وکتل، ویې ویل:
_هماغه غار چې ما او تا شپه پکې تېره کړه.
بېرته یې سترګې پټې کړې:
_زرو خوشاله وه، ویل چې دا ځای ښه دی، که نور نه وي، له انسانانو خو لیرې یو، څوک خو به مرداره نه راته وایي.
ماسپښین د باندې ووته، پاو وروسته بېرته راغله، له بوټو یې جارو جوړه کړې وه.
د زرو په غوښتنه د باندې لاړم، د ثور میاشت وه، خو لا هم سوړ باد هډوکو ته رسېده.
 پورته وختم، چینه وه. مخ ته مې سړې اوبه ور واچولې، مبایل مې را وایست، یوه خانه چارج پکې پاتې و، انتن یې نه ورکاوه.
بېرته راغلم، د غار په خوله کې دوړه ولاړه وه.
زرو له جارو سره د باندې راووته، مول یې وهلی و، اوږده بانه یې سپېره ول.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

چينه مې ور وښوده، غار ته ننوتم، دوړه لا نه وه ناسته، مخامخ پرې شوی ځای ښکارېده، ورغلم، بل غار و، له پورته اوبه راتويېدې. په مړو خاورو کې د کوم ځناور پلونه ښکارېدل، هر پل زما د لاس د چمبې په اندازه و.

ماخستن مې په غار کې اور بل کړ، لرګي غوړ ول، لوګي سترګې ړندولې، تر ډېره مې د زرو ټوخی اورېده، وروسته مې سترګې سره ورغلې.

يو وخت مې د زرو زوروره چيغه واورېده، په بېړه کېناستم، لوی اېږ ولاړ و، غرېده.

ټوپک مې ورته ونيو، ډز شو، په غار کې د اېږ تېره ناره راوګرځېده، مخامخ راباندی راغی، د ټوپک ماشه مې بيا ټينګه کړه، اېږ پر سرو سکروټو ورغی، ولوېد. د انګار کمزورې رڼا ورکه شوه.

لاسي بټۍ مې ولګوله، زرو تېږې ته ناسته وه، سترګې يې رډې راختلې وې، لړزېده.

ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ونيو، ومې ويل:

_مه وېرېږه، هر څه تېر شول.

تر ډېره ويښ وم، په غار کې د اېږ د سوځېدلو وړيو بوی ته.

سهار مې اېږ تر پښو ونيو، نه کېده، کشولو يې زور غوښت. کېناستم، د اېږ له ټټر او تندي لا تازه وينه راتله.

زرو مې راويښه کړه، په وېره يې د اېږ يوه پښه ونيوله، کش مو کړ، تر غار مو وايست، لاندې ورغړېد.

غرمه ورغلم، پوستکی مې ترې واړاوه.

ماخستن مو د باندې اور بل کړ، صاف شو، انګار مو غار ته يووړ. نيمه شپه د شغالانو چيغې شوې، زرو راغله، په لومړي ځل يو ځای راسره پرېوته.

سړی غلی شو، د ژاولو کاغذ يې سترګو ته ونيو، زر ورق يې ځلېده.

ويې ويل:

_زرو خوشاله وه، کور يې نه ياداوه، خو کله کله به يې په خوب کې د خپلې مور او کوچنيو وروڼو نومونه اخيستل.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

يوه اوونۍ ووته، کېک، بيسکېټ، شيدې... کم شول، يوائې دوې درې ورځې چاره پرې کېده. بل سهار په غره کې وگرځېدم، يو ځای مې يوه چينه وموندله، په پوټي (مږه خاوره) کې د زرکو پلونه ول.

په وړکتوب کې له خپل پلار سره د زرکو ښکار ته تللی وم، زموږ په سيمه کې يو هسک غر دی، د ناور غر يې بولې، چينې لري.

پلارمې تر يوې چېنې دام راوگرځاوه، اوړی و، شپه مو په غره کې تېره کړه، له لمر ختو سره د زرکو نارې شوې، پلار مې ويل چې دا يې د اوبو د څښلو وخت دی. وروسته ورغلو، له دامه مو په حساب دوولس زرکې راخلاصې کړې.

خو د نورستان په غرونو کې به مې دام له کومه کاوه! په کاش کې هم جنگي کارتوس ټومبلي وو، يوه چره يې درلوده، يوه چره، مانا يوه زرکه. نه ارزېده.

په دوهمه ورځ بيا په ښکار پسې ووتم، له يوه بوټي يوې غټې سويې ټوپ کړل، ټوپک مې ورته ونيو، سويه تر لويو تېږو پټه شوه.

خو په درېيم سهار ښکار په خپله د غار خولې ته راغی، د باندې مې د وړو ډبرو د رغړېو غږ واورېد، په احتياط ور ووتم، تر چينې پورته، پر هسکه پرښه يوه هوسۍ ولاړه وه.

له هماغه ځايه مې ټوپک ورته ونيو، له ډز سره مې سترگو ته د باروتو توره لوخړه ودرېده. لاس مې وخوځاوه، هوسۍ نه وه.

په بېړه پورته وختم، پر غوړو ډبرو سره وينه ښکارېدله، مخکې لاړم، هوسۍ وازه خوله نيولې وه.

له هوسۍ څخه د پوستکي د ايستلو په وخت مې زرو ته وکتل، سترگې يې له اوښکو ډکې وې، قسم يې راکړ چې له دې ايسته به ژوندي ساري نه ولم.

نه مې منله، په دې غره کې له ښکاره پرته څه نه موندل کېدل، خو زرو له خپلې خبرې نه اوښته، ناچاره وم، ژمنه مې وکړه.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

يوه اونۍ مو د هوسۍ کباب خوړ، د ورځو حساب د زرو له هغو کرښو را مالومېده چې پر ډبره به يې ايستلې.

يوه ورځ زرو د باندې ووته، يوه لمن سارمې ، شېزې او پوځکۍ (مرخېړي) يې راوړل، خو دېگ نه و، په څه کې به مو پخول!

مجبوره وم، بايد نږدې ابادۍ ته تللی وای. له زرو سره مې خبرې وکړې، وېرېدله، ويل يې چې په غره کې يواځې نه شم پاتې کېدلای.

په سخته مې قانع کړه، ومې ويل چې تر ماخستنه بېرته راځم.

په ستورو کې د باندې ووتم، تېز تلم، د سيند له څنډې سره مې مزل وکړ، بېرته پورته وختم، لس بجې مې د سپيو غپا واورېده، ليرې د کوچيانو کېږدۍ ولاړې وې. لاره مې چپه کړه، ماسپښين يوه کلي ته ورسېدم، کوچينۍ دوکان يې درلود، دوکاندار ته مې وويل چې کوچی يم.

په يوه اووه منۍ بوجۍ کې مې وريجې، دال، نخود، لوبيا، غوړي... دېگ، کاسه، ثمڅه، چايجوشه... پيالې او يو جوړ ښځينه بوټونه واچول.

له دوکانداره مې مبابل را واخيست، د پلار نومره مې ووهله، بند و.

قصاب ته مې تليفون وکړ، وار له واره يې سپک کړم، بيا يې راته وويل چې د حاجي نواب زامن درپسې ګرځي، خدايکه دې وينه ځمکې ته پرېږدي.

د پلار احوال مې ورنه واخيست، ويل يې چې ټوله ورځ ژاړي، ښېرا درته کوي.

بېرته غره ته وختم، بوجۍ درنه وه، خو د زرو د يوازيتوب انديښنې مې زړه خوړ.

ماښام سيند ته ورسېدم، پر غره ختلو زور غوښت، نه کېده، يو ځای مې په نښبه کړ، بوجۍ مې کېښوده، تش لاس پورته وختم.

دوه- درې ساعته مې مزل وکړ، ليرې له ګټو ونو د اور لمبه ښکاريدله، نږدې ورغلم، ومې ټوخل، زرو ټوپک راته ونيو، چيغه مې کړه، زه يم، کامران، منډه يې راواخيسته، کلکه غېږ يې راکړه.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

دواړه اور ته نږدې کېناستو، زرو زما د تشو لاسونو په ليدو حيرانه وه، پوه مې کړه چې غوټه مې نږدې را رسولې ده.

سهار وختي دواړه د باندې ووتو، غرمې ته مو بوجۍ راورسوله. ښه و، خوراک مو سم شو، خو زرو به له وريجو، غوړو، لوبيا... سره پام کاوه، ډېر وخت به مو سابه او پوڅکۍ پخول.

د زرو خندا بېرته راوگرځېده، دا خوشاله وه، غم ته يې ځان نه ورکاوه.

ډېر وخت به د باندې گرځېدو، شنې ونې، رڼې اوبه، د غره غوړې او سپېرې تېږې، د زرکو نارې، صاف لمر، روښانه ستوري... او زرو، جنتي ژوند و.

په دوو مياشتو کې مو يو بنيادم هم ونه ليد، خو يوه غرمه مې زړه خولې ته راغی، پروت وم، زنگولې وگړنجېدې، په بېړه له غاره ووتم، يوه خيرنه اوزه ټيټې ونې ته ختلې وه، په سره ژبه يې شنې پاڼې ور ټولولې.

پورته وختم، غړۍ مې اوږده کړه، تر چينې سلامت رمه را تاوه وه. لاندې مې وکتل، زړه مې ولړزېد، زرو پورته راخته، لاس مې ورته وخوځاوه، راپام يې نه شو.

په بېړه د غار خولې ته را کښته شوم، زرو ته مې اشاره وکړه، ځای پر ځای کېناسته. وروسته په احتياط پورته راوخته، پلو يې له چهارمغزو ډک و.

دواړه غار ته ننوتو، غلي کېناستو، زرو وېرېدلې سترگې راته نيولې وې....

نږدې ډډ غږ مې واورېد:

_ارررررررې!

له دېوال سره مې ځان جوخت ونيو، د باندې مې وکتل، په عمر پوخ کوچی دېگدان (نغري) ته ولاړ و.

بيا يې خوله پورته ونيوله، چيغه يې کړه!

_بازگليه، دا ايرې لا تودې دي.

وړې ډبرې وښويېدې، د غار پر خوله سيوری راغی.

زرو ته مې اشاره وکړه، په بېړه واړه غار ته ننوته.

نږدې غږ مې واورېد:
_اې ځوانه، ته دلته څه کوې؟
ور ومې کتل، کوچی د غار په خوله کې ولاړ و.
ورغلم، تر مټ مې ونیو، له غاره ووتو. یو بل تنکی ځوان هم ولاړ و، په لاس کې یې لوی ډانګ ښکارېده، سترګې یې له حیرانۍ ډکې وې.
ومې ویل:
_ښکاریان یو.
په عمر پوخ کوچي وخندل، دېګدان ته کېناست، په ډډ غږ یې وویل:
_ما مه غلطوه، مخکې مې یوه زنانه ولیده.
په خبره کې ور ولوېدم:
_درته ومې ویل چې ښکاریان یو، نور ملګري مې په ښکار پسې وتلي دي.
د کوځي ټنډه تروه شوه:
_زه دې څه کوم، خو که به دوراغ وایم، غبرګې سترګې مې دي ووځي، دلته یوه زنانه وه.
یودم یې چیغه کړه!
_وه بازګلیه، ړوند یې، سرکښ (د رمې د سر وزګوړ) لاندې کښته شو.
تنکي ځوان منډه واخیسته.
له کوچي سره چینې ته وختم. لویه رمه وه، اوزو او پسونو له ځمکې راختلې وابښه ور ټولول....
کوچي وویل:
_لاندې د وښو خونده نه وه پاتې، دا څو ورځې کېږې چې دلته راختلي یو.
ومې ویل:
_کېږدۍ مو چېرته دي؟
ښار ته نږدې، بس، له دې ځایه یوه نیمه، دوې ورځې مزل غواړي.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

له کوچي مې یو کوچینی سیرلی واخیست، رمې حرکت وکړ، درې ته کښته شوه.
بېرته غار ته راغلم. زرو وېرېدلې ناسته وه.
هغې ته مې ډاډ ورکړ، خو خپل زړه مې نه قانع کېده، کوچي په دې لیرې غره کې زرو لیدلې وه، غر او ځوانه نجلۍ، دا خبره نورو ته په ویلو ارزېده.
د باندې ووتم، د سېرلي پر غاړه مې چاړه کېښوده.
دوې ورځې ووتې، ټېکه نه راتله، د اوسېدو له پاره مو باید بل ځای موندلای وای.
یو سهار دواړه د باندې ووتو، تر غرمې وگرځېدو، په غره کې مو کوم غار ونه موند، زرو یوه ځای ته گوته ونیوله، ویې ویل:
_هالته وگوره!
ډېر کښته د سیند اوبه سپینې سره اوښتې، ور هاخوا د ونو په مینځ کې شین پراخ ځای ښکارېده، زرو را یاده کړه چې هلته به یوه کوټه جوړه کړو.
(نه) مې ونه ویل، تیږې، اوبه او لرگي نږدې ول، په دوو هفتو کې مو گلالۍ کوټه جوړه کړه،خو ور او کړ کۍ یې نه درلودل، جوړېدو یې اره او مېخونه غوښتل.
پروا یې نه راتله، د اوړي هوا توده وه.
نوې جونگړې ته راکډه شوو. پر کوټه مو نور لاس هم وواهه، زرو سپینه خاوره وموندله، دېوالونه ښکلي شول.
ژوند ته به موپه مینه کتل، نه په تېر پسې گرځېدو او نه د راتلونکي غم راسره و، بس، هماغه ساعت به مو ژوند گاڼه.
کله به دسیند غاړې ته تلو، کله به مو د ځنگله ونې په میوو پسې غوښتې، کله به د اوبو پر غاړه پر پسته شگه پراته وو، په ورېځو کې به مو انځورونه پیدا کول.
ځان پاچا راته ایسېده، تر پاچاهۍ هم ور هاخوا، د زرو خندا، خبرو، تگ او د هغې پر ټټر د سر لگېدا مې په ټوله دنیا نه ورکوله.

نيږدې ګاونډيان مو د چهارمغزو په ونه کې طوطيان وو، ور هاخوا د بيزوګيانو ډله اوسېدله، لږ ليرې زرکو نارې وهلې...په يو بل مو کارنه درلود. نه بدي وه، نه تربور و، نه وژل....

بس، يواځې يوه ورځ دوو ټيټو تورو هليکوپترو د زرکو نارې غلې کړې، خو دقيقه وروسته، غر ببرته ژوندی شو، له ونو الوتي مرغان خپلو ځالو ته راغلل، مرغۍ وچونېدې، بيزوګيانو کرېژې وهلې...

يوځل بيا مجبور شوم چې زرو يواځې پرېږدم، دا وار له غره سره عادت وه، انسان نه و، له ځناورو نه وېرېدله، د تګ په وخت کې يې د شنه کاغذ ژاولې رانه وغوښتې.

د سهار په خړه کې له جونګړې ووتم، غرمه مې يو کوچينی کلی وموند، دوکان يې درلود، ژاولې، خوراکي مواد د ماهيانو چنګکان او ميخونه مې ترې واخيستل، خو اره نه وه. مجبور وم، يوه کليوال زړه اره خرڅوله، پيسې مې ورکړې، ماخستن ببرته جونګړې ته راورسېدم.

لرګي ډېر ول، په دريو - څلورو ورځو کې مې ور او کړکۍ جوړ کړل.

په خوړوکې مو يو بل څه هم ور اضافه شول، د ماهيانو غوښه. په اول کې يې زرو ته خوند نه ورکاوه، ويل يې چې ازغي لري، خو وروسته به په خپله د ماهيانو ښکار ته راسره تله.

يوه ورځ په ماهيانو پسې لاندې لاړو، يو ځای مو په غټو ډبرو کې مړې اوبه پيدا کړې، په لومړي چيګک کې يو لوی ماهي بند شو، کافي و.

د اوبو پر ژۍ کېناستم، د ماهي ګېډه مې څېرې کړه، زرو ته مې وکتل، په سپين پتنګ پسې يې منډې وهلې...يو ځای ودرېده، ماته يې وکتل، لاس يې راته وخوځاوه.

ورغلم، رنګ يې ژېړ و، ځمکې ته يې وچې سترګې نيولې وې.

زړه مې ولړزېد، کېناستم، په شګو کې د انسان پلونه ښکارېدل.

د زرو وېرېدلی غږ مې واورېد:

_يو نفر نه دی؟

زرو

ليکوال: نصيراحمد احمدي

سر مې پورته کړ، زرو څو گامه ليرې ځای ته کتل...

ورغلم، د دوو نورو کسانوپلونه وو. پلونه په شگو کې روښانه ښکارېدل، خو وروسته پورته ختلي ول. په وښو او ډبرو کې يې موندل سخته وه.

تر يوه ځايه پسې لاړم، ورک شول.

له ونې مې يوه څانگه را پرې کړه، تر سيند پورې مې د ځان او زرو پلونه ړنگ کړل، ماهۍ مې راواخيست، تر جونگړې پورې مې د ونې څانگه په ځان پسې کشوله، د تلليو او راغليو پلونو پر ځای به د پاڼو نرۍ ليکې پاتې شوې.

زور ته مې ټوله ورځ ډاډ ورکړ چې هيڅ خبره نه ده، يا به ښکاريان وو او يا هم کوچيان، خو د زرو وېره نه کمېدله.

دوې - درې ورځې به يې د پاڼې په لويدو هم جټگه خوړله، خو وروسته يې رنگ بېرته راوگرځېد. زړه ته يې ولوېده چې کوم خطر نشته.

دواړه به د پخوا په څير د ماهيانو ښکار ته تلو، خو تر خپله وسه به مو پر تېرو پلونه اېښودل.

د اور بلولو له پاره مو هم هغه لرگي راټول کړل، چې لوگی به يې ډېر نه کاوه.

مياشت ووته، کوم پل مو ونه ليد، زړونه مو ډاډه شول.

د سنبلې په اخېر کې د ليرې غره څوکه سپينه شوه، شپه به سړه وه، خو د اېږ پوستکي يخنۍ ته نه ورکولو.

مياشت وروسته مې د جونگړې په دېوال کې دودکش وايست،غولی مې وکېنده، دوه لغمه مې جوړ کړل، د غره هوارې ډبرې مې پرې کېښودې، زرو کاگل کړه، گلالۍ تاوخانه جوړه شوه.

زرو ته مې وکتل، تندی او د پزې څوکه يې په ختو ککړ و.

ومې خندل:

_له ما دې څه غوښتل، اوس به په سعودي کې گرځېدې، هوسا ژوند به دې و.

شونډې يې ورپېدې، راغله، زما پر اوږه يې سر کېښود، ويې ويل:

_ ته او دا جونګړه مې ټوله دنیا یاست.
یوه شپه مې غاړه سړه شوه، کېناستم، غوږ مې ونیو، له پورته ځاځکې راتویېدل. لاسي بتۍ مې چت ته ونیوله، بام څڅېده.
د زړو تود لاس مې له خپلې غاړې لیرې کړ، ور ومې کتل، ویده وه.
د باندې ووتم، باران اورېده. بام ته وختم، څو ځایه مې د بوټ پر تلې زور راووست. پر زینه مې پښه کېښوده، زړه مې خولې ته راغی. لیرې د ونو په مینځ کې سپینه رڼا ګرځېده....
په ځیر مې ورته وکتل، کله کله به د ونو له چولو د لاسي بتۍ تېره رڼا راووته.
په بېړه کوټې ته ننوم، ټوپک مې راواخیست، د زړو خوبولی غږ مې واورېد:
_څه خبره ده؟
ومې ویل:
_هیڅ، له جونګړې راونه وځې.
لاړم، د چهارمغز ونې ته مې ولې ولګول. تیاره وه، خپل لاسونه مې نه ښکارېدل.
ټوپک مې مخامخ ونو ته ونیو، د میل پر سر د ستورو سپینه نرۍ رڼا پرته وه.
ښه شېبه کېناستم، له غره مې سترګې نه اړولې. وخت ووت، رڼا نه وه.
بېرته جونګړې ته راغلم، زړو په وارخطایي وویل:
_ابړ و؟
_نه.
یوه شېبه غلې وه، بیا یې وویل:
_نو ولې د باندې ووتې؟
_باران دی، کوټه څڅېدله.
ویې ویل:
_ما خو د بام پر سر دربی وانه ورېد، او بل، ټوپک دې څه کاوه؟
د زړو تر څنګ پرېوتم. ومې ویل:

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

_اوس ویده شه.

راوښوییده، لاس یې په غاړه کې راواچاوه.

شېبه وروسته خوب یووړه، خو ما تر ډېرو چورتونه وهل، په غره کې رڼا بې څه نه وه.

سهار مې اوړه وخوځېده، په بېړه مې ټوپک ته لاس ور وغځاوه. سترګې مې رڼې کړې، زرو وه، ویل یې چې واوره اورېدلې ده.

د باندې ووتم، د ونو پر سرو او ژېړو پاڼو سپینه واروه پرته وه. شېبه وروسته لمر راوخوت، تر غرمې یې واوره ټوله کړه، یواځې د غرونو څوکې سپینې وې.

ماسپښین غره ته وختم، د بېګانۍ رڼا په ځایونو وګرځېدم، نښې نه وې، مخکې لاړم، زړه مې ولړزېد، یوځای د سګریټو ډبی پروت و.

راوامې خیست، تش و،خو تازه ښکارېده.

بېرته لاندې کښته شوم، له لیرې مې جونګړې ته وکتل، له دودکشه تور لوګی پورته کېده.

منډه مې واخیسته، یو ځای د ټوپک کنداغ پر تېږه ولګېد، لاندې ولوېد. ورغلم، بند یې شکېدلی و.

په یوه سا مې ځان تر کوټې ورساوه، پر اور مې ډکه کاسه اوبه تشې کړې. زرو په حیرانۍ راته کتل... تر لاس مې ونیوله، کوټې ته ننوتو، د زرو سترګې رډې راختلې وې.

ومې ویل:

_په کور کې مو چا سګریټ څکول؟

زرو په حیرانۍ راته کتل...

له جېبه مې د سګرټو تش ډبی را وایست، ومې ویل:

_دا مې په غره کې وموند.

د زرو لړزانده ګوتې ور وغځېدې، ډبې ته یې په ځیر ځیر وکتل، کېناسته.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

زنګنونه مې پر غولي ولګول، زرو ته مې وکتل، رنګ یې ژېړ و، لکه تازه چې له خاورو راوتلې وي.
د زرو اوږو ته مې ټکان ورکړ، ومې ویل:
_ووایه، په کور کې مو څا سګریټ څکول که نه؟
شونډې یې ورپېډې:
هو، تره مې، تر ټولو مشر دی، زما تر پلار هم، مشر تره مې کټ مټ همداسې سګریټ څکوي، شنه لیکه لري.
پر دېوال پورې مې ولې ولګول ،ومې ویل:
_ببګا مې په غره کې رنا ولیده.
زرو نېغ راته وکتل، په سترګو کې یې اوښکې ډنډ وې، بېرته یې سر وځړېد.
ورغلم، د هغې سر مې په خپل ټټر پورې ولګاوه، ومې ویل:
_باید له دې ځایه لاړ شو.
زرو په غریو کې وویل:
_مشر تره مې د ډبرې زړه لري.
ومې ویل:
_اوس دا خبرې پرېږده، هله نو، د کار شیان راټول که.
ویې ویل:
_پر ډبرو مې کالي هوار کړي.
ومې ویل:
_کالي به زه راټول کم.
د باندې ووتم، پرېولې جامې مې په یوه ټکري کې وتړلې.
ډز شو، له تېږې سره سپرغی پورته شوه. پرېوتم، زرو لوڅ سر د باندې راووته، ټکری یې په غاړه کې پروت و، چیغې یې وهلې.

منډه مې ور واخيسته، دوهمه مرمۍ په دروازه ولګېده، سر مې ټيټ کړ، زرو چيغه کړه، ور ومې کتل، په هوار ميدان ولاړه وه.
په بېړه ورغلم، تر لاس مې ونيوله، د يوې تېږې شاته کېناستو. جونګړې ته مې وکتل، دروازه خلاصه وه، ټوپک دېوال ته ولاړ و.
زرو چيغه کړه!
_ تره مې دی.
مخامخ مې وکتل، څوک مې ونه ليدل.
دواړو د سيند خواته منډه کړه، ډزې ونه شوې.
د سيند له غاړې سره لاندې لاړو، دواړو تېزې منډې وهلې، ګڼو ونو ته ننوتو. کېناسو، زرو تېزه ساه وهله...خپلې کينې لوڅې پښې ته لاس نيولی و. سرې وينې ترې تلې.
خپل لستونی مې کش کړ، له اوږې را بېل شو، د زرو پښه مې وتړله، هغې په غريو کې وويل:
_درې کسه وو، مشر تره مې پکې وپېژاند، هغه تل ژېړ هندوستانی پاج (يو ډول لونګی ده) تړي.
خپل بوټونه مې وايستل، د زرو پښې مې ور واچولې، بوټونه ارت ول.
زرو مې تر مټ ونيوله، ومې ويل:
_راځه، دا ځای خطرناکه دی.
لوڅې پښې روان شوم، ځای ځای به تېرې ډبرې ښې نه لګېدې.
تګ مو ورو و، زرو په ازادو بوټونو کې سمه نه شوای تلای. په لندو ځايونو کې به پلونه رانه پاتې کېدل....
ماښام واورو ته ورسېدو، هماغه د ونو په مينځ کې کېناستو.
زرو زما پر اوږه سر کېښود، سوړ اسويلی يې وايست، ويې ويل:
_انسان پيدا شو، خوشالي ولاړه.
د هغې تر ملا مې لاس راوګرځاوه، له خپل ځان سره مې ولګوله، ومې ويل:

_تر اوسه خو لا نه یم مړ.
زما پر اوږه يې خپلې ګوتې ټينګې کړې. ژامې يې وکړپېدې، ورو يې وويل:
_مشر تره مې هېڅ زړه سوی نه لري، یو ځل زموږ کوچيني مزدور پسونه پېول، پام يې نه و، پسونه د رشقې پټې ته ورغلي ول، ټنډ شول، یو ايله تر چاړې ورسيد، تره مې د مزدور غبرګې پښې ور ماتې کړې.
څه مې ونه ويل، دواړه غلي وو، د زرو ژامه کړپېدله....
خپل واسکټ مې وايست، د زرو پر اوږو مې ور واچاوه. زړه يې نه و، ويل يې چې يخني ده، ته خپله په یوه کميس کې يې، خو زما ټينګار غلې کړه.
ماخستن سوړ باد راوالوت، سخته وه، یوه ژور ځای ته ور کښته شوو، اور مې بل کړ.
ټوله شپه ويښ وم، د پاڼې په لويدو به مې هم څلورو خواوو ته کتل...
سهار وختي بېرته سيند ته کښته شوو، چاره نه وه، پورته واورې وې، نږدې ابادي ته همدا لاره تللې وه.
یو ساعت مو مزل وکړ، پلونه پاتې کېدل....
یو ځای ودرېدو، زرو ته مې وويل:
_که تر سيند ها غاړه واوړو، نو پيدا کېدل به مو سخت وي.
زرو سپينو څپو ته کتل...
ومې ويل:
_ګوره، په دې ځای کې اوبه تنګې راغلي دي، تېرې یوبل ته نږدې ښکاري، ټوپ دومره سخت نه دی، مازې، لږ زړه غواړي.
زرو غلی وه.
ومې ويل:
_سمه ده، لومړی به يې زه وازمايم، که سخته وه، بېرته به خپله لار وهو.
زرو تر لاس ونيولم، په سترګو کې يې راته ويل چې نه، خطر لري.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

ومې خندل، لومړی تېرې ته مې ور ټوپ کړل، ودرېدم، د تېرې دواړو غاړو ته سپين ځگونه روان ول.

زرو ته مې وکتل، رډې سترگې يې راته نيولې وې.

دوهمې تيرې ته مې ټوپ کړل، پښه مې وښويېده، لاس مې د تېرې راوتلې ژۍ ته ور وغځاوه، تېرې ته ور پورته شوم.

درېيمې تيرې فاصله درلوده، نه کېده. زرو مې د لاس په اشاره پوه کړه چې بېرته در گرځم.

ناڅاپه مې ښی اوږه وسوځېده، ډز شو، سترگو مې کار پرېښود، پر ځگنو اوبو ورغلم.

بدن مې سوړ شو، سترگې مې پرانيستې، اوبه وې، واړه ډومبکان (پوقانې) پورته ختل... غوږونه مې ډب ول....

لاس مې وخوځاوه، اوبو کښته وړم. يو ځای مې پښه پر ځمکه ولگېده، زور مې ورکړ، سر ته راوختم، بېرته ډوب شوم، پر ستر گو مې سرې اوبه راغلې.

دواړه پښې مې پر ځمکه ولگېدې، سر مې له اوبو پورته کړ، زرو پرته وه، ژېړ پاچ پر سر سرې د ټوپک پر کنداغ وهله....

بېرته ډوب شوم، تر يوه وخته مې لاس او پښې وهلې، بيا مې څه نه دي په ياد.

يو وخت مې اوږې درد وکړ، پر سترگو مې زور راووست، نه خلاصېدې، ټوخې واخيستم، کارغه کاغ کړل، والوت، ټټر مې سپک شو.

سترگې مې پرانيستې، کارغه نږدې راته ناست و، مښوکه يې په وينو سره وه.

مخامخ مې وکتل، تر تېرو لوخو ور هاخوا د سيند سپينې څپې پر تورو تيږو لگېدلې.

سر مې پورته کړ، په اوږه کې مې څړيکه شوه. لاس مې ورووړ، گوتې مې سترگو ته ونيولې، سرې وې.

په زحمت کېناستم، پښې مې په اوبو کې وې. اړخ ته مې وکتل، د سيند پر غاړه يوې ړنگې ونې ته پروت وم.

لیکوال: نصیراحمد احمدي

پر کښېنه څنګله مې زور راووست، ببرته ولوېدم، سترګې مې پټې کړې، ټټر مې درونډ شو، ور ومې کتل، تورې بڼکې وې.

وخوځېدم، کارغه والوت. کاغ، کاغ ، کاغ...

پورته مې وکتل، په شنه اسمان کې تور ټپوسان تاوېدل.

اوړې ته مې وکتل، درې، څلور ګوتې لاندې سورۍ وه. ورمېږ مې کوږ کړ، مرمۍ وتلې وه.

بل لستوڼۍ مې را پرې کړ، اوږه مې وتړله، غوټه مې پر غاښونو ټینګه کړه.

ولاړ شوم، سر مې وګرځېد، یوه راوتلې تیږه مې ونیوله. یوه شېبه کېناستم، کارغه رډ رډ راته کتل...

د سیند له څنډې سره زانګې وانګې پورته لاړم، ځای ځای به سر راباندې وګرځېد، دمه به مې ونیوله، ببرته به روان شوم... یو ځای ودرېدم، په شګو کې زما زاړه بوټونه پراته وو. شاوخوا مې وکتل، په ګڼو پلونو کې د لوڅو پښو پلونه ښکارېدل.

پربوتم، لپه مې د زرو د پلونو له شګو ډکه کړه، په زړه پورې مې ونیوله، چیغه مې کړه!

پرررر شو، له نږدې ونې ګڼې مرغۍ والوتې.

په پلونو پسې لاړم، پلونه غره ته ختلي وو، نه کېده، پښې مې مړې وې، نه راسره تلې.

کېناستم، د زړه له اخلاصه مې وژړل.

غرمه جونګړې ته را ورسېدم، هر څه په خپل ځای پراته وو.

سترګې مې پټې کړې، زرو چیغې وهلې، ژېړ پاج پر سر سرې د ټوپک پر کنداغ وهله...

ټوپک مې راواخیست، سر مې وګرځېد، پر دروازه ورغلم، درب مې واورېد، نور په ځان نه یم پوهېدلی.

یو وخت مې سترګې رڼې کړې، تیاره وه، خلاصه دروازه باد وهله... ور مې پورې کړ، د ابږ په پوستکي کې مې ځان ونغښت.

سهار مې د تېرې ورځې پاتې شوې سرې وریجې له اوښکو سره وخوړې.

وروسته مې تبه شوه. اوږې مې درد کاوه. څلروېشت ساعته مې زګیروي ختل، د زرو څېره مې له سترګو نه لیرې کېده.

درې ورځې ووتې، د ولاړېدو سېکه نه وه راپاتې، خو زړه مې لا ژوندی و، د زرو مرګ مې په ذهن کې هم نه را تېرېده.

یو سهار د باندې ووتم، په شنه اسمان کې سیوری راباندې راغی، پورته مې وکتل، زړه مې د پښو تلو ته ورسېد، تر لمر لاندې ډله ټپوسان راګرځېدل.

منډه مې واخیسته، اوږې مې درد وکړ، ور ومې کتل، سره ورغلی ټپ بېرته خلاص شوی و، وینه ترې راوتله.

پورته وختم، له یوې ګېټې ونې څو کارغان او ټپوسان والوتل... اه خدایه! زرو په یوه ښاخ پورې راځړېدله. پر سر او اوږو یې کارغان ناست وو.

سړی غلی شو. کېناست، طوطي ته یې وکتل، غریو واخیست، ویې ویل:

زرو یې په خپل ټکري زندۍ کړې وه، سترګې یې نه وې.

اه ! زرو.

(۸)

سړي د طوطي پټو سترګو ته ور پو کړل، په خوند یې وویل:

_راځه، نن به په پوڅکیو پسې وګرځو.

ليکوال: نصيراحمد احمدي

د باندې ووت، اسمان برګ و، په ونو کې رنګارنګ مرغۍ چونېدې....
غره ته وخوت، په تګ کې يې د ونو بېخونو ته کتل... يو ځای کېناست، يوه توره وړه پوڅکۍ يې په خپلو ګوتو کې وسولوله، ګوتې يې پزې ته ور وړې ، ويې ويل:
_سوړ بوی ترې ځي، پوهېږې! زرو په پوڅکيو ښه پوهېده، ويل يې چې ځينې پوڅکۍ زهري وي.
ولاړ شو، مخکې لاړ، يوې ونې ته کېناست، په خوند يې وويل:
_دې ته وايي پوڅکۍ.
غوټه تکې سپينې پوڅکۍ يې راوشکولې، وچ لرګي يې راټول کړل، سيند ته کښته شو، کېناست، پر لښته پېيلې پوڅکۍ يې اور ته ونيولې. شېبه وروسته يې په ډکه خوله وويل:
_زرو به په غوړو کې اجبې پوڅکۍ پخولې، بس، لاس يې خدايي خوند درلود، له مړښته به وتلی وم.
غلی شو، ويې ويل:
_دا هم ښې دي، خوندنه لري، خو ګېډه مړوي.
په شګو کې اوږد وغځېد، سوړ اسويلی يې وايست، ويې ويل:
_طوطي! ته ووايه! زرو به راته ګوري؟
غلی شو.
يودم يې وخندل:
_ يا به يې نه يم په ياد.
بېرته يې تندی تريو شو:
_نه، پر هغې ګران وم، زما له پاره يې هر څه پرېښودل.
ټوخي واخيست، سا يې بنده شوه، پر اړخ را واوښت، له خولې يې وينو داره وکړه.
يوه شېبه غلی و، بيا يې سوړ اسويلی وايست، ويې ويل:
_ونې ته وختم، د زرو غاړې ته ور لوېدلې غوټه نه خلاصېده.

پښه مې وښوېده، د زرو پر جسد ورغلم، لاس مې ښاخ ته ور واچاوه، کړس شو، دواړه لاندې ولوېدو.
سترګې مې رڼې کړې، په غاړه کې مې د زرو سوړ لاس پروت و. کېناستم، د زرو سر مې په خپل ټټر پورې ونیو، چیغه مې کړه، له خولې مې سرې وینې باد شوې.
سړی غلی شو، پر خپله خوله یې لستوڼی تېر کړ، ویې ویل:
ـیوه تېره ډبره مې راواخیسته، خو ډېرې خاورې مې په نوکانو وکېندلې، یو ساعت، دوه ساعته، درې ساعته...نه پوهېدم. یو وخت قبر جوړ و. سخته وه. زرو به مې څنګه تورو خاورو ته ورکوله.
سل زړونه مې سره وتړل، د زرو پر نازک بدن مې خاورې واړولې.
جونګړې ته ننوتم، نوکانو ته مې وکتل، خاورې او سرې وینې سره ګډې وې.
ولې ژوندی وم؟ هېڅ ! ټوپک مې خپل زړه ته ونیو، خو لنډ پښېمانه شوم، دلیل مې وموند. زه به مړ وم، د زرو قاتل به ژوندی ګرځېده! نه، زړه مې کله منله.
وخت ووت، غزني ته تګ روغ صورت غوښت، خو زما د اوږې ټپ لا نه و ښه شوی.
ورځې تېرې شوې، د باندې نه وتم، لویه توره به مې دا وه چې د خوړو له پاره به مې څه وموندل.
درې شواروزه واوره او ورېده، تر ګز لوړه وه، د شپې به د ونو د ښاخونو کړسا خته، د یخنې او درنې واورې تاب یې نه درلود.
لېوان لمنو ته راکښته شول، اجبه وه، دوه ځله مې په خپلو سترګو ولیدل، خو نه یې خوړم، په تشو هډوکو به یې څه کول! نه پوهېږم، یا به یې خوا راته بدېده...
په حوت کې مې د اوږې ټپ ښه شو، خو د زړه زخم د جوړېدو نه و.
یو سهار مې ټوپک راواخیست، له جونګړې ووتم، شپه مې یوه کلي ته ورسوله، بل ماښام د نورستان په مرکز کې وم.
سهار مې په هوټل کې ټوپک سره خلاص کړ، د وړو په پلاستیکي بوجۍ کې مې وتاړه.
د ترور کور مې له موټره ولید، د زرو خبرې مې په ذهن کې راوګرځېدې:

" ترور او د ترور ناوې دې په حویلۍ کې جامې مینځلې، ما کوټه جارو کوله، د ترور زوی دې راغی، غېږ یې رانه وگرځوله، پورې مې واهه، ورته ومې ویل چې له کوټې ووځه، که نه نو چیغې وهم، گړندي گامونه یې واخیستل، خو په وره کې یې نوک ونیو، رایاده یې کړه چې دومره ځان پاک پاک مه ښیه، که مرداره نه وای، نو له کامران سره به نه راتښتېدې.

داسې ځای نشته چې هلته انسانان نه وي؟ "

اوږه مې وخوځېده، د څنگ بوډا له تېرو یادونو راوگرځولم، ویې ویل:

_ کومې جنازې ته ځې؟

په حیرانۍ مې ورته وکتل.

بوډا وویل:

_له ډېر وخته راهیسې مې درپام دی، له سترگو دې اوښکې څاڅي.

څه مې ونه ویل.

ماښام جلال اباد ته ورسېدم، بله غرمه په غزني کې وم.

ټوله لار چا تلاشي نه کړم، زړه مې ډاډه و، دومره پوهېدم چې په ښکاري ټوپک کار نه لري.

د ولسوالي د موټرو په اډه کې مې مول وواهه. ساعت وروسته په بازار کې وم.

له لیرې مې د پلار د نجاري دوکان ته وکتل، بند و.

د څنگ قصاب ته ورغلم، قصاب یوه لوی ورون ته چاړه نیولې وه. پرته له دې چې راته وگوري ویې ویل:

_ بیا راغلې؟ درته ومې ویل چې په پیسو پسې مازدیگر راشه. تر اوسه مې لا پوره سودا نه ده کړې.

غلی وم.

قصاب راته وکتل، ویې خندل:

ليکوال: نصیراحمد احمدي

_اه! وبښه، د بل چا گومان مې درباندې وکړ. سهار مې یو سخوندر په پور ترې واخیست، ورته ومې ویل چې مازدیگر دې په پیسو پسې...

یودم غلی شو. زما سترگو ته یې په ځیر ځیر وکتل.

مول مې خلاص کړ، قصاب یو گام شاته لاړ، چاړه ترې ولوېده. لاس یې پر دخل ولگاوه.

ومې ویل:

_زه یم، کامران.

د قصاب سترگې رڼې راختلې وې، کلیمې یې ویلې....

تر مټ مې ونیو، یوه شېبه یې په ځېر ځېر راته وکتل، وروسته یې یودم غېږ راکړه.

قصاب تر ډېرو ژړل. غاړه مې لنده شوه، اوښکې یې تودې وې.

بیا یودم شاته شو،پر مخ یې کلکه څپېړه راکړه. کېناست، خپل سر یې په غبرگو لاسونو کې ونیو.

ومې ویل:

_پلار مې ولې دوکان ته نه دی راغلی؟

غلی و.

مخامخ ورته کېناستم. پر اوږه مې یې لاس کېښود، ومې ویل:

_پلار مې ښه دی؟

نېغ یې راته وکتل، سترگې یې سرې وې.

یودم ولاړ شو، د دوکان دواړه پلې یې سره وروستې.

دېوال ته ودرېد.

ومې ویل:

_پلار مې...

چیغه یې کړه!

_پلار دې زاړه ترکه شو، ستا له لاسه...

لیکوال: نصیراحمد احمدي

پر سترګو مې تیاره راغله، قصاب غبرګ لاسونه راوغځول. لوېدو ته یې پرېښنبودم.
دواړه تر ډېره غلي وو. وروسته قصاب راته وویل چې د حاجي نواب مشر زوی خلکو ته ویلي و چې د کامران او زرو کیسه نوره ختمه شوه، اوس به یې مړي د نورستان د ځنګلونو لېوانو خوړلي وي. بس، دا خبره دې تر پلاره راورسېده. نیم ساعت وروسته د اره شویو تختو پر سر مړ پروت و.
مازدیګر څلور بجې له قصاب سره د هغه کور ته لاړم. کور یې بازار ته نږدې و.
د میلمنو په کوټه کې مې مول خلاص کړ.
ماخستن د قصاب له خبرو پوه شوم چې د زرو مشر تره ته په کور کې ناسته چندان خوند نه ورکوي، هر سهار په خپله شخصي سره کرولا کې د ولسوالي بازار ته ځي، په یوه او بل دوکان ناست وي. غرمه سودا واخلي او ډوډۍ کور ته رسوي.
له قصابه مې د پلار د قبر نښه وپوښتله. لنډه یې رایاده کړه چې ستا کشر ورور ته نږدې پروت دی.
د قصاب له کوره د سهار په خړه کې ووتم. یخني وه، هواره توره ښکارېدله، خو د ناور وچ او سپیره غر تر لمنې پورې سپین و.
له نیم ساعت مزل وروسته خامې لارې ته نږدې په لغړو ونو کې کېناستم.
هوا توده شوه، یو تونس موټر زانګي وانګي تېر شو. بیا تراکتور راغی، په ټېله کې یې غټه برګه غوا ولاړه وه. په لکۍ پورې یې د نظر وچ له پاره سرې ټوټې راځړېدې.
وروسته دوه کسان را ښکاره شول، په ملا کړوپ بوډا د یوه واړه ماشوم لاس نیولی و، ماشوم زورونه وهل، خو بوډا په ځان پسې کشاوه.
رانږدې شول، څلور هډوکي ډنګر ماشوم په یوه زاړه کمیس کې و، مخ او لاسونه یې تک تور ښکارېدل. بې واره یې ژړل... په ژړا کې به یو وار ودرېد، پښې به یې پر ځمکه ووهلې، چیغه به یې کړه:
_بابا! نه ځم، حاجي مامد اکا مې په سړه کوټه کې یواځې ویدوي، د شپې مې سر ته سپین پېریان ولاړ وي...

بوډا به تر لاس کش کړ، په غوسه به يې وويل:
_وه د کرزي زويه، په پردۍ مزدورۍ کې پاچاهي غواړې، مور او خويندې به دې څه خوري؟ له حاجي مامد سره مې په دوو خروارو غنمو مزدور کړی يې. که بيا راوتښتېدې...
دواړه مې تر مخ تېر شول، د ماشوم ژړا تر ډېره اورېدل کېدله...
سر مې يودم ټيټ کړ، د پوليسو يوه رينجره په تېزۍ تېره شوه، شاته د ناستو دوو عسکرو مازې سترګې مالومېدې، ځانونه يې په خړو کمپلو کې پېچلي وو.
يو نارينه ډډ غږ راغی، ور ومې کتل، په سړي پسې يوه ښځه روانه وه، ښځې په ووږني کې تړلی ماشوم په غېږ کې نيولی و. يو ځای کېناسته، سړی ورته ونه درېد، ښځې په خواره خوله وويل:
_خير دی، نه شم تلای، يو موټر راوغواړه، له لنګونه کې درې ورځې نه دې وتلې....
سړی وبوږېد:
_د سپي لورې، که شپږ وارې غوا هم لنګه شوې وای، يو سخوندر خو به يې پيدا کړی وای، خو تا شپږ سره لونې وزېږولې...
دواړه مې تر مخ تېر شول، ښځه زانګې وانګې روانه وه...
ناځاپه مې زړه ولړزېد، يوه سره کرولا راغله.
د موټر مخې ته مې ځان ور واچاوه، ټوپک مې ورته ونيو.
ښځو او ماشومانو چيغې کړې.
تنکی ځوان له موټره راووت. سترګې يې رډې راختلې وې. په زحمت يې وويل:
_طالبه وروره، دوکاندار يم، زنانه دي، ډاکټر ته يې بيايم.
منډه مې واخيسته، تر نږدې پخڅې واوښتم. لېرې د غونډۍ په لمنه کې پر يوه هواره ډبره کېناستم.
لارې ته مې وکتل، تر نهو بجو څو موټر تېر شول، خو سره کرولا مې پکې ونه ليده.

زرو

لیکوال: نصیراحمد احمدي

یوولس بجې د خپل کلي په هدیره کې وم. د پلار د قبر پر سر پرته سپینه ریتاړه لا تازه ښکارېدله.

سخته وه، پلار، مور او کوچینی ورور . ټول په یوه کتار پراته ول.

د پلار او مور د قبرونوتر مینځ اوږد وغځېدم، لمر تود و، تر دوو بجو خوب یووړم.

پاتې ورځ مې هم په هدیره کې تېره کړه.

ماښام تیاره کلي ته لاړم. کور ته لوی کولپ ور لوېدلی و. تر دېوال واښتم. د کوټې دروازه خلاصه وه. لاسي بتۍ مې بله کړه، پر فرش او توشکو خاورې پرتې وې.

د پلار برستن مې پر سر راکش کړه، د پلار د وجود بوی ترې ته. خوږ و.

د ملا تر اذان مخکې مې کلی پرېښود، لړه وه، لمر ختو ته په ګڼو لغړو ونو کې کېناستم.

وار له واره مې سره کرولا ولیده، را نږدې شوه، ژېړ پاچ او ډبل برېتونه مې وپېژندل.

له ونو را ووتم، ټوپک مې ورته ونیو. موټر ودرېد، سړی راکښته شو. وېرېدلی راته ودرېد.

د ټوپک نلۍ مې د سړي مخ ته سیخه کړه، ګوته مې ولړزېده، اه! پر مخ به مې څنګه ویشت؟ سترګې یې زرو ته شوې وې.

ټوپک مې یوه لوېشت ټیټ کړ.

سړي په خواره خوله وویل:

_څه ګناه؟ څه خطاه؟ ته څوک ...

ډز شو، د باروتو سوځېدلی بوی راباندې راغی، سړی پر اړخ ولوېد، د کارتوس غټه چره یې تر زړه ختلې وه.

کېناستم، ومې ژړل، ومې ژړل، ومې ژړل...

روان شوم، هېڅوک نه و.

په بازار کې مې یوه ترلي کانتینر ته ولي ولګول، شاوخوا مې وکتل، د نږدې کلیو د کورونو له دودکشونو تورې لوخړې پورته کېدې، د تودې ډوډۍ بوی راته.

فکر په مخه کړم، سلګونه کیلو متره لري، د نورستان په ځنګلونو کې ټوله دنیا رانه پاتې وه.
اه! زرو به مې څنګه یواځې پرېښودله....

(۹)

نرم باران اورېده... باد د جونګړې له خلاصې دروازې ټکا ایسته...لاندې، په دره کې د سیند د اوبو شنهاری خوت....
سړي د زرو پر قبر خپله زنه ایښې وه، سترګې یې پټې وې، د پراته مړه طوطي د ټټر په مړو ، لندو بڼکو کې یې ګوتې وهلې... د سړي خوله او خولې ته نږدې، د قبر پر سر واړه ګلان په وینو سره ول....

(پای)
۱۳۹٤ ل کال، د جدي د میاشتې یوولسمه

Download from:aghalibrary.com